

МУНАЙШЫ

«Мұнайшы» журналы - «ПетроҚазақстан» компаниясының қызметкерлеріне арналған корпоративтік басылым.

Редакциялық кеңес:

Хуан Сяньсюн, «ПетроҚазақстан» Президенті
Р. Бектұров, «ПетроҚазақстан» Вице-президенті
Е. Гребенникова, жауапты редактор

М. Джайлганова, стратегиялық коммуникациялар жөніндегі директор, ПҚОСИ

А. Тілеубаева, стратегиялық коммуникациялар жөніндегі менеджер, ПҚОСИ

Е. Жұмаділ, қоғаммен байланыс жөніндегі менеджер, ПҚОП

Л. Сәдібек, қоғаммен байланыс жөніндегі үйлестіруші, ПҚОП

И. Аралбаева, мемлекеттік органдармен жұмыс жөніндегі үйлестіруші, ПҚОП

А. Сұлтангереева, қоғаммен байланыс жөніндегі менеджер, ПҚҚР

Фотографтар:

А. Тайғунов, қоғаммен байланыс жөніндегі үйлестіруші, ПҚҚР

Е. Жумақын, қоғаммен байланыс жөніндегі үйлестіруші, ПҚОП

Журнал «Мұнайшы» - корпоративное издание компании «ПетроКазakhstan», предназначенное для сотрудников.

Редакционный совет:

Хуан Сяньсюн, Президент «ПетроКазakhstan»
Р. Бектұров, Вице-президент «ПетроКазakhstan»
Е. Гребенникова, ответственный редактор

М. Джайлганова, директор по стратегическим коммуникациям, ПҚОСИ

А. Тлеубаева, менеджер по стратегическим коммуникациям, ПҚОСИ

Е. Жумаділ, менеджер по администрации и связям с общественностью, ПҚОП

Л. Садібек, координатор по связям с общественностью, ПҚОП

И. Аралбаева, координатор по работе с госорганами, ПҚОП

А. Сұлтангереева, менеджер по связям с общественностью, ПҚҚР

Фотографы:

А. Тайғунов, координатор по связям с общественностью, ПҚҚР

Е. Жумақын, координатор по связям с общественностью, ПҚОП

Munaishy is a corporate PetroKazakhstan magazine for the employees.

Editorial board:

Huang Xianxiong, President of PetroKazakhstan
R. Bekturov, Vice-President of PetroKazakhstan
E. Grebennikova, Executive Editor

M. Dzhaiganova, Director, Strategic Communications, PKOSI

A. Tleubayeva, Manager, Strategic Communications, PKOSI

E. Zhumadil, Manager; Administration and Public Relations, PKOP

L. Sadibek, Coordinator, Public Relations, PKOP

Aralbayeva, Coordinator, Work with State Authorities, PKOP

A. Sultangereeva, Manager, Public Relations, PKKR

Photographers:

A. Taigunov, Coordinator, Public Relations, PKKR

E. Zhumakyn, Coordinator, Public Relations, PKOP

МАЗМҰНЫ

3	Басшылықтың үндеуі
4	CNPC және «ПетроҚазақстан» - COVID-19 эпидемиясы кезіндегі көмек
6	COVID жағдайында өмір сүру.
14	Әулет. Қалдықөзовтер.
18	Менің кәсібім. ПҚОП технологиялық қондырғылар операторы.
21	Ерболат Салымов - «Мұнай-газ өндірісінің озаты - 2019» конкурсының жеңімпазы!
23	Біздің кен орындарымыз. Батыс Түзкөл.
25	Оқиғалар күнтізбесі

СОДЕРЖАНИЕ

30	Обращение Руководства
31	CNPC и «ПетроКазakhstan» - помощь во время эпидемии COVID-19
33	Жизнь в условиях COVID
41	Династия. Калдыкозовы.
45	Моя профессия. Оператор технологических установок ПҚОП.
48	Салымов Ерболат - победитель конкурса «Мұнай-газ өндірісінің озаты-2019»!
50	Наши месторождения. Западный Түзкөл.
52	Календарь событий

CONTENTS

57	Management address
58	CNPC and PetroKazakhstan - help during the COVID-19 pandemic
60	Living with the COVID pandemic
67	Dynasty. The Kaldykozov family.
71	My profession. PKOP Process Unit Operator.
74	Yerbolat Salymov - winner of the "Best Oil and Gas Production Operator-2019" contest!
76	Our fields. West Tuzkol.
78	Calendar of events

Байланыстық ақпарат:

Қазақстан Республикасы, Алматы, 050059, Нұрсұлтан Назарбаев даңғылы, 244-а тел.: +7 (727) 258 1848
Ainash.Tleubayeva@petrokazakhstan.com

Контактная информация:

Республика Казахстан, Алматы, 050059, проспект Нұрсұлтан Назарбаев, 244-а тел.: +7 (727) 258 1848
Ainash.Tleubayeva@petrokazakhstan.com

Contact information:

244-a Nursultan Nazarbayev Avenue, 050059, Almaty, Republic of Kazakhstan, tel.: +7 (727) 258 1848
Ainash.Tleubayeva@petrokazakhstan.com

БАСШЫЛЫҚТЫҢ ҮНДЕУІ

Құрметті «ПетроҚазақстан» қызметкерлері, әріптестері!

Осы жыл күрделі болғаны сөзсіз. Жыл - адамдар өмірлерінің шығынына, экономикалардың құлдырауына, көптеген бизнестің күйреуіне және біздің көпшілігіміз үшін қиын эмоциялық, қаржылық жағдайға толы жыл болды. Бірақ бүгінде, Жаңа жыл қарсаңында, адамзат осы қиыншылықты көтере білді, бірігіп оған төтеп бере, және ...бәлкім, жақсырақ бола алды деп айтуға болады. Біздің әрқайсысымыздың өз жақын туыстарының денсаулығын құрмет тұғырына көтеріп, тәртіптірек және жалпының игілігі үшін жеке мүддесін қия алатындай бола басымдықтарын ауыстырғанына сенімдімін.

Біз компанияның қызмет етуін, санитарлық шаралардың іске асырылуын қамтамасыз ете тұра алғы шепте өздерін аямай жұмыс істеген біздің барлық қызметкерлерімізге шексіз ризамыз - және де сіздердің күшіңіз бен баға жетпейтін үлестеріңіздің арқасында біз ең ауыр кезеңді жеңіп шыға алдық.

Биыл компаниялар бірге жұмылып, коронавирустық жұқпаны болдырмауға және қызметкерлер құрамын осы жұқпадан қорғауға бағытталған ережелерді қолдануды жалғастыруда. Біз ПетроҚазақстанның әр қызметкері барлық қорғану құралдарымен лайықты түрде қамтамасыз етілгендігі үшін қолдан келгенімізді жасадық, және осы күнге дейін көпшілік пен жеке тұлға пайдаланатын орындарды профилактикалық залалсыздандыру, қозғалыс құралдарын залалсыздандыру және т.б. түріндегі жалпы мұқият күнделікті жұмыс жүргізілуде. COVID-19-дың таралуын алдын алуға бағытталған маңызды шара болып қызметкерлер құрамы мен мердігерлік ұйымдарды жүйелі жылдам тестілеу танылды. Босаңсудың уақыты әлі келген жоқ, біз зұлым індеттің таралуын болдырмау мақсатында сақтық шараларын бұлжытпай қолдануға тиістіміз.

Сіздер әлдеқашанда білгендеріңіздей, ПетроҚазақстанның өндірістік бизнес-бөлімшелері қалыс қалмады және өз қызметі өңірлерінде қолдан келерлік демеушілік көмек көрсетті. Мысалы, «ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз» АҚ Қызылорда облысында 58 млн. теңге, ал «ПетроҚазақстан Ойл Продактс» ЖШС Шымкенттің медициналық мекемелеріне 200 млн. теңге бөліп берді, сонымен қатар жеке қорғану құралдары түріндегі қолдау көрсетті. Біз осы қиын кезеңде барлық компания бөлімшелерінің қызметкерлерінің айрықша мұқтаж отбасыларға көмек көрсетуге бағытталған қайырымдылық науқандарға қатысқандарын, ауруханаларды, провизорлық орталықтарды және көмекті қажетсінген көршілерін, достарын және әріптестерін қолдай отыра, еріктілер ретінде әрекет еткендерін білеміз. Осының бәрі өте құнды және маңызды.

Және де қымбатты әріптестер, дәл сіздердің арқаңызда, күрделі мән-жайларға қарамастан, ПетроҚазақстан компаниясының бизнес-бөлімшелері болжамды жоспарларды лайықты жүзеге асырды және оларға қойылған міндеттерді орындады.

Жаңа 2021 жыл қарсаңында сіздердің барлығыңызға және жақын туыстарыңызға ең алдымен мықты денсаулық тілеуге рұқсат етіңіздер! Келе жатқан жыл жаңа жоспарлар іске асырылатын, тілектер орындалатын жаңа, қауіпсіз әлемге апаратын жолға айналсын! Істеріңізге сәт, үйлеріңізде тыныштық болсын! Өздеріңіз бен жақын туыстарыңызды сақтаңыздар!

Хуан Сяньсюн,

*«ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз» АҚ Президенті,
«ПетроҚазақстан Инк.» Президенті*

CNPC ЖӘНЕ «ПЕТРОҚАЗАҚСТАН» – COVID-19 ЭПИДЕМИЯСЫ КЕЗІНДЕГІ КӨМЕК

CNPC Қазақстанға эпидемиямен күресте көмек көрсетіп, 100 оттегі концентраторлары аппараттарын ұсынды

2020 жылдың қыркүйек айында «Біз біргеміз!» акциясы аясында, «CNPC Орталық Азия» объектілеріне жататын Шымкент мұнай өңдеу зауыты мен Алматыдағы әкімшілік ғимаратта CNPC және оның серіктестігі болып табылатын «ҚазМұнайГаз» (ҚМГ) АҚ тарапынан Шымкент қаласына және Алматы облысына оттегі концентраторларының 50 данасынан материалдық көмек ретінде беру рәсімі орын алды.

Осы рәсімге «ҚазМұнайГаз» АҚ ҰК атынан Мұнай өңдеу және маркетинг жөніндегі басқарма төрағасының орынбасары Д.Тиесов және «CNPC Орталық Азия» атынан «CNPC Орталық Азия» вице-президенттері Цзян Ши мен Ли Юнг Хонг қатысты. Бұл қайырымдылық акциясы жергілікті билік пен қоғам тарапынан жоғары бағаланды. Алматы облысы әкімінің орынбасары Б. Байжұманов берілген оттегі концентраторларының маңызы өте зор екенін және олардың облыстың медициналық мекемелеріне таратылатынын атап өтті. Ол Қытайдың COVID-19 ықпалына тускен алғашқы елдердің бірі ғана емес, сонымен қатар эпидемияға тиімді төтеп берген мемлекет екенін баса айтты. Қытай өз әрекеттерімен басқа елдерге үлгі көрсетті. CNPC компаниясының әлеуметтік жауапкершілік қимылы қазақстандық басқа да компанияларына тамаша үлгі болып табылады. Шымкент қаласы әкімінің орынбасары Ш.Мұқан Шымкент мұнай өңдеу зауытының коронавирустық инфекциямен күресте Шымкент қаласына үлкен қолдау көрсетіп, бірнеше рет қорғау маскаларын, қорғау костюмдерін және басқа да қажетті құралдарды ұсынғанын атап өтіп, CNPC компаниясына көрсеткен материалдық көмегі үшін шын жүректен алғысын білдірді.

COVID-19 ауруымен күресте көрсетілетін гуманитарлық көмек аясында, CNPC мен ҚМГ «Халық» қайырымдылық қорына 4 млрд. теңге мөлшерінде қаражат бөліп, бұл қаражат эпидемиямен күресте пайдаланылатын болады.

Қазақстанда 23 жыл ішінде мұнай-газ саласындағы ынтымақтастықты жүзеге асырып, CNPC 45 млрд. доллар инвестиция құйып, оның салық төлемдері 48 млрд. долларға жетті, ал қайырымдылық бағдарламаларына салынған инвестиция көлемі 400 миллион долларды құрады. Компания «Бір белдеу, бір жол» атты орта-азиялық мұнай-газ саласындағы ынтымақтастықтың негізгі бағытын құрып, елдің мұнай-газ саласын жаңғыртуға үлес қосып, жергілікті қамту қатынасы 98%-ды құрайтын 30 мыңнан астам жұмыс орнын қамтамасыз етті; Нұр-Сұлтан қаласындағы Қазақ ұлттық хореография академиясының, Ақтөбе қаласындағы Көркем өнер орталығының қайырымдылық құрылысына және басқа да маңызды қоғамдық жобаларға қатысты. Көптеген мұнай-газ жобаларына үлестік қатысуы «Президенттің үздік қоғамдық үлесі үшін берілетін марапатпен» марапатталып, екі мемлекет басшыларымен «Ынтымақтастық эталоны» ретінде бағаланды.

Алматы облысы әкімінің орынбасары Б.Байжұманов пен CNPC Central Asia вице-президенті Ли Юнг Хонг мырза Алматы облысының мекемелеріне оттегі концентраторлары түрінде көмек көрсету рәсімінде / Заместитель акима Алматинской области Б.Байжұманов и вице-президент «CNPC Центральная Азия» г-н Ли Юнг Хонг на церемонии вручения помощи в виде концентраторов кислорода учреждениям Алматинской области / Almaty Oblast Deputy Akim Mr. B.Baizhumanov and CNPC Central Asia Vice President Mr. Li Yong Hong at the ceremony for providing oxygen concentrators to Almaty Oblast medical institutions

«ПетроҚазақстан» компаниясының Қазақстандағы COVID-19 ауруына қарсы күресте қосқан үлесі

ПҚОП. Пандемия кезінде «ПетроҚазақстан Ойл Продактс» ЖШС Шымкент қаласының әкімдігіне қолдау көрсетіп, ӨЖЖ аппараттарын сатып алуға және қаланың медициналық мекемелерінің басқа да қажеттіліктеріне 200 миллион теңге бөліп, сонымен қатар әкімдікке 4 000 медициналық маска мен 300 қорғау костюмін табыстады. Сондай-ақ, COVID-19 ауруымен күресуде алдыңғы шепте тұрған Шымкенттегі № 2 қалалық аурухананың провизорлық стационарына 10 000 медициналық маска мен 1 000 қорғау костюмін сатып алу арқылы гуманитарлық көмек көрсетілген болатын.

Сонымен қатар, «ПҚОП» ЖШС-ның Жас мамандар кеңесі Шымкенттің Жастар ресурстық орталығымен бірлесіп, Еңбекші, Абай, Әл-Фараби және Қаратау аудандарындағы 100 мұқтаж отбасыға қолдау көрсету мақсатында «Жанға жылу» қайырымдылық акциясын өткізді. Қажетті өнімдерден тұратын азық-түлік себеттері дайындалып, «ПетроҚазақстан Ойл Продактс» компаниясының жастары ішінен шыққан еріктілер қауіпсіздік ережелерін сақтай отырып, бұл азық-түлік себеттерін мұқтаж отбасыларға берді. Бұл акция «Біз біргеміз!» акциясын қолдау аясында өткізілген болатын.

COVID-19 кезінде «ПҚОП» ЖШС тарапынан көрсеткен қолдауы үшін Шымкент қаласының әкімі «ПҚОП» ЖШС-ның президенті Цзян Ши мен «ПҚОП» ЖШС-ның бірінші вице-президенті А. Тұрысбеков мырзаға алғыс хаттар табыстады.

ПҚҚР. COVID-19 ауруына қарсы күресте Қызылорда өңіріне көмек көрсету аясында «ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз» АҚ Қазалы ауданаралық ауруханасында оттегі станциясын орнатуға 58 миллион теңге бөлді. Сонымен қатар, дағдарысқа қарамастан, ПҚҚР компаниясы көптеген жылдар бойы көмектесіп келе жатқан қамқорлыққа алынған балалар ұйымдарын, соның ішінде мүгедек балаларға арналған «Шапағат» оңалту орталығын, көп балалы және аз қамтылған отбасылардан шыққан балаларға арналған «Балдәурен» балабақшасын және ата-анасыз қалған балалар тұратын «Атамекен» балалар ауылын қолдауды жалғастыруда.

ПҚОСИ. Алматыда компания «Селезнев атындағы Алматы хореографиялық училищесі» РМҚК-ға, сондай-ақ Медеу облыстық ҰОС ардагерлер ұйымының кеңесіне демеушілік көмек көрсетті.

Пандемия кезінде компанияның барлық бөлімшелерінің көптеген қызметкерлері өз бастамалары бойынша әртүрлі қоғамдық қорларға, ауруханалар мен провизорлық орталықтарға қажетті медициналық препараттар сатып алу үшін қаражат жинауға бағытталған қайырымдылық шараларына қатысып, қолдау көрсетті.

ПҚОП президенті Цзян Ши және ПҚОП-тың бірінші вице-президенті А.Тұрысбеков «ҚазМунайГаз» ҰК АҚ мұнай өңдеу және маркетинг жөніндегі басқарма төрағасының орынбасары Д.Тиесовпен және Шымкент қаласы әкімінің бірінші орынбасары Ш.Мұқанмен бірге COVID-19 күресу аясында көмек көрсету рәсімінде, Шымкент қ. / Президент ПҚОП Цзян Ши и Первый Вице-президент ПҚОП А.Турисбеков вместе с заместителем Председателя правления по переработке и маркетингу нефти АО НК «КазМунайГаз» Д.Тиесовым и первым заместителем акима города Шымкента Ш.Мұқан на церемонии вручения концентраторов для борьбы с COVID-19 для г.Шымкента / PKOP President Mr. Jiang Shi, PKOP First Vice-President Mr. A.Turisbekov, Deputy Chair of the KazMunaiGas Oil Refining and Marketing Department Mr. D.Tiessov and First Deputy of Shymkent Akim Mr.Sh.Mukan at the sponsorship help ceremony to City of Shymkent for fighting against COVID-19

COVID ЖАҒДАЙЫНДА ӨМІР СҮРУ

COVID-19 пандемиясының кесірінен 2020 жыл біздің өмірімізді төңкеріп тастағанын ешкім жоққа шығара алмайды. Біз көптеген шектеулер мен қиындықтарды бастан кешіп (қазір де бастан кешіп жатырмыз), жақындарымыздың денсаулығы мен өмірі адамзаттың ең маңызды құндылықтары екенін тағы түсіндік.

Бұл мақалада осы айларда «ПетроҚазақстан» компаниясында COVID-19 ауруын таратпауымен күресте алдыңғы қатарда болған әріптестеріміз сұрақтарымызға жауап беруге және өз тәжірибелерімен бөлісуге келісті.

Бұл:

Әшірбаева Гүлназ, ӘҚМжҚҚБ директоры (Әкімшілік-құқықтық мәселелер және қызметкерлер құрамын басқару жөніндегі директоры), ПҚОП

Төлендиева Қарлығаш, ЕҚҚжЭД еңбекті қорғау, санитария және гигиена жөніндегі инженер, ПҚОП

Туреманова Светлана, ҚЖЕҚ тобының жетекшісі, ПҚҚР

Кішкенеев Асылхан, азаматтық қорғаныс, төтенше жағдайлар және денсаулық сақтау жөніндегі маман, ПҚҚР

Мажитов Евгений, қауіпсіздік техникасы, денсаулық сақтау және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі аға менеджер, ПҚОСИ

Айткужанова Ғалия, әкімшілік тобының жетекшісі, ПҚОСИ

- COVID-19 жағдайында департаментіңдегі жұмыс процестері қалай өзгерді?

Әшірбаева Гүлназ: Коронавирус біздің күнделікті өмірімізге тез еніп, дайындалуға уақыт болмады. Қысқа мерзімде қызметкерлерді үлестіру туралы шешім қабылдау, атап айтқанда, біреулерді «қашықтықтан жұмыс істеуге» жіберіп, ал кеңседегі қызметкерлерді өз функционалдық міндеттеріне қатысты жұмысқа ғана емес, сонымен қатар пандемия кезіндегі еңбек жағдайына байланысты басқа да қызметке барынша жұмылдыру қажет болды. Эпидемияның ең шиеленіскен кезеңінде Шымкентте барлығымызға тәулік бойы жұмыс істеуге тура келді. Көктемнің соңы мен жаздың басында, біздің қызметкерлерімізде коронавирустық инфекция расталған кезде, бізге медициналық мекемелердің, уәкілетті органдардың өкілдерімен тоқтаусыз байланыс орнатуға, сондай-ақ әріптестеріміздің отбасы мүшелеріне моральдық және психологиялық қолдау көрсетуге әрі әрқашан олармен байланыста болуға тура келді.

Айткужанова Ғалия: Қазір барлығымыз COVID-19 жағдайының ауырлығын түсінеміз. Төтенше жағдайларға жауап қайтару процестерінің негізгі қатысушылары сияқты, біздің кеңсе әкімшілігі тобына да алғашқы күндерден-ақ жедел әрекет ету қажеттілігі айқын болды. Бірлескен іс-әрекет жоспарын жасау, жоғары басшылықтың мақұлдауын алу және барлықтарымызды сақтау, вирустың таралуын болдырмау, сондай-ақ бизнес процестерді тоқтатпауға ұмтылу

Әшірбаева Гүлназ,

ӘҚМжҚҚБ директоры (Әкімшілік-құқықтық мәселелер және қызметкерлер құрамын басқару жөніндегі директоры), ПҚОП

үшін карантиндік шектеулерді енгізуге байланысты 2020 жылдың ақпан айынан өзгерістерді басқаруды бастау сияқты жұмыстар.

Бірінші басшылардың қолдауы арқасында бізге бюджеттен тыс қаражат бөлініп, бұл компанияның барлық қызметкерлері мен біздің кеңседе жұмыс істейтін мердігерлерге ЖҚҚ-ны дереу сатып алуға мүмкіндік берді. Біз шұғыл түрде икемді жұмыс кестесін құрдық және оны ұстандық, кеңседегі операциялық шығындарды азайту жоспарын жасадық және бюджетті қайта қарадық, карантиннен кейін кеңсеге кезең-кезеңмен оралу жоспарын жасадық, бақылау және уақытында жауап қайтару үшін тексеріп шығу мен статистиканы енгіздік, жұмысшыларды тасымалдауды ұйымдастырдық, қатаң карантин кезінде жұмысты ұйымдастыруға қажетті ресми рұқсаттар алдық, уәкілетті мемлекеттік органдардың өкілдерімен тығыз жұмыс істедік. Басқа департаменттер де өз қарауындағы барлық жүйелердің тоқтаусыз жұмысын қамтамасыз етті.

Осы кезеңде қызметкерлер құрамының жетіспеушілігіне қарамастан, біздің кеңсе ғимаратының жұмысына арналған барлық техникалық жүйелер тоқтаусыз жұмыс істеді. Тасымалдауды, жинауды, канцелярия жұмысын және тағы басқаларды ұйымдастырудан басқа, арнайы

мамандандырылған ұйым тарапынан үй-жайлардың зарарсыздандыруы ұйымдастырылып, ол аптасына бір рет жүргізілетін болды. Наурызда ғимараттағы барлық жүйелерді қолдау үшін бір жалғыз қызметші әйел мен бір электрші бір ай бойы жұмыс істеген күндер болды, өйткені барлық басқа жұмыскерлер қашықтықтан жұмыс істеуге немесе елдегі төтенше жағдай аяқталғанша күтуге мәжбүр болды. Қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін, мысалы, қала мен облыста қозғалысқа тыйым салынғандықтан, күзет қызметінің жұмыскерлеріне кеңседен бірнеше апта бойы шықпай, сонда тұруға тура келді. Осындай жұмысшылар мен мердігерлердің кеңседегі көп еңбекті талап ететін әрі бір жағынан байқалмайтын еңбегі мен командалық рухының арқасында, біз алдымызға қойылған міндеттерді ойдағыдай шештік деп мақтана аламыз, сондай-ақ қазір осындай жағдайда қолдануға болатын оң тәжірибеміз бар.

Туреманова Светлана: 2020 жылдың наурыз айынан бастап өміріміздің барлық салалары түбегейлі өзгерді. ҚТ және ҚЕҚОҚ департаменті COVID-19 ауруын алдыналу мен оның профилактикасы бойынша санитарлық-эпидемиологиялық іс-шараларды ұйымдастырып, олардың орындалуы үшін жауап берді. Елде карантин енгізілмес бұрын, біз COVID-ке қарсы бірқатар іс-шаралар әзірлеп, және ПҚҚР объектілерінде КВИ болдырмау және таратпау бойынша жедел штаб құрдық.

ҚЕҚОҚ департаментінің қызметкерлері арнайы санаттарға енгізілген елдерден келген қызметкерлерге мониторинг жүргізіп, оларды карантинге орналастырды және олармен байланыста болған тұлғаларға медициналық бақылау ұйымдастырды.

Санитарлық-эпидемияға қарсы және профилактикалық іс-шаралардың алгоритмі жасалды, медициналық және зарарсыздандыратын заттарды жедел сатып алу жүргізілді, қала объектілеріне, барлық кен орындардың бақылау-өткізу бекеттеріне, вахталық кенттерге кірер жолда компанияның әрбір қызметкеріне термометрия енгізілді. 18 наурыздан бастап вахталық әдіспен жұмыс істейтін ПҚҚР, Көлжан, ПҚВИ мен мердігерлік ұйымдары жұмыскерлерінің жұмыс істеу ұзақтығы 14 күннен 28 күнге дейін ұзартылды. Қызылорданың және кен орындардың жаппай жиналу және тіршілікті қамтамасыз ету объектілерінің барлығында күніне кемінде екі рет беткі өңдеумен қатар зарарсыздандыру рәсімі енгізілді. Сәуір айының басында жұмыскерлер қашықтықтан жұмыс істеуге көшті.

Сонымен қатар, наурыз айынан бастап ҚЕҚОҚ департаменті ПҚҚР, Көлжан, ПҚВИ қызметкерлер құрамын қорғаныс маскаларымен қамтамасыз ете бастады. Жолаушыларды тасымалдауға арналған барлық көлік құралдарын зарарсыздандыру және басқа да бірқатар шаралар ұйымдастырылды. Біз аурудың профилактикасы туралы бюллетеньдер мен жадынамалар шығардық.

Кен орындардағы ҚЖЕҚ топтары кен орындарында орналасқан барлық мердігерлік ұйымдардың ПҚҚР объектілерінде КВИ таралуын болдырмауға дайындықтарына қатысты күнделікті мониторинг жүргізіп отырды.

ҚЕҚОҚ департаментінің Құмкөл/ҚАМ кен орындарындағы ҚЖЕҚ тобының қызметкерлеріне ерекше алғыс білдіргім келеді. ҚЖЕҚ тобының жетекшісі

Төлендиева Қарлығаш,
ЕКҚЖЭД еңбекті қорғау, санитария және гигиена жөніндегі инженер, ПҚОП

Е. Бекжановтың жетекшілігімен КВИ профилактикасы және оны алдын алу бойынша бірқатар іс-шаралар жүзеге асырылды. Біздің кен орындардағы ҚЖЕҚ тобы қызметкерлеріміздің коронавируспен күресте алдыңғы қатарда болды деуге болады. Компания басшылығы олардың жұмысын дұрыс бағалайды деп сенемін.

Вахтааралық демалыстағы қызметкерлер құрамының денсаулық жағдайына мониторинг жүргізіліп, сондай-ақ вахталық әдіспен жұмыс істейтін жұмыскерлердің термометриясын күн сайын бақыладық.

Мемлекеттік органдармен және қоғаммен өзара әрекеттесу (хаттарды, ақпаратты дайындау, пресс-релиздерді шығару) ұйымдастырылды.

ПҚҚР объектілері қолды тазартуға арналған антисептикалық құралдармен, респираторлармен, дене температурасын қашықтықтан өлшеуге арналған термометрлермен, шынтак дозаторлармен және медициналық маскалармен қамтамасыз етілді.

ҚЕҚОҚ департаменті тарапынан бірқатар нұсқаулықтар, соның ішінде «ПҚҚР объектілерінің жұмыскерлерінде/келермендерінде жоғары температура анықталғанда», «жұмыскерлердің термометриясын жүргізу туралы», «қашықтықтан жұмыс істеу кезінде жұмыс орнын қауіпсіз ұйымдастыру бойынша», «объектілерде профилактикалық зарарсыздандыру іс-шараларын өткізу бойынша», «кен орындарының аумағына жүктерді қауіпсіз әкелуді ұйымдастыру бойынша (жүк түсіру кезінде байланысуды болдырмауға арналған қауіпсіздік арал-

дары)», «экспресс-тесттен, ПТР-ден өту бойынша» іс-әрекеттер нұсқаулықтары әзірленді. Сондай-ақ, «ПҚҚР АҚ объектілерінде ерекше қауіпті инфекцияларды анықтау кезінде жедел жауап қайтару жоспары» әзірленген болатын.

ҚЕҚОҚ департаменті компания басшылығына «ПҚҚР жұмыскерлерінің КВИ ауруынан қауіпсіздігін ұйымдастыру бойынша қабылданатын іс-шаралар туралы күн сайынғы есебін» әлі күнге дейін ұсынады.

Сонымен қатар, біз клиникалармен экспресс және ПТР тестін өткізу бойынша бірқатар келісімшарттар жасап, департамент күн сайын кен орындарға шығуға рұқсат берілетін экспресс-тестінен міндетті түрде өтуді ұйымдастырып, қызметкерлер құрамының бір вахтасын екінші вахтасына ауыстырылуын жүзеге асырады.

Кішкенеєв Асылхан: Коронавирус дерті көп нәрсеге басқаша қарауға мәжбүрледі. Біздің жұмысымызда да өзгерістер орын алды. Біз осы уақыт бойы індетпен күресте алдыңғы қатарда болдық. Біз карантиннің сақталуын және қорғаныс құралдарын пайдалануды қамтамасыз етуге бағытталған жедел шаралар қабылдадық. Қызметкерлеріміздің қауіпсіздігі, әрине, басты назарда. Алғашқы кезде бұл қауіпті инфекцияға сенбейтін адамдар көп болды. Алайда жан жағында орын алып жатқан оқиғалардан қауіптің шынайы екенін түсінді. Осылайша, жалғыз асыраушысы ауырғандағы отбасының жағдайын, карантинде қашықтықтан жұмыс істеп, психологиялық күйзеліске ұшыраған қызметкерлерімізді көріп, қауіптің жанымызда екендігін сезіндік.

Кешенді жұмыстар жүргізілді, әлі де жалғасып жатыр. Компанияда коронавирус инфекциясының таралуының алдын алу мақсатында жедел штаб құрылып, санитарлық-эпидемиологиялық шараларды ұйымдастыру, олардың орындалуын бақылау біздің департаментке жүктелді.

Компанияның басшылығы орын алып жатқан жағдайға байланысты, індеттің таралуының алдын алу мақсатында қомақты қаражат бөліп, көптеген медициналық жабдықтар мен қорғаныш құралдары сатып алынды. Оны жүзеге асыру да оңай болған жоқ. Өйткені облыс орталығында осы заттарға тапшылық байқалып жатқан соң, басқа өңірден алып келуге мәжбүр болдық. Кездескен қиындықтарға қарамастан, жоғарыда аталған құралдар мен аппараттарға компанияда тапшылық байқалған емес. Осының барлығын ұйымдастыруға көмектескен компания басшылығына алғысымызды жеткізім келеді. Сондай-ақ төтенше жағдай жарияланғанға дейін біздің департамент нақты шешімдер қабылдай білді. Медициналық көмек көрсететін мердігер компанияның дәрігерлері мен фельдшерлері арнайы аттестациядан өтті, өйткені профилактикадан басқа, науқастарды емдеуде олардың еңбегін елеулі қалдыруға болмайды. Бағымызға орай, індет басталғаннан бері коронавирустан тікелей өлімдер болған жоқ.

Төлєндиева Қарлығаш: Бүкіл әлемдегі коронавирустық пандемияға байланысты компаниялар өз жұмыс процестерін өзгертуге мәжбүр болды. Біздің департаментімізде және жалпы зауытта жұмыскерлер, әсіресе қауіп-қатер тобындағы тұлғалар (60 жастан асқандар, жүкті әйелдер) қашықтықтан жұмысқа жіберілді. Оқыту, мәдени-көпшілік және спорттық шаралар өткізілген

Турєманова Светлана,
ҚжЕҚ тобының жетекшісі, ПҚҚР

жоқ, жиналыстар мен конференциялар селекторлық және бейнеконференц байланыс режимінде өтеді.

Мажитов Евгений: 2020 жылдың басынан бастап ҚЕҚОҚ корпоративтік департаментіндегі жұмыс процестері айтарлықтай өзгеріске ұшырады. Бұған дейін біз жұмыскерлердің денсаулық сақтауын, өндірістік санитариясы мен еңбек қауіпсіздігін еңбекті қорғау жүйесінің элементтері ретінде қарастырғандығымызға байланысты болды. COVID-19 пандемиясының басталуымен біз бұл мәселелерді жеке жұмыс бағыты ретінде анықтадық. Қысқа уақыт ішінде компаниямызда КВИ таралуын болдырмау бойынша жедел штаб құрылып, COVID-19 жұқтырған жұмыскерді анықтау кезінде іс-әрекет алгоритмдері, эпидемиологиялық тексеруді жүргізу алгоритмі бекітілді. Қызметкерлер құрамына кеңседе де, қашықтықтан да жұмыс істеу кезінде санитарлық-гигиеналық талаптардың сақталуы бойынша жаңа нұсқаулар мен жадынамалар әзірленді және енгізілді. Жұмыскерлер маскалармен, қолғаптармен және антисептиктермен қамтамасыз етілді. Қашықтықтан термометриялық бақылауға арналған жабдық сатып алынды және орнатылды, пайдаланылған медициналық маскаларды жинау және оларды кәдеге жарату жұмысы ұйымдастырылды. COVID-19 коронавирусының РНҚ-сының болуын тексеру үшін жұмыскерлердің ПТР тестілеуін өткізу шартына қол қойылды. Біздің тарапымыздан кең ақпараттық кампания жүргізілді: Қазақстан Республикасының Бас мемлекеттік санитарлық дәрігерінің бұйрықтарындағы өзгерістер туралы мәліметтер үнемі жаңартып отырдық, денсаулық сақтау бойынша бірнеше

ақпараттық бюллетеньдер дайындап, оларды тараттық, «Қауіпсіз офис» бағдарламасы аясында коронавирустық инфекция туралы бейнеклип түсіріліп, көпшілікке жарияланды. Карантиннің тоғыз айы ішінде біздің департаменттің қызметкерлері 30-дан астам эпидемиологиялық зерттеулер жүргізді. Ауырып қалған жұмыскерлер мен олардың отбасы мүшелерінің жағдайына күн сайын мониторинг жүргізілді. Кеңседе жұмыс істеуге рұқсат етілген қызметкерлер құрамы санының шектелуі локдаун кезеңдегі жұмысымызды қиындатқан қосымша факторға айналды. Бұл біздің жұмыскерлерімізден өзара алмастыруды, сондай-ақ компаниядағы эпидемиологиялық жағдайды бақылау процесіне жалпы қатысуды талап етті. Менің ойымша, біз бұл тапсырманы ойдағыдай орындадық.

- Компания, Қазақстанның үкіметі немесе басқа елдер қабылдаған шаралардың қайсысы қатты әсер етті?

Мажитов Евгений: Маған Қытай Халық Республикасы үкіметінің Уханьдағы коронавирус эпидемиясымен күрестегі шаралары, сондай-ақ Қытай азаматтарының барлық шектеулерді қатаң сақтауға дайын екендігі маған қатты әсер етті. Қарапайым адамдардың бұндай «әлеуметтік жауапкершілігі» аурып қалған адамдардың санын барынша азайтып, медициналық қызметкерлерге аурудың алғашқы кезеңінде онымен тиімді күресуге мүмкіндік берді. Нәтижесінде, Қытай өзінің миллиардтан асқан халық санына қарамастан, COVID-19 ауруының «жарысында» аутсайдерлер қатарында болды.

«ПетроҚазақстан» компаниясының басшылығы ҚЕҚОҚ бойынша «ПетроҚазақстан» компаниясы саясатының басты қағидаларының бірі болып табылатын «Жұмыскерлердің өмірі мен денсаулығы кез келген шешім қабылдауда басым болып табылады» деген қағидасын іс жүзінде растап, жұмыскерлер арасында аурудың таралуын болдырмау үшін бұрын-соңды болмаған шараларды қабылдады.

Төлендиева Қарлығаш: Пандемия кезінде біздің компания қабылдаған шаралардың әрқайсысы маңызды және тиімді болды. Зауыттың әрбір жұмыскері жеткілікті жеке қорғаныс құралдарымен – медициналық маскалармен қамтамасыз етіледі. Зауыттың аумағына кірген кезде, термометриялық бақылау күн сайын жүзеге асырылады. Қолды зарарсыздандыруға арналған антисептикалық заттары бар диспенсерлер барлық әкімшілік және тұрмыстық үй-жайларда орнатылған. Барлық үй-жайларды, зауыттың ішкі аумағын, автобус аялдамаларын зарарсыздандыру тұрақты түрде жүргізілді. Зауыт жұмыскерлері жүретін автобустарда әр рейстен кейін күн сайын ылғалды тазалау мен зарарсыздандыру жүргізілді.

Әр 10 күн сайын қызметкерлер құрамы мен мердігерлік ұйымдар қызметкерлеріне экспресс тестілеу жүргізу біздің компания тарапынан қабылданған шаралардың ішінен COVID-19 ауруының таралуын болдырмау үшін маңызды болған шара деп ойлаймын. Экспресс тестілеудің арқасында, маусым-шілде айында Шымкентте болған ауру шыңы кезеңінде IgM антиденелерінің оң нәтижесі бар тұлғаларды ұжымнан уақытында оқшаулау зауыт жұмысшылары арасында COVID-19 ауруының таралуын

Кішкенев Асылхан,
азаматтық қорғаныс, төтенше жағдайлар және денсаулық сақтау жөніндегі маман, ПҚҚР

болдырмады. 2020 жылдың маусымы айынан қазан айына дейін «ПҚОП» ЖШС-ның барлық қызметкерлер құрамы 6 рет тестілеуден өтті.

Әшірбаева Гүлназ: Бүкіл әлем мұндай жағдайға алғаш рет тап болғандықтан, әр ел әртүрлі әрекет жасады. Эпидемияның ауқымын болжау қиын болды, бірақ біздің елдің үкіметі шұғыл шаралар қабылдады, төтенше жағдай режимінде, біздің көптеген азаматтарымыз қиын жағдайға тап болған кезде, АӘК бөлінді, тұрмысы төмен отбасыларға коммуналдық қызметтерге ақы төлеуге көмек көрсетілді және кредиттерді төлеу мерзімдері жылжытылды. Біздің компанияның басшылығы барлық жеке қорғаныс құралдарын сатып алу бойынша ауқымды жұмыс жүргізді, азық-түлік себеттері берілді. Жұмыскерлер арасында инфекцияның таралуын болдырмау мақсатында экспресс-тест сатып алынды.

Туреманова Светлана: Компаниямыздың елімізде карантиндік және төтенше жағдайлар енгізілгенге дейін өз объектілерінде КВИ болдырмау және оның профилактикасы бойынша шараларды алдын ала әзірлеп, іске асыра бастағанын атап өткен жөн. Бұл өте маңызды.

Мен ПҚҚР басшылығына медициналық және қорғаныс құралдары сатып алуға, ПҚҚР, Көлжан және ПҚВИ қызметкерлер құрамына тестілеуді және басқа шараларды өткізуге қомақты қаражат бөлінгені және әлі де бөлініп отырғандығы үшін үлкен алғысымды білдіргім келеді.

Сонымен қатар, маусым-тамыз айларында ПҚҚР «Интертич клиникасы» ЖШС-ның медициналық қызметкерлер

құрамына қаржылай көмек көрсетіп, КВИ ауруы кезінде кен орындарда жұмыс істеген қызметкерлер құрамын медициналық және қорғаныс құралдарымен қамтамасыз етті.

Айтқужанова Ғалия: Ең алдымен, компанияның жоғарғы басшылығымен болған кездесулерде алған және әлі де алып жатқан нұсқаулар мен ұсыныстарды атап өткен жөн, өз елдерінде вируспен күресте тиімді нәтижелер берген ҚХР-да және ҚҰМҚ бас кеңсесінде алдыңғы 2-3 айлық тәжірибе болғанын ескере отырып, біз де олардың тәжірибесін қолдандық (қандай ЖҚҚ сатып алу керек, қандай тесттер мен дәрілер диагностикада және емдеуде тиімді, қандай алгоритмді қолдану керек).

Егер әсер туралы айтатын болсақ, онда, Қытайдағы маскалар мен респираторларға қойылатын талаптар басқа елдермен салыстырғанда әлдеқайда қатал. Оларда әзірленген мемлекеттік стандарт бар және кез келген адам масканың сапасын іс жүзінде анықтай алатын бейнероликтер бар. Біздің жетекшімізбен де ЖҚҚ сатып алудан бұрын мұндай экспериментті өткіздік.

Тағы бір мысал – бұл респираторлар. Саяхаттау, әсіресе, әуе көлігімен саяхаттау үшін Қытайда сүзгісі бар маскалар немесе респираторларды қолдану рұқсат етілмеген. Өйткені бұл басқа адамдарға қауіпті, сондықтан олар N95 типті сүзгісіз респираторларды қолданып ұшады, тіпті қорғаныс экраны бар бір рет пайдаланылатын қорғаныс костюмдері мен көзілдіріктерін киеді. Вирустың таралуына қарсы күрес және оның тұрғындары арасында тәртіпті қатаң сақтау бойынша Қытайдың зор тәжірибесін бәрі біледі. Менің ойымша, мұндай талаптар мен жетістіктер біздің елімізде де, басқа елдерде де әлі жоқ. Мұның бәрі баға жетпес тәжірибе. Бәлкім, ол дұрыс шешім қабылдауға және вирустың кең таралуы мен адам шығынын болдырмауға мүмкіндік береді.

Бізге барлық департаменттер өкілдерінің қатысуымен өткен талқылаулар көмектесті, әріптестеріміздің пікірлерін ескере отырып, алгоритмдер мен іс-әрекет жоспарларын түзеттік. Сондай-ақ ТШО, Еххон, ҚМГ сияқты елдегі басқа ірі кәсіпорындардың және серіктес компаниялардың үздік тәжірибелерін де зерттедік.

Менің ойымша, біздің Үкіметтің, Денсаулық сақтау министрлігі және санитарлық дәрігерлер қабылдаған шаралардың сәтті болғанын көрсетті. Мысалы, төтенше жағдай режимін енгізу шаралары, сондай-ақ елге кірген мен елден шыққан тұлғаларға арналған карантиндік қатаң шектеулер дер кезінде қолданылып, бұл эпидемиологиялық жағдайды бақылауға алуға және елдегі ауқымды пандемия мен үлкен шығындардың алдын алуға, халықтың әлеуметтік осал топтарын экономикалық тұрғыдан қолдауға, жанжалдарды болдырмауға мүмкіндік берді. Біздің үкімет көрші елдер арасында төтенше жағдай режимін бірінші болып енгізіп, менің ойымша, бұл дұрыс болды.

Кішкенеев Асылхан: Ата заңымызда әр қазақстандықтың өмірі мен бостандығы қымбат деп тайға таңба басқандай жазылған. Үкімет пен біздің компания қызметкерлердің эпидемиологиялық қауіпсіздігін қамтамасыз етудегі еңбегін елеусіз қалдыруға болмайды. Егер компания туралы айтатын болсақ, карантин талаптарына сәйкес жұмысқа келе алмаған қызметкерлердің

Мажитов Евгений,
қауіпсіздік техникасы, денсаулық сақтау және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі аға менеджер, ПҚОСИ

жалақысы сақталды. Ал вахтада отбасын көрмей, бірнеше ай жұмыста жүрген қызметкерлеріміздің айлығына үстемақы қосылды. Елде сынама тесттен тапшылық байқалған кезде Үкімет жанындағы коронавирустың алдын алу бойынша құрылған арнайы штабтың шешімімен сынама тесттер дер кезінде жеткізілді. Соның арқасында вахталық әдіспен жұмыс істейтін қызметкерлеріміз өз уақытында жұмысқа бара алды. Біздің компания қорғаныс шараларына ақшаны ешқашан аяған емес. Мысалы, індет дендеген маусым-шілде айларында персоналға қорғаныс құралдары таратылып, науқастармен тығыз қарым қатынаста болған медицина қызметкерлеріне қосымша өтемақы төленді.

- COVID сіздің күнделікті өміріңізге қатты әсер етті ме?

Туреманова Светлана: Иә, әрине. Сондықтан отбасымызда жақындарымызбен негізінен қашықтықтан байланысып, байланысты барынша азайтуға мәжбүр болдық. Қашықтықтан жұмыс істеуге көшкеннен, кеңседегі әдеттегі жұмыс режимі бұзылды. Қызметкерлер құрамының вахтасын ауыстыру және сауалнамаларын қарау, экспресс тест өткізу кезеңінде қалалық кеңсеміздің қызметкерлері таңғы 6-да жұмысқа шықты. Қашықтықтан жұмыс істеуге қарамастан, кейде сауалдарды немесе қандай да бір құжаттарды дайындаудың жеделдігіне байланысты жұмыста кешігіп қалуға тура келді, себебі үйде қажетті мәліметтердің барлығы бола бермейді.

Әрине, демалыс жоспарлары өзгеріп, өкінішке орай, биыл бірге демалуға мүмкіндік болмады.

Балаларды қашықтықтан оқытуға көшкенде, атаналардың жағдайы қиындай түсті, өйткені мен жұмыстан басқа, қызымның оқуын үнемі қадағалап отыруға, үй тапсырмаларын жіберуге, оқу материалын түсіндіруге мәжбүр болдым. Мұның бәрі психологиялық-эмоционалды жүктеме әкеліп, баланы оқытудың жауапкершілігін сезіндірді. Бұл уақытша және жақын арада біз бұрынғы оқу стандартына ораламыз деп үміттенемін.

Кішкенеев Асылхан: Әр адамға өзінің отбасы мен жақындары қымбат. Отбасымның амандығы үшін үйге бармай, бірнеше ай жалдамалы пәтерде тұрдым. Әрине, қиын болды. Бала шағамды, ата-анам мен бауырларымды сағындым. Тек телефон арқылы байланысып отырдық, Алайда осы шешімімнің дұрыс екеніне сенімді болдым.

Бірінші толқын кезінде компания қызметкерлерінің 80% қашықтықтан жұмыс істеді. Әріптестерім отбасылық өмірдің одан да зор құндылығын сезінгендерін және өз отбасы мүшелерімен жақын болғанын, тіпті олардың кейбір жаңа қабілеттерін анықтағанын айтты.

Айтқужанова Ғалия: Біздің қазақ халқының кез келген себеппен, әсіресе, үлкен мерекелерде отбасымен және достарымен бірге үлкен дастархан басында жиналу сияқты дәстүрімізді ескеріп, еліміздің көптеген тұрғындары төтенше жағдай режимін қатты сезінген деп айтсам қателеспейтін шығармын. Мәселен, Наурыз кезінде мен соңғы бес жылда алғаш рет Нұр-Сұлтандағы анама, бауырларыма бара алмадым. Наурызды да кеңседе ерекше қарсы алдық, Пандемия басталған кезде өңірлердегі қорғаныс құралдарының қатты жетіспеушілігіне байланысты, басшылық қатаң карантин кезінде өндірістік процестерді тоқтатпау үшін, ЖҚК-ны жедел сатып алуды және оны Қызылордадағы әріптестерімізге және кен орындарға жіберуді тапсырды. Осыған байланысты біз 2020 жылы 21 наурызда сағат 23:00-де қорғаныс құралдары (маскалар, респираторлар, антисептиктер, термометрлер) мен жүк көлігінің келу уақытына қарай кеңсеге жедел түрде жеттік. Мен жүкті жөнелтуге арналған ілеспе құжаттаманы дайындап жатқанымда, жігіттер жүкті тиеуге кірісті. Маған түнгі ауысым күзетшісі, кезекші электрші және жүргізуші көмектесті. Жауын қатты жауып тұрды, бұл жүк тиеу жұмыстарына да кедергі болды. Бірақ біз бұл тапсырманы орындап, жүк көлігі уақытында кетіп, бақылау бекетінен сағат 24:00-ге дейін, яғни төтенше жағдай жарияланған кезде Алматы қаласы жабылғанға дейін өтіп үлгерді.

Бірақ бұл жағдайдың өз пайдасы да бар – адамдар үйде отбасыларымен көп уақыт өткізе бастады, қашықтықтан оқитын балалардың мәселелерін шешуге қатыса бастады, қарт ата-аналардың денсаулығына көбірек көңіл бөліп, бәлкім, бір-бірін жақсы түсіне бастады.

Кафелер, мейрамханалар, спорттық клубтар мен кинотеатрлар жабылғаннан кейін, көптеген адамдар далада спортпен айналысып, өз денсаулығына қарай бастады.

Жалпы алғанда, кейбір заманауи ойын-сауықтардан бас тарту кейде пайдалы болып шығады – өз материалдық және мәдени құндылықтар туралы ойлауға және оларды қайта бағалауға, онлайн кітаптардың, театрлардағы қойылымдардың және музей экскурсияларының

Айтқужанова Ғалия,
әкімшілік тобының жетекшісі, ПҚОСИ

арқасында өзін-өзі дамытумен белсенді айналысуға уақыт табылды.

Әшірбаева Гүлназ: Қазір көптеген адамдар пандемияның өмірді түбегейлі өзгерткендігін және жақын адамдарымен көп уақыт өткізуге мүмкіндік пайда болғанын айтады. Бірақ менде бәрі керісінше болды. Жұмысым бүкіл уақытты талап ететін алғы шепке айналды. Қызметкерлердің денсаулығы, ұжымның психикалық жүріс-тұрысы, өндірісті тоқтатусыз жүргізу үшін қызметкерлер құрамын қамтамасыз ету - мұның бәрі жұмысымдағы негізгі сәттердің бірі болып табылды. Бірақ осыдан өткеннен кейін, менің ең жақын және қымбат адамдарымның сүйіспеншілігіне, өз жұмысына деген адалдығына және командалық кәсіби шеберлігіне тағы бір рет көз жеткізесің.

Төлөндиева Қарлығаш: Пандемия тудырған қиындықтарға қарамастан, барлық адамдар карантин режиміне бейімделді. Карантиндегі өмірдің қиын екендігі сөзсіз, ол көптеген шектеулер қояды, бірақ бұл белгілі бір заттар мен құндылықтардың маңыздылығын түсінуге көмектесті. Өзін-өзі оқшаулау – бұл кез келген адам үшін қиын процесс, бұл тірі қалу және көрінбейтін жаумен күресу сияқты көрінеді. Бірақ, болып жатқан барлық қайғылы оқиғаларға қарамастан, карантин өзімізді және айналамыздағы адамдарды аурудан қорғау үшін тәртіпті әрі ұқыпты, ережелерге шыдамды болуға үйретті.

Мажитов Евгений: Қарапайым адам ретінде маған бірінші кезекте осы көктемдегі ең қатаң карантин кезеңінде қозғалыс еркіндігінің шектелуі әсер етті. Қаланың ше-

карасында және ішінде бақылау бекеттері орнатылып, үйден ең жақын квартал ішінде ғана қозғалуға мүмкін болатын. Біз өз үйіміз бен пәтерімізде сыртқы әлеммен байланысыз, өз мәселелерімізбен жалғыз қалдық. Әдеттегі өмір қозғалысы толығымен бұзылды. Жаңаша өмір сүріп, жаңаша жұмыс істеуді үйренуге тура келді. Карантин кезеңінде департаментіміздің қызметкерлері еңбек қауіпсіздігі, өндірістік қауіпсіздік, өрт-техникалық минимумы, сонымен қатар электр қауіпсіздігі бойынша онлайн оқытудан өтті. Біз ҚЕҚОҚ бойынша бірнеше вебинарларға және халықаралық онлайн конференцияларына қатыстық. Кеңестер мен кездесулерді қашықтықтан жұмыс істейтін әртүрлі платформалар арқылы өткізуді үйрендік. Карантин отбасылық ортаға да әсер етті. Бір уақытта шектеулі жерде және жұмыс орындарының жеткіліксіздігі жағдайында жұмыс істеу мен оқу қажеттілігіне тап болып, барлық отбасы мүшелері өздерін бір команда ретінде сезінді. Басқалардың жетістігі әрқайсысының әрекеттеріне байланысты болды. Түсіну, өзара көмек пен шыдамдылық отбасында тыныштықты сақтауға мүмкіндік беріп, бірге өткізген минуттарды бағалауға үйретті.

- Эпидемияға байланысты құндылықтар мен әдеттерде қандай да бір өзгеріс болды деп ойлайсыз ба? Басымдықтар қалай өзгерді?

Кішкенеєв Асылхан: Пандемия бүкіл әлемді тазалыққа үйретті. Жеке қорғаныш құралдарын ұқыпты пайдалануды үйретіп, күнделікті әдетімізге айналдырды. Уақыттың қадірін түсінгеннен кейін, бастаған істі ертеңге қалдырмауды үйрендім. Ауру өршіген кезде уақыттың қайтып келмейтінін, денсаулықтың қадірін, оны ақшаға сатып ала алмайтынды, ағайынның, достың қадірін түсініп, өмірлік көзқарасымның өзгеруіне септігін тигізді. Қазір жақын туыстарым мен тамыр-таныстарымның хабарын біліп, байланыс ұстап, олардың амандығын біліп отыруды әдетке айналдырдым.

Әшірбаєва Гүлназ: Өмірдегі басты құндылықтарым мен басымдықтарымды әлдеқашан белгілеп қойғанмын. Олар ата-анамның тәрбиесімен, «кез келген нәрседе ұқыпты болу» деген әкемнің басты нұсқауымен, алған біліміммен және өмірлік тәжірибеммен қалыптасқан. Адам өмірі және оның денсаулығы мен үшін ең маңызды құндылық. Басқасының бәрін, халық айтқандай, табуға болады.

Әрине, жаңа әдеттер де пайда болды. Қорғаныс маскасы ең маңызды атрибутқа айналды, біз адамдар көп жиналатын жерлерден қорқатын болдық - бұл әдетке айналды. Ал вирус ешқайда кетпегендіктен, иммунитетті сақтау қажет, сондықтан қазір мен күніне кемінде 14 000 адым жасаймын.

Төлендиева Қарлығаш: Менің ойымша, пандемия мен ұзақ карантинге байланысты әр адам құндылықтар мен әдеттерді қайта бағалады. Адамдар карантиннен әбден шаршады, барлығына күнделікті өмір, көшеде маскасыз жүру, достарыммен кездесу, мәдени іс-шараларға, мерекелер мен салтанатты шараларға бару жетіспейді. Пандемия адамдарды отбасы мен достарына, әсіресе денсаулыққа көп көңіл бөлуге үйретті. Бұл біздің өмірімізде шынымен де жеткіліксіз болды. Менің ойымша, пандемия аяқталғаннан

кейін адамдар бұрын назар аудармаған маңызды емес нәрселерге де қуана бастайды.

Әрқайсымыз осы әлемді сәл жақсарту және қауіпсіз ету үшін өз үлесімізді қосып, өзімізге және бір-бірімізге қамқор болып, көмек сұрағанда көмектесіп, өзіңе қажет болғанда көмек сұрауымыз керек.

Мажитов Евгений: Пандемия кезінде көптеген адамдар өздерінің өмір салтын, іс-әрекеттерін, өмірлік құндылықтарын мен басымдықтарын ойлай бастады деп ойлаймын. Мен де солай жасадым. Карантин лакмус сіңірілген қағаз сияқты, бұл өмірде біз үшін ненің құнды екенін көрсетті. Жақындарымыздың өмірі мен денсаулығы абстрактілі ұғымнан толықтай сезінетін материалдық құндылыққа айналды. Шетелдік курорттарда демалғаннан гөрі, бүкіл отбасымен саябақтағы жолдармен серуендеу мүмкіндігі де зор қуанышқа бөлейді. Карантин кезеңінде отбасымызда кішігірім рәсімдер пайда болды. Мысалы, ұйықтар алдында кітап оқу, күн сайын бір сағаттық серуендеу немесе далада бадминтон немесе доп ойнау. Ақыры, біз иттерге арналған баспанадан ит алып, бұл шешімге ұзақ жылдар бойы келе алмадық. Енді өміріміз бұрынғыдай болмайды деп нақты айта аламын.

Айтқужанова Ғалия: Біздің елде ғана емес, басқа елдерде де барлық адамдар төтенше жағдай кезіндегі жұмыскерлер, сондай-ақ дәрігерлер, мұғалімдер мен әскери адамдар жұмысының маңыздылығын жоғары бағалап, ортақ күштің қажеттілігін түсінді. COVID-19 адамзатты күшейтіп, болашақта адамдар бір-біріне шыдамдылықпен, түсіністікпен және мейірімділікпен қарайды деп сенемін. Мен де өз көзқарасымды өзгерттім.

Карантин кезінде компаниядағы әріптесімнің анасы ұзақ уақыт бойы ауырып, кейін қайтыс болды. Әріптесімді осындай қиын уақытта қолдай алатын басқа туыстары болмаған соң, біз әріптестерімізбен бірге көмектестік. Ақша жинап, жерлеу рәсіміне қатыстық, қазір сол әріптесіміздің сөзбен де, іспен де қолдап, бізге алғысының шексіз екендігін көздерінен байқаймыз. Материалдық әлемнің өткінші, тұрақсыз әрі маңызды емес екеніндігін тағы бір рет түсіндім. Адамдар арасындағы жақсы қарым-қатынас, қолдау мен түсінушілік әр кезде маңыздылығын жоғалтпайды. Жақын және алыс адамдар, олардың денсаулығы мен әл-ауқаты ең маңызды мәселе болу керек.

Туреманова Светлана: Жазда, КВИ басталған кезде, мен жақын достарымнан, таныстарымнан, әріптестерімнен айрылғанымда, адам өмірінің қаншалықты нәзік екенін және эпидемия алдында әлсіз екенімізді түсіндім. Қолданған сақтық шараларға қарамастан, олар КВИ жұқтырып алды. Осыны бастап кештік, ең бастысы, менің туыстарымның бәрі аман-сау. Бұл өмірде мансап, ақша, билік басты және құнды нәрсе емес, ең маңыздысы - туыстар мен жақындарыңыздың денсаулығы. Қалғаны - бос әурешілік.

- Осы уақытта қоғамға өзара көмек көрсету немесе жәрдемдесу жағдайларымен бөлісе аласыз ба?

Төлендиева Қарлығаш: Пандемия адамдарды біріктіріп, басқаларға жанымыз ашитын болды. Біз үшін қиын уақытта, ауру шыңы кезінде, бір-біріне кеңес беріп, ауырып қалған туыстары мен достарын емдеуге көмектескен материалдармен чаттарда бөлісті. Медициналық

ұйымдарда төсек орындары мен оттегі аппараттары жетіспеген кезде, біздің акционерлер Шымкент қаласының денсаулық сақтау басқармасына гуманитарлық көмек ретінде 50 оттегі концентратын берді. Бұл азаматтардың өмірін сақтау үшін қажетті қаланың дәрігерлері мен медициналық ұйымдарға жасаған көмегі!

Туреманова Светлана: КВИ пайда болған кезде оттегі баллонын жеткізіп, оларды оттегімен толтырып, баллондарға арналған редукторларды сатып алып және оларды ауруханаларға жеткізіп берген, науқастарға арналған дәрі-дәрмектерді тапқан және оларды қамтамасыз еткен, медициналық қызметкерлер құрамына тамақ жеткізуді және тасымалдауды, қонақ үйде тұруды ұйымдастырған Қызылорда қаласының еріктілері қатарындағы кәсіпкерлердің, қоғам қайраткерлерінің бастамашыл тобына, соның ішінде әріптестеріме шын жүректен алғысымды білдіргім келеді. Меніңше, біздің әлем осындай азаматтық позициясы жоғары, жауапкершілігі мен мейірімділігі бар адамдардың арқасында сақталуда.

Жақын арада бәрі өтіп, жаман түс сияқты ұмытылып, бүкіл өміріміз бұрынғы бағытына оралады деп сенемін. Өмір өткініші және тез, сондықтан ол құнды, әр сәтті бағалаңыз.

Кішкенеєв Асылхан: Қызмет барысында мемлекеттік және құзыретті органдардың өкілдерімен, медициналық қызметкерлермен тікелей байланыста болып, бұл мамандықтардың қаншалықты керек екендігін ұғынғандай болдым. Дәрігерлер маған өмірге қорықпай қарауды үйретті. Өйткені көз алдымда адамдардың қиналғанын, тіпті қайтыс болғанын көрген кезде, «ақ халатты абзал жандардың» адам жанының арашасы екендерін ұқтым. Сондай-ақ, тәртіпті қамтамасыз еткен құзыретті өкілдердің еңбегін байқамау мүмкін емес. Блок бекеттерде күндіз түні кезекшілік атқарған мамандардың арқасында аймағымызға ауруды сырттан әкелгендер бірең сараң болды.

Біздің компания да қоғамға қиын кезде қол ұшын соза білді. Емдеу мекемелерінің сұранысына сай, дер кезінде қажетті өкпені жасанды желдету аппараттарымен, дәрі-дәрмекпен қамтамасыз етті. Басқа кеніш орындарынан адамдарды және малшыларды қаладағы ауруханаларға жедел жәрдем көлігімізбен тегін жеткізу жұмысына белсенді қатыстық. Коронавирус ешқайда кеткен жоқ, өңірдегі тұрақты жағдайға қарамастан, босаңсуға болмайды.

Сақтық шараларын бұлжытпай орындап, карантин талаптарын бұзбауымыз қажет. Саулықтық сақтықта екенін ұмытпаңыздар!

Айтқужанова Ғалия: «Краудфандинг» сөзін мысал ретінде қолдануға болады. Сондай-ақ, мұқтаж жандарға немесе қиын жағдайға тап болған әріптестерімізге көмектесу үшін, компаниямызда ақша мен қайырымдылық жинауды жүргіземіз. Мысалы, біздің қызметкерлер бір жыл ішінде тапқан және сұранысқа ие болмаған ақша аз болса да, немесе қызметкерлер қайырымдылық жасағысы келсе, біз сол ақшаны жинап, оны халықтың әлеуметтік осал топтарына көмек ұйымдастыратын еріктілерге береміз. Бұл компаниямыздағы дәстүрімізге айналды.

Пандемия кезінде кейбір әріптестердің отбасылары өте қиын жағдайларға тап болып, кейбір жақындары ауырып, кейбіреулері қайтыс болды. Біздің қарапайым қолдауымыз

өз пайдасын келтірді. Адамдар ақшамен де, сөзбен де, іспен де көмектесті.

Мысалы, кеңседегі мердігерлік ұйымдардың кейбір қызметкерлері (асхана жұмыскерлері, қызметші әйелдер, күзетшілер, фитнес инструкторлар) жұмыссыз қалып, мемлекет берген жәрдемақыға отбасыларын асыраған кезде, үнемі назардан тыс қалғысы келетін және атын атамауды сұрайтын компаниядағы басшыларымыздың бірі осы адамдарға қатаң карантин кезінде әр апта сайын 10 қорап азық-түлік пен қажетті заттарды үйге тікелей жеткізіп отырған.

Біздің тағы бір жұмыскеріміз ақша тауып, жұмыс істеуді жалғастырғысы келген, бірақ төтенше жағдай кезінде бақылау бекеттері арқылы қаладан шыға алмай қалған мердігерлерге пәтер жалдап, оларды бір айлық тамақпен қамтамасыз етті. Ол өзінің YouTube каналы арқылы ақша тауып, мұқтаж жандарға материалдық көмек таратты.

Бірнеше айға созылған қатаң карантин ішінде ақша жинап, Каспи Голд жүйесі арқылы табыссыз қалған адамдарға ақша жіберген жұмысшылар да бар. Кейбір жұмысшылар уақытша жұмыс табуға көмектесіп, кеңестер берді.

Халқымыздың мейірімі мен қайырымдылығы әлемді құтқарады деп сенемін!

Әшірбаева Гүлназ: Қиындық адамдарды әрқашан біріктіреді. Жастарымыздың еріктілер қозғалысына белсенді қосылғаны, адамдардың көптеген шектеулерге байланысты ашуланбай, болып жатқанның бәріне түсіністікпен қарағаны мені өте қуантты. Пандемияның қатты өршіген кезде, «ПҚОП» ЖШС медициналық мекемелерге және Шымкент қаласының жергілікті атқарушы органына гуманитарлық көмек түрінде айтарлықтай қолдау көрсеткенін ерекше атап өткім келеді.

Мажитов Евгений: Карантин кезінде біз бұқаралық ақпарат құралдарынан және әртүрлі мессенджерлерден коронавируспен ауыратын адамдарға, сыртқа шығуға рұқсат етілмеген қарт адамдарға көмектесетін еріктілер және қаламыздың көшелерін, аулалары мен кіреберістерін санитарлық тазартумен айналысатын еріктілер туралы естідік. Аспаздық блогын жүргізетін менің әріптестерім мен достарымның бірі тапқан ақшасын азық-түлік жиынтықтарын сатып алуға жұмсап, оларды қарт адамдар мен аз қамтылған отбасыларға жеткізіп отырды. Бұл Қазақстан халқын әрқашан ерекше қылып отыратын өзара көмек, яғни асардың керемет үлгісі емес пе?

Қорытындылай келе, өздеріңізбен коронавируспен күресу тәсілімен бөліскім келеді. COVID-19 вакцинасын жасау туралы көп айтылады. Маска кию, қолды жуу және әлеуметтік арақашықтықты сақтау туралы үнемі ескертіледі. Мұның бәрі сөзсіз дұрыс. Алайда, позитивті жүріс-тұрыс пен салауатты өмір салты денсаулықты сақтаудың маңызды компоненті болып табылады. Күнді дене жаттығуларынан немесе жеңіл жүгіруден бастаңыз. Жұмыс күні ішінде ашушаң болмауға тырысыңыз. Ұйықтап жатқанда, бүгін басыңыздан өткен жақсы сәттерді еске түсіріңіз. Бұл иммунитетіңізді ғана емес, сонымен қатар пандемия жағдайындағы өмірге психологиялық тұрғыдан дайындалуға көмектеседі!

Барлықтарымызға денсаулық тілеймін!

ӘУЛЕТ. ҚАЛДЫКӨЗОВТЕР.

Ертеде кәсіптердің көпшілігі, атадан балаға мұра болатын. Балаларды көмекші ретінде жұмысқа тарта отырып, оларды қолөнер кәсібіне кішкентайынан үйреткен. 20-шы ғасырдың шамамен 30-40 жылдарынан бастап, жоғары және орта арнаулы білімге қол жетімділіктің артуымен жағдай өзгеріп, кәсіпті өзгешетандай бастады. Дегенмен, кәсіби әулеттер ешқайда жоғалған жоқ. Бүгінгі таңда біз дәрігерлер, мұғалімдер, аграрийлер, энергетиктер, теміржолшылар, құрылысшылар немесе мұнайшылар әулеті туралы естіміз.

Біздің компанияның да өз әулеттері бар, осы шығарылымда біз ПҚОП-та жұмыс істейтін Қалдықөзовтер әулеті туралы сөз қозғаймыз. Химия ғылымдарының докторы, көпшілігі өндіріске енген, КСРО мен Қазақстан Республикасындағы өнертабыстарға берілетін көптеген патенттердің авторы Қалдықөзов Еркінбек Қалдықөзулы осы әулеттің атасы болып табылады.

Бүгінде Қалдықөзовтер әулетінің мүшелері үш буынды құрап үлгерді. Олардың жалпы еңбек өтілі 148 жылды құрайды!

Біз мұнайшылар Қалдықөзовтерден редакцияның сұрақтарына жауап беруін сұрадық.

- Кәсібіңізді қалай таңдадыңыз? Басты фактор қандай болды?

Қалдықөзов Болат: Жоғары сыныптарда қайда оқуға барамын, болашақта кім боламын деп ойланып жүргенімде, менің одан әрі жол таңдауыма ата-анам мен Еркінбек Қалдықөзулы ағамыз көмектесті. Олардың кеңесіне құлақ салып, мен химик-технолог инженері мамандығын оқып, 1980 жылы ҚазХТИ-ге «Мұнай мен газды өңдеудің химиялық технологиясы» мамандығы бойынша оқуға түстім. Сол ШМӨЗ құрылысы жүріп жатқан еді. 1985 жылы жоғары білім туралы диплом алғасын, мен бірден Шымкент МӨЗ-де жұмыс істей бастадым. Менің алғашқы лауазымым каталитикалық реформинг қондырғысының 5-разряд операторы болды.

Қалдықөзов Бақтыбек: Менің кәсіби таңдауым алдын ала белгіленген болған, себебі отбасымның бір бөлігі мұнай өңдеу зауытында жұмыс істеп, мұнай саласында

болды. Үлкен ағаларым сияқты болғым келді. Бұл кәсіп таңдауда шешуші факторға айналды.

Қалдықөзов Сәбит: Кәсіп таңдауда менде қиындық болған жоқ, өйткені мектепте оқып жүрген кезімде, мұғалімдер біздің дамушы жас мемлекетімізге елдің өнеркәсіптік-өндірістік секторына мамандар өте қажет деп айтты. Осылайша, мұнай-газ саласын, атап айтқанда мұнай өңдеу саласын таңдадым.

Қалдықөзов Әлібек: Менің бұл кәсіпті таңдауыма, біріншіден, 80-ші жылдары мұнай саласы енді ғана дамып келе жатқандығы және бұл кәсіпке қызығушылық танытқандар аз болғандығы әсер етті, екіншіден, менің ағам Еркінбек Қалдықөзов сол кезде мұнай өңдеуді оқып, осы салаға деген қызығушылығымның пайда болуына себепкер болды.

- Балаларыңыздың әулетті жалғастырғанын қалайсыз ба?

Қалдықөзов Болат: Менің балаларым өсті. Үлкен ұлым Сәбит № 2 цехта КӨК қондырғысының бастығы, ал кіші ұлым Дәулет бұрын зауытта инженер метролог болып жұмыс істеді. Жұбайым Перизат Мергенбаева да осы салада қызмет етеді. Ол химик-технолог инженері мамандығын алып, қазір Шымкент политехникалық колледжінде «Мұнай және газ өңдеу технологиясы» кафедрасының меңгерушісі болып жұмыс істейді.

Қалдықөзов Сәбит: Уақыт көрсетер. Бірақ олар өздері шешеді ғой. Мұнай өңдеу саласындағы кәсіпті таңдай ма, әлде басқасын таңдай ма, бұл мен үшін аса қатты маңызды емес.

Қалдықөзов Әлібек: Балаларымның осы мамандықты таңдағанын қалайтынмын, бірақ олардың таңдауы басқаша болды. Осылайша, бірі экономист, екіншісі бағдарламашы, үшіншісі заңгер болды.

Қалдықөзов Бақтыбек: Менің үлкен балаларым өз таңдауын жасап болды. Олардың таңдауы мұнай өңдеумен мүлдем байланыспаған, бірақ бұл олардың таңдауы, мен оны құрметтеймін. Оған қарамастан, бұған әлі үмітім бар, себебі кіші балаларым әлі мектепте оқиды.

- Жұмысыңызда не ұнайды? Қандай жетістіктеріңізді мақтан тұтасыз?

Қалдықөзов Болат: Жұмыста қалыпты емес шешімдер мен жедел әрекеттерді талап ететін әртүрлі жағдайларға жиі тап болуға тура келеді. Ол үшін барлық жабдықтары мен технологиялық процестің ерекшеліктерін толық білу керек.

Зауытта жұмыс істеген 35 жыл ішінде мен көптеген қондырғыларды қайта құруға қатыстым. Олар № 1 цехтағы жұмыс істеп тұрған қондырғыларды тоқтатпастан жүргізді. Мәселен, № 1 цехтың сорғыларды салқындату блогын жаңа орынға көшіру, автомобиль бензинінің компоненті болып табылатын изопентанды алу үшін жұмыс істемейтін К-403 бағанды С-400 жұмыс схемасына қосу. Сондай-ақ жаңа изомеризация қондырғысын салуға арналған алаң дайындау үшін Р-229 аралық паркін жаңа орынға көшіруді жүзеге асырдық.

Изомеризация, нафта сплиттер блогы және С-200 бензинді алдын ала гидротазалау блогы сияқты жаңа

Қалдықөзов Еркінбек Қалдықөзулы

Әулеттің атасы, химия ғылымдарының докторы. Өкінішке орай, ол зейнетке шығып, 2020 жылы 76 жасында өмірден өтті.

Туған кезі: 10.07.1944

Білімі: жоғары, Қазақ химия-технологиялық институты, «Мұнай-газды өңдеу химик-технологы» мамандығы, сонымен қатар «Жанармай мен майдың химиялық технологиясы» мамандығы бойынша аспирантураны бітірді

Салада жұмыс істей бастаған кезі:

- 1963 - Гурьев мұнай өңдеу зауытына студент-оператор болып қабылданды
ПҚОП-тағы мансабы:

- 1994 - бас маман болып қабылданды, содан кейін бірқатар бөлімдердің бастығы болып жұмыс істеді
Саладағы жұмыс өтілі: 40 жыл

Атақтары: 1978 жылы «Жанармай мен газдың химиялық технологиясы» мамандығы бойынша химия ғылымдарының кандидаты ғылыми дәрежесін қорғады. 1997 жылы «Мұнай химиясы» мамандығы бойынша химиялық ғылымдар докторының ғылыми дәрежесін қорғады. «Химиялық технология» мамандығы бойынша доцент және профессор ғылыми атақтарының иегері.

Докторлық ғылыми дәрежелерді (ҚР ҒА ОКЭИ жанындағы «Мұнай химиясы» (Алматы қ.) мамандығы және «Химиялық технология, процестер және аппараттар» (Шымкент қ.) мамандығы бойынша)) қорғау бойынша екі докторлық арнайы мамандандырылған ғылыми кеңестің мүшесі

Марапаттары: КСРО және Қазақстан Республикасы Жоғары және арнаулы орта білім министрлігінің құрмет марапат қағаздары.

Еркінбек Қалдықөзулы шын мәнінде аңызға айналған тұлға. Ол 130-дан астам жарияланған ғылыми мақалалардың, соның ішінде екі кітаптың және өнертабысқа берілетін КСРО және ҚР патенттерінің 19 авторлық куәлігінің авторы. Жұмысының кейбір нәтижелері Қазақстан Республикасы мен ТМД өндірісіне енгізілді. Сондай-ақ Еркінбек Қалдықөзулы Қазақстанның мұнай өңдеу саласы үшін жүзден астам жоғары білікті мамандарды, соның ішінде инженер-технологтарды даярлады. Солардың тоғызы ғылым кандидаттары болды.

Қалдықөзов Әлібек

ТШЦ, ТТЭ 6-разрядты тауарлық оператор
(бригадир)

Туған кезі: 10.10.1960

Білімі: жоғары, Қазақ химия-технологиялық институты, «Мұнай мен газды өңдеудің химиялық технологиясы» мамандығы

ПҚОП-тағы мансабы:

- 28.09.1983 - мұнай құю цехында 3-разрядты ағызушы-құюшы болып қабылданды;
- 01.03.1993 - ТШЦ РП 5-разрядты тауарлық операторға ауыстырылды;
- 21.03.1995 - ТШЦ, ТТЭ 5-разрядты тауарлық операторға ауыстырылды;
- 01.08.2010 - ТШЦ, ТТЭ 6-разрядты тауарлық операторға ауыстырылды.

Саладағы жұмыс өтілі: 37 жыл

Марапаттары: ҚР Энергетика министрлігінің құрмет мақтау қағазы (2015 жыл).

қондырғыларды жобалаудан бастап оларды толықтай пайдалануға беруге дейін зауытты жаңғырту жобасына қатыстым. Цехтың технологиялық қызметкерлер құрамының кәсіби шеберлігі мен адалдығының арқасында жаңа қондырғыларды сәтті іске қосқанымызды мақтан тұтамын.

Қалдықөзов Бақтыбек: Менің жұмысым газды сақтаумен, сондай-ақ оны Қазақстанға және экспорттық бағыттарға жөнелтумен байланысқан. Маған өзім жұмыс істейтін ұжым өте ұнайды. Ешқандай ерлікжасаған жоқпын, бірақ мен өз жұмысыма әрқашан үлкен жауапкершілікпен қарауға тырысамын - мені осылай тәрбиеледі.

Қалдықөзов Әлібек: Мен мұнайшылар әулетінен шыққанымды мақтан тұтамын. Мамандығымыз бір болғандықтан, мұнай өнеркәсібі, зауыттың жетістіктері, мұнай технологиялары туралы пікір алмасып, ой бөлісеміз.

Қалдықөзов Сәбит: Зауытты жаңғырту бойынша үлкен жобаға қатысу мен үшін зор құрмет, соған өте қуаныштымын, өйткені бұған дейін мұндай ірі жобалар жүзеге асырылмаған. Біз күкірт өндіру кешенінің жаңа қондырғыларын сәтті іске қосып, ШМӨЗ-ді жаңғыртудың 2-кезеңі аясында осы кешеннің өндірістік процестерін құра алдық деп сенімді түрде айта аламыз. Жобаны

Қалдықөзов Бақтыбек

ТШЦ, ТТЭ 6-разрядты тауарлық оператор
(бригадир)

Туған кезі: 13.07.1968

Білімі: жоғары, Қазақстан халықтар достығы университеті, «Органикалық заттардың химиялық технологиясы» мамандығы

ПҚОП-тағы мансабы:

- 03.11.2005 - ТКБ ТҚБ жол бұрушы болып қабылданды;
- 01.01.2007 - ТКБ ТЖБ жол бұру бекетінің ауысым қызметкеріне ауыстырылды;
- 14.02.2007 - ТКБ ҚӘ 4-разрядты ағызушы-құюшыға ауыстырылды;
- 01.06.2012 - ТШЦ, ТТЭ 4-разрядты ағызу операторына ауыстырылды;
- 01.07.2016 - ТШЦ, ТТЭ 6-разрядты тауарлық операторға ауыстырылды.

Саладағы жұмыс өтілі: 15 жыл.

Марапаттары: Ауғанстандағы әскери қызметі үшін Қызыл Жұлдыз және Құрмет медалі

жүзеге асыру басталғанға дейін жұмысқа енді келген жас мамандар ұжымның ұйытқысы болып табылатынына қарамастан, ең алдымен, бұны біздің КӨК ұжымының, оның кәсіби шеберлігі мен еңбекқорлығының арқасында іске асыру мүмкін болды.

- Сіздің жұмысыңыз зауыттағы туыстарыңыздың жұмысымен байланысқан ба? Бірге жұмыс жасау қиын ба?

Қалдықөзов Бақтыбек: Жақындарыңызбен бір зауытта жұмыс жасаудың өзіндік қызықты жақтары бар. Бір жағынан жағдайға тап болудан қорқасыз, ал екінші жағынан үлкен ағаларымның жетістіктерін мақтан тұтып, алдарына қойылған міндеттерді ойдағыдай шешетін Қалдықөзовтердің жас буынының жетістіктеріне шексіз қуанамын!

Қалдықөзов Болат: Иә, біз бәріміз бір кәсіпорында, бірақ әртүрлі бөлімшелерде жұмыс жасаймыз, сондықтан жұмыста бір-бірімізді жиі көре бермейміз.

Қалдықөзов Сәбит: Жоқ, байланыспаған. Жалпы, мен туыстармен жұмыс жасауда ешқандай қиындық көрмеймін, өйткені жұмыста араздықта іскерлік қарым-қатынас қана орын алады.

Қалдықөзов Болат
ЛК-БУ цех бастығы

Туған кезі: 26.10.1962

Білімі: жоғары, Қазақ химия-технологиялық институты, «Мұнай мен газды өңдеудің химиялық технологиясы» мамандығы

ПҚОП-тағы мансабы:

- 11.09.1985 - № 1 цехтың С-200 5-разрядты т/қ операторы болып қабылданды;
- 01.07.1993 - 6-разрядты т/қ аға операторына ауыстырылды;
- 21.04.2008 - № 1 цехтың С-400 бастығына ауыстырылды;
- 01.07.2011 - № 1 цехтың С-200 бастығына ауыстырылды;
- 10.01.2018 - № 1 цех бастығының орынбасарына ауыстырылды;
- 11.03.2019 - № 1 цехтың бастығына ауыстырылды;

Саладағы жұмыс өтілі: 35 жыл

Марапаттары: KazEnergy қауымдастығының медалі (2017 жыл).

Қалдықөзов Сәбит
Начальник комплекса производства серы (КПС) цеха №2

Туған кезі: 21.04.1986

Білімі: жоғары, Қ. Сәтпаев атындағы ҚазҰТУ ПҚОП-тағы мансабы:

- 2007 - С-300 ЛК-БУ 5-разрядты оператор болып қабылданды;
- 2016 - № 2 цехтың МҚЖКӨК бастығына ауыстырылды;
- 2017 - № 2 цехтың КӨК бастығы болып тағайындалды.

Саладағы жұмыс өтілі: 13 жыл

Марапаттары: ҚР ЭМ алғыс хаты (2019 жыл), Шымкент қ. әкімінің алғыс хаты (2019 жыл), «Химиялық, мұнай-химиялық және ұқсас өнеркәсіп салалары жұмыскерлерінің салалық кәсіби одағы» қоғамдық бірлестігінің құрмет мақтау қағазы (2019 жыл).

- Пандемияға байланысты сіздің жұмысыңыз, ауысымыңыз немесе жұмыс форматыңыз қалай өзгерді?

Қалдықөзов Сәбит: Әрине, пандемия адамдардың жұмысқа ғана емес, жалпы өмірге деген көзқарасы түбегейлі өзгертті. Біз жағдайдың осылайша дамуына мүлдем дайын емес екенімізді мойындауымыз керек және әлемде не болатынын болжау қиын болды. Қызметкерлер құрамының үштен бірі дерлік оқшауланып, ал іс жүзінде олар уақытша еңбекке жарамсыз болып қалған кезде, физикалық тұрғыдан да, психологиялық тұрғыдан да жұмыс істеу өте қиын болды. Ал қалған қызметкерлер құрамына көп жұмыс істеуге тура келді. Бірақ, бағымызға орай, компания басшылығының ПҚОП қызметкерлері арасында КВИ таралуын болдырмау бойынша профилактикалық шараларды күшейтуге қатысты уақытында қабылдаған шешімі арқасында бұл қиын кезеңге төтеп беру мүмкін болды.

Қалдықөзов Болат: Компания басшылығының ПҚОП қызметкерлер құрамы арасында КВИ таратпауға бағытталған уақытылы әрі белсенді шаралары осы қиын айларда шыдауға көмектесті. Басшылық төтенше жағдай жөніндегі штаб құрып, ол бірқатар жедел шаралар-

ды қабылдады, зауыттың үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету бойынша жоспарлар құрды, өндіріске қатысты жұмысшылар мен басқа тұлғалар арасында COVID-19 инфекциясын жұқтыру қаупін анықтады және оны барынша төмендетті. Карантинді күшейту кезінде цехтардың инженерлік-техникалық құрамының 50%-на дейін кезекпен қашықтықтан жұмыс істеді.

Қалдықөзов Әлібек: Пандемияның әсері онша байқала қойған жоқ, ауысыммен жұмыс істеу ыңғайлы болды. Мен үшін қиындықтар болған жоқ.

Қалдықөзов Бақтыбек: Әрине, пандемия еліміздің көптеген кәсіпорындарының өмірі мен жұмысына үлкен түзетулер енгізді. Көпшілігі қашықтықтан жұмыс істеді. Бірақ біз олай жұмыс істеген жоқпыз, қалай болғанда да біздің цех жұмыс істеп тұрды. Біздің жұмысымызды қашықтықтан жүргізуге болмайды және біз өндіріс жұмысшылары осы қиын сәтте зауыттың үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету бойынша қойылған міндетті абыроймен атқардық. Біз әдеттегідей жұмыс істеп, ұжымда беріктікпен ұйымдастықты сақтауға тырыстық.

Сұхбатыңызға рахмет және әулетіңіздің одан әрі кеңеюіне тілектеспіз!

МЕНИҢ КӘСІБІМ. ПҚОП ТЕХНОЛОГИЯЛЫҚ ҚОНДЫРҒЫЛАР ОПЕРАТОРЫ.

«Менің кәсібім» айдарын жалғастыра отырып, осы шығарылымда «ПетроҚазақстан» компаниясының мұнай өңдеу бөлімшесінің қызметкерлері болып табылатын ПҚОП технологиялық қондырғылар операторлары туралы айтып береміз. Олардың еңбегінің арқасында мұнай өңдеу зауыттарының ірі қондырғыларындағы мұнай мұнай өнімдеріне айналып, алынатын мұнай өнімдерінің сапасы мен өнімді шығару жоспарларының сақталуы ғана емес, сонымен бірге, ел нарығын бензинмен, дизельмен және басқа да мұнай өнімдерімен қамтамасыз ету олардың зейінділігі мен кәсіби шеберлігіне тікелей байланысты.

Редакцияның сұрақтарына зауыттың әртүрлі қондырғыларында жұмыс жасайтын үш оператор жауап берді: Еспосынов Арслан, 100 ЛК-6У секциясының аға операторы, Сәрсенбекұлы Дінмұхамед, 1000 RFCC (каталитикалық крекинг) секциясының операторы және Шапиев Нұрлан, С-300 дизельдік жанармай мен керосинді гидротазалау және парафинсіздендіру қондырғысының аға операторы.

- Өз жұмысыңыз жайлы айтып беріңізші.

Еспосынов Арслан: Мен С-100 секциясы бойынша ауысымды басқарамын. Атап айтқанда, берілген параметрлерден ауытқу мен ауып кетуді болдырмай, технологиялық картаға сәйкес қондырғының технологиялық режимін тікелей жүргіземін. Мен өндірілетін мұнай өнімдерінің сапасын зертханалық талдауларға сәйкес бақылап, технологиялық регламентпен белгіленген нормативтер шеңберінде технологиялық режимге қажетті түзетулер енгіземін. Басқа сөзбен айтқанда, берілген сападағы өнімдердің шығарылуын қамтамасыз етемін.

Сондай-ақ секцияның жеке блоктарының жұмысы мен көршілес секциялармен және цехтармен өзара байланысуды жүзеге асыруды үйлестіремін. Айналымдағы мұнай өнімдері мен реагенттердің сандық есебін жүргіземін. Сонымен қатар, менің міндеттеріме ішкі еңбек тәртібінің ережелерін, еңбек және өндірістік тәртіпті, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау ережелері мен нормаларын, өндірістік тазалықты, өрт қауіпсіздігін, газ қауіпсіздігін және ҚР экологиялық кодексінің талаптарын сақтауды қамтамасыз ету қызметі кіреді.

ЛК-6У құрамдастырылған қондырғысының құрамына кіретін 100 (ЭЛОУ-АТ) секциямызда мұнайды алғашқы өңдеу, атап айтқанда мұнайды электрлік тұзсыздандыру, сусыздандыру және атмосфералық айдау жүзеге асырылады. ЭЛОУ-АТ секциясы ЛК-6У қондырғысында негізгі секция болып табылады. Жаңғырту жобасы аяқталғаннан кейін, біздің С-100 секциясының қуаты шикізат бойынша жылына 6 миллион тоннаға дейін ұлғайды.

Сәрсенбекұлы Дінмұхамед: РРБ блогы т/қ операторының негізгі міндеті RFCC технологиялық қондырғысының қауіпсіз жұмыс режимін бақылау болып табылады. Ол үшін температура, шығын, қысым,

Еспосынов Арслан,

6-разрядты аға оператор, 100 ЛК-6У секциясы

1989 жылы Шымкент кеңшар-техникумын, 2003 жылы «Өңдеу технологиясы» мамандығы бойынша Оңтүстік Қазақстан политехникалық колледжін бітірді.

МӨЗ-де жұмысты бастау күні: 16.09.1992.

Марапаттары: «Самұрық-Қазына» АҚ құрмет мақтау қағазы (2014 жыл), KAZENERGY қауымдастығының құрмет мақтау қағазы (2015 жыл).

жылдамдық, тығыздық және тағы басқалар сияқты параметрлерді үнемі реттеп отыру керек. Мен мұның барлығын технологиялық регламент нормаларына сәйкес қатаң қадағалап отырамын.

Қондырғымыз зауытта жаңа болып табылады және ол жаңғырту жобасының 2-кезеңі аясында салынған. Оның міндеті мазутты жоғары сапалы және экологиялық тұрғыдан одан да қауіпсіз мотор жанармайларының, авиациялық керосиннің және сұйытылған мұнай газының компоненттеріне айналдыру арқылы мұнайды терең өңдеуді қамтамасыз ету болып табылады. Қуаттылығы жылына 2 миллион тонна құрайтын RFCC каталитикалық крекинг қондырғысы 2018 жылдың жазында іске қосылды.

Шапиев Нұрлан: Мен ЛК-6У құрамына кіретін С-300 дизельдік жанармай мен керосинді гидротазалау және парафинсіздендіру қондырғысында аға оператор болып жұмыс істеймін (бірақ біз мұнайдың қайталама айдауын жүргіземіз). Қондырғымыз К4, К5 еуростандартқа сәйкес келетін дизельдік жанармай мен авиациялық керосин шығарады. Менің басты міндетім сапалы өнім

алу регламентіне сәйкес қондырғының технологиялық режимін жүргізу, сонымен бірге өнімнің өзіндік бағасына әсер ететін шығындалатын энергия ресурстарының үнемделуін қамтамасыз ету болып табылады. Әрине, жұмысымыздағы өзгермейтін ереже - ол қауіпсіздік.

- Жұмыс кестеңіз және қондырғыны қанша оператор қамтамасыз ететіндігі туралы айтып беріңізші.

Сәрсенбекұлы Дінмұхамед: Біздің ауысымда 15 адам жұмыс істейді. Барлығымыз қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, өндірістік операцияларды орындауымыз керек.

Еспосынов Арслан: Жұмыс күніміз бес бригадалық кесте бойынша он екі сағатты құрайды. Бір ауысым ішінде С-100 қондырғысында жеті адам жұмыс істейді. Әрбір оператордың жеке блогы бар, оператор оны басқаруға және оның күйіне жауап береді.

Шапиев Нұрлан: Бригада бес адамнан тұрады, әр қызметкердің блоктарға, учаскеге және, жалпы алғанда, қондырғыға қатысты өз міндеттері бар.

- Қондырғыда жұмысты бастағанда, оператор нені білуі керек және жұмыс істеу барысында ол нені үйренеді? Қондырғылар бойынша білім жиынтығы қатты ерекшелене ме?

Сәрсенбекұлы Дінмұхамед: Теориялық білімді университетте, ал практикалық дағдыларды зауытта алдым. Бастапқыда өз бетімен жұмыс істеуге рұқсат алу үшін қауіпсіздік техникасы, өнеркәсіптік қауіпсіздік және газ қауіпсіздігі бойынша емтихан тапсырдым. Біздің күнделікті жұмысымызға келетін болсақ, ауысымды қабылдау кезінде оператор демалғанда қондырғыда болған барлық өзгерістер туралы хабардар болуы керек. Қондырғылар процесс технологиясы және процесс химизмі, шикізат пен шығарылатын өнімнің құрамы мен қасиеттері бойынша ерекшеленеді.

Шапиев Нұрлан: Жұмыс барысында технологиялық процесті жүргізу бойынша негізгі міндеті мен жауапкершілігі операторға жүктеледі. Шығарылатын өнімдердің сапасы мен қондырғының жұмысы оның біліміне байланысты болады. Оқу орындарында алынған теориялық және техникалық білімдер практикалық дағдылар мен тәжірибелермен нығайтылуы керек. Мұның бәріне еңбекқорлық, өз бетімен білім алу, сондай-ақ компания ұйымдастыратын оқыту арқылы қол жеткізіледі.

Еспосынов Арслан: Оператордың білімі мол болуы керек. Мысалы, технологиялық регламенттерді, физикалық-химиялық қасиеттерді, шикізат, өндірілетін мұнай өнімдері мен реагенттер сапасына қойылатын техникалық талаптарды және күкіртті шикізатты өңдеу негіздерін білу. Сонымен қатар, секцияның технологиялық сызбасын, аппаратураның, секция жабдықтарының, бақылау-өлшеу аспаптарының, автоматизация құралдарының және апаттық сигнализация және бұғаттау жүйелерінің мақсатын, құрылымын, жұмыс істеу қағидалары мен пайдалану ережелерін білу.

Сондай-ақ ол жанармай, сүмен жабдықтау, бұмен жабдықтау, көбікпен өрт сөндіру және тағы басқа жүйелерді қоса, барлық жүйелерді білуі керек. Әрине, қауіпсіздік техникасы, сондай-ақ секцияны іске қосу, пай-

Сәрсенбекұлы Дінмұхамед,
*5-разрядты оператор, 1000 RFCC секциясы
(каталитикалық крекинг)*

2013 жылы «Мұнай-газ ісі» мамандығы бойынша Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық университетін, ал 2017 жылы «Өрт қауіпсіздігі» мамандығы бойынша Тараз мамандандырылған колледжін бітірді.
МӨЗ-де жұмысты бастау күні: 25.05.2013.

далану, қалыпты және апатты тоқтату жөніндегі барлық нұсқауларды де білуі тиіс. Бұл азғантай бөлігі ғана.

Университетте немесе училищеде білім алуға келетін болсақ, бұл өте маңызды, бұл болашақта бүкіл еңбек қызметі ішінде тәжірибе мен кәсіби шеберлік қалыптасатын негіз.

- Сіз қандай цехтармен өзара әрекеттесесіз?

Еспосынов Арслан: Біздің С-100 қондырғымыз ТШЦ-мен, № 3 цехпен, № 2 цехпен, МВАҚ-пен, күкірт қондырғысымен, сондай-ақ энергоцехпен, АСБ-мен, БСАҚ-пен, КӨС-пен және тазарту қондырғыларымен өзара әрекеттеседі.

Сәрсенбекұлы Дінмұхамед: Өз жұмысымызда іргелес жатқан цехтармен, № 1 цехпен, № 2 цехпен, ТШЦ-мен, БСАҚ-пен тығыз жұмыс жасаймыз.

- Лауазымдық нұсқаулықта көрсетілген міндеттеріңіздің бірі өнімнің өзіндік құнын төмендету болып табылады. Сіз оған қалай әсер ете аласыз?

Сәрсенбекұлы Дінмұхамед: Жаңа катализатордың, энергоресурстардың және химиялық реагенттердің артық тұтылуына жол бермей, мақсатты өнімдердің максималды мөлшерін өндіру үшін қондырғының технологиялық параметрлерін сауатты басқару өнімнің өзіндік құнына әсер етеді.

Еспосынов Арслан: Бұл электр энергияны, буды, суды, жанармай мазуты мен газды үнемдеу.

- Төтенше жағдайлар болды ма және осындай жағдайларда қалай әрекет етуге тура келді?

Сәрсенбекұлы Дінмұхамед: Өз жұмысымызда біз әртүрлі төтенше жағдайларға тап болдық, бұл кезде апаттарды жою жоспарына (АЖЖ) сәйкес сенімді әрі жылдам әрекет етуге тура келді.

- 5-разрядты және 6-разрядты операторлардың біліктілігі мен міндеттеріндегі негізгі айырмашылықтар қандай?

Сәрсенбекұлы Дінмұхамед: 5-разрядты оператор өзіне сеніп тапсырылған блокқа, ал 6-разрядты оператор бүкіл қондырғыға және жалпы бригаданың қызметкерлер құрамына жауап береді. Лауазымдық нұсқаулыққа сәйкес 5-разрядты оператор 6-разрядты операторға бағынады, себебі оның дәрежесі жоғарырақ.

Еспосынов Арслан: Иә, бұған қоса, 6-разрядты оператор жалпы барлық блоктар мен қондырғылардың цехымыздың басқа қондырғыларымен және зауыттың басқа цехтарымен өзара әрекеттесуі үшін жауап береді.

- Білім мен дағдыларға және қосымша оқытуға қандай да бір жүйелі тестілеу бар ма?

Еспосынов Арслан: Иә, бізде емтихан жыл сайын болады. Сондай-ақ, тестілеу жүргізілетін өнеркәсіптік қауіпсіздік бойынша үш айлық сабақтар өтеді.

Сәрсенбекұлы Дінмұхамед: Қондырғы мен цех басшылығы тарапынан қызметкерлер құрамының білімін тексеру үшін емтихандар, сондай-ақ компьютерлік симуляторларда тренингтер мерзімді түрде өткізіледі. Сондай-ақ, бекітілген кестеге сәйкес АЖЖ бойынша жаттығулар өткізіледі.

Шапиев Нұрлан: Біздің ұжымымыздың барлық жұмыскерлерінде жоғары техникалық білім бар. Соңғы уақыттарда көптеген жұмысшылардың зейнеткерлікке шығуына байланысты олардың орнын жастар басып, олар үлкен әріптестерінен көп нәрсе үйренуде.

- Ұжымыңызда қызықты дәстүрлер бар ма?

Шапиев Нұрлан: Ұжымымыз - біздің екінші отбасымыз. Әрине, дәстүрлер де бар, мысалы, маңызды отбасылық іс-шараларды атап өту. Ұжымымызда жастар көп болғандықтан, үйлену тойларын, туңғыштардың дүниеге келуін тойлаймыз.

Сәрсенбекұлы Дінмұхамед: Салауатты өмір салтын ұстанып, демалыс күндері ұжыммен футбол ойнаймыз.

- Егер планетада бір нәрсені өзгерте алсаңыз, нені өзгертер едіңіз?

Сәрсенбекұлы Дінмұхамед: Алыс жол алғашқы қадамнан басталады, ал жеке мен үшін барлық өзгерістер тікелей өзімнен басталады, мен келесі ережені басшылыққа алуға тырысамын: «Әлемді өзгерткің келсе, өзіңнен баста».

Менің ойымша, кез келген істегі ең қиын нәрсе - бұл бастаған ісіңізді жоспарлағандай аяқтау. Бұл бір бөлігі

Шапиев Нұрлан,
6-разрядты аға оператор, С-300 дизельдік жанармай мен керосинді гидротазалау және парафинсіздендіру қондырғысы

1986 жылы «Мұнай мен газды химиялық өңдеу» мамандығы бойынша ҚазХТИ (Шымкент қ.) бітірді.
МӨЗ-де жұмысты бастау күні: 06.07.1986.

Марапаттары: «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ құрмет мақтау қағазы (2010, 2015 жылдар).

ғана, өйткені көптеген адамдар бәрін аздап біліп, егжей-тегжейіне терең түсінгісі келмейді. Ал «осыдан аздап білемін», «мынадан аздап білемін» дегендері жаңа нәрсе жасауға көмектесе алмайды. Қоғамдағы менің көріп отырған екінші мәселе – бұл зерттеу дағдыларының болмауы. Бәрін түсіндіріп, шайнап, ауызымызға салғанды жақсы көреміз. Осылайша білім алуға үйренген адам ешқашан жаңа нәрсе ойлап таппайды. Бұндай оқу тиімсіз деп ойлаймын! Оқыту форматын өзгерту керек, оны тыңдаушылар жақсартқысы келетіндей, мысалы, осы қондырғыны немесе осы процесті жақсартқысы келетіндей етіп жасау керек.

Шапиев Нұрлан: Қазіргі кездегі бірінші кезектегі міндет - пандемияға байланысты жер шарындағы адамдардың денсаулығын сақтау, сәйкесінше, бұл пандемиямен күресу және ауруға қарсы вакцина ойлап табу.

Еспосынов Арслан: Жақсылық пен жамандықтың тепе-теңдігі, бұл туралы ең алдымен адамдарға, бәрімізге қатысты айтамын. Бұл жерде жалғыз мүмкін жол - ол алдымен өзіңнен бастау. Егер әрқайсысымыз жақсы жолға бет алсақ, айналамыздағы бәрі жақсы жаққа өзгере бастайды.

Сұхбатыңызға рахмет, жұмысыңызда сәттілік тілейміз!

ЕРБОЛАТ САЛЫМОВ – «МҰНАЙ-ГАЗ ӨНДІРІСІНІҢ ОЗАТЫ – 2019» КОНКУРСЫНЫҢ ЖЕҢІМПАЗЫ!

«Мұнай-газ өндірісінің озаты» салалық байқау-конкурсты жасауға «Қазақстанның әлеуметтік жаңғыртуы: Жалпыға ортақ еңбек қоғамына апаратын жиырма қадам» бағдарламалық мақаласында баяндалған Н. Ә. Назарбаевтың тапсырмасын іске асыру үшін «Мұнай-газ кешенінің салалық кәсіптік одағы» (ҚАЗМҰНАЙГАЗПРОФ) қоғамдық бірлестігі бастамашылық етті. Алғашқы сынамалы конкурс 2017 жылы өткізілді. Конкурстың негізгі мақсаты кәсіптің беделін арттыру, сондай-ақ өндіріс озаттарын қоғамдық көтермелеу жүйесін дамыту және мұнай-газ саласындағы еңбек әулеттеріне назар аудару болып табылады.

Міне, 3 жыл бойы бұл беделді салалық конкурс бірқатар номинациялар бойынша өткізіліп келеді, соның ішінде «Мұнай және газ өндіру бойынша үздік оператор», «Мұнай-газ жабдығының үздік жөндеуші ұстасы», «Үздік машинист» және тағы басқалары.

2019 жылы Құмкөл кенорнында жұмыс істейтін «ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз» АҚ 5-разрядты мұнай-газ өндіру операторы Ерболат Салымов

Салымов Ерболат

5-разрядты мұнай-газ өндіру операторы

Білімі: жоғары, Қорқыт-Ата атындағы Қызылорда мемлекеттік университеті, «Мұнай және газ өнеркәсібінің машиналары мен жабдығы» факультеті, «инженер-механик» мамандығы

Саладағы жұмыс өтілі: 14 жыл

Марапаттары: «Мұнай және газ өндіру саласының үздік жұмыскері - 2019» дипломы; «Қазақстанның мұнай-газ саласының салалық кәсіподағы» ҚБ тарапынан ұйымдастырылған «Мұнай және газ өндіру саласының үздік операторы» номинациясында «Мұнай және газ өндіру саласының үздік жұмыскері» салалық конкурсының жеңімпазы; «Қазақстанның мұнай-газ саласының салалық кәсіподағы» ҚБ құрмет қағазы және алғыс хаты - 2020.

конкурстың жеңімпаз атанды. Осы жоғары атақ үшін күресте Ерболат Қазақстанда жұмыс істейтін әртүрлі мұнай компанияларынан келген осы кәсіптің басқа 17 үздік өкілімен жарысты. Салымов Ерболат «Мұнай-газ өндірісінің озаты - 2019» арнайы сыйлығын, өндіріс озатының таспасын және ҚАЗМҰНАЙГАЗПРОФ күәлігі берілген «Мұнай және газ өндіру бойынша үздік оператор» номинациясында жүлдені иеленді.

Толығырақ білу үшін Ерболаттан сұхбат алдық.

- Ерболат, ең алдымен, осындай жоғары жетістігіңізмен құттықтаймыз! Конкурстың қалай өткенін және жарыстардың тақырыбы қандай болғанын айтып берсеңіз.

- Осы қуанышымды менімен бөліскеніңізге рахмет! Иә, конкурс өте қызықты әрі өнеге алатындай болды. Конкурста қауіпсіздік техникасы ережелер мен нормаларын, ұңғымалар мен сорғыларды және күнделікті жұмыста кездесетін өндірістік циклдардың басқа түрлерін пайдалану ережелерін, сондай-ақ алғашқы медициналық көмек көрсету ережелерін білуді тексеру сияқты тақырыптарды қамтыды.

- Бұл сіздің конкурсқа алғаш рет қатысуыңыз ба?

- Иә, қатты уайымдағанымды да жасырмаймын, өйткені мен мұндай конкурсқа бірінші рет қатыстым. Мен үшін бұл үлкен жетістік және бұл салада бекер жұмыс жасамайтындығымның бір дәлелі – бұл кәсіпте 14 жылдай жұмыс істеп келемін!

Жеңіс түріндегі мұндай мотивация шынымен шабыттандырып, кәсіби салада әрі қарай ілгері жылжуға, сәттілікке, жаңа жетістіктерге және жемісті еңбекке ұмтылуға септігін тигізеді! Сондықтан, бұл менің алғашқы жетістігім деп санаймын және бұдан да жақсы нәтижелерге қол жеткізетін күн туады деп сенемін.

- Неліктен конкурсқа қатысуға бел будыңыз сондай-ақ 17 қарсыласпен бәсекеге түсіп, солардың арасында көшбасшыға айналу қиын болды ма?

- Мен бұл конкурсқа өзімді сынау үшін, білімімді тексеру үшін қатыстым. Шынында да, конкурсқа қатысушылардың барлығы мықты қарсыластар, өз ісінің кәсіби мамандары болды. Бұл марапат менің тер төгіп, көп жылдық еңбегімнің нәтижесі деп ойлаймын.

Әкем маған жиі мына сөздерді айтатын: «Сабыр түбі – сары алтын». Оның айтқан осы сөздері әлі күнге дейін маған мұра, қиыншылықтарды жеңудің жаңа жолдарын табуға көмектеседі.

Әрине, айналамдағы әріптестерім мен тәлімгерлерім болмаса, мен жеңіске жетпес едім. Шынымен де, атам қазақ айтқандай, «жұмыла көтерген жүк жеңіл». Мен өз басшыларыма, сондай-ақ ПҚҚР кәсіподақ комитетінің төрайымы Бақыт Мұқашева мен цех комитетінің төрағасы Еркін Ибраевқа үнемі көмектесіп, қолдау көрсеткендері үшін алғысымды білдіргім келеді.

- Оператордың күнделікті өмірі туралы айтып беріңіз. Бұл мамандық қызықты әрі қиын деп айтады, ол неліктен?

- Бізге мұнайдың үздіксіз өндірілуін қамтамасыз ету және белгіленген жоспарларды орындау бойынша зор жауапкершілік жүктелген. Мұнай өнеркәсібінде үздіксіз өндірістік цикл жүреді. Жұмыс барысында, басқа жерлердегідей, ақаулар орын алады. Мысалы, ұңғыма істен шығуы мүмкін, сол кезде жоспарлардың бұзылуына жол бермеу үшін ақаулықтарының себебін тез жоюымыз керек.

Кенорындағы ауа райы ауыр екенін бәрі біледі - жазда аптап ыстық болса, қыста қатты суық болады және жылдың кез келген уақытында қатты жел тұрады. Бірақ кәсіпке деген ықылас адамды шабыттандырып, барлық қиындықтарды ұмытып, өндірістік жетістіктерге қол жеткізуге итермелейді.

Кенорындағы әріптестерім - менің екінші отбасым, өйткені барлығымыз әртүрлі аймақтардан келіп, вахталық кенттерде тұрып, бір-бірімізбен 14 күндік ауысымда бір отбасы мүшелері сияқты тұрамыз.

Қызықты жағдайлар туралы айтып кетейін. Балаларым кішкентай болғанда, ұзақ вахтадан кейін үйге оралғанымда, олар мені танымайтын, тіпті менен қорқатын (күледі). Бірақ қазір есейіп, менің үйде ұзақ уақыт болмауыма үйреніп кетті.

- Болашақ жоспарларыңыз қандай?

- Мен одан әрі дамығым келеді, алайда тұрақтылықты бағалаймын, сондықтан өз кәсібімнің шегінде дамуды қалаймын. Көп жылдық еңбегіңнің мен мол тәжірибе жинаған кәсібіңді өзгертуге болмайды деп ойлаймын. Болашақта мұнай саласының тәжірибелі ардагері болғым келеді.

БІЗДІҢ КЕН ОРЫНДАРЫМЫЗ. БАТЫС ТҰЗКӨЛ.

...Машинаның ашыңқы терезесінен жылдам келе жатқан машинадан туындайтын жел гүлі, ал радиоқабылдағыштан сазды музыка естіледі. Міне, біздің жолда келе жатқанымызға бір жарым сағаттай уақыт болды - Қызылордадан 2010 жылы ашылған жаңа кен орындардың бірі Батыс Тұзкөлдi көрiп шығуға бара жатырмыз.

Кен орын «SSM-Ойл» ЖШС мен «Көлжан» ЖШС компанияларының консорциумымен игерiде, ал соңғысы, өз кезегiнде, «ПетроҚазақстанның» еншiлес компаниясы болып табылады. 2019 жылдан бастап жер қойнауын пайдалану туралы заңнамасындағы жаңа енгiзiлiмдерге байланысты, кен орнындағы операциялық қызметтi «Тұзкөл Мұнай Газ Оперейтинг» ЖШС жүзеге асырады.

Қызылорда - Құмкөл трассасының 118-ші километрiнде асфальтталған автомобиль трассасынан қиыршық тасты жолға түстiк, күзет бекетiнiң жанынан жүрiп өттiк де, стандартты құжаттарды тексеру рәсiмiнен өттiк. Ал ендi, Батыс Тұзкөл кен орнының вахталық кентiне небары 18 километр қалды. Жылдамдықты бәсеңдетемiз - дегенмен, қиыршық тасты жол - дала ландшафтын тамашалаймыз: кейбiр жерде жергiлiктi фауна өкiлдерi сарышұнақтар мен құмдақшөптер ұнатып алған сексеуiл мен жантақтардың сирек бұталары басқан қармен қылаулаған құмды дөңдер сарғайып тұр. Ұзынқұлақты спринтерлер - дала қояндары да кездеседi. Көкжиекте мұнай саласының ең танымал таңбасы - тербелменiң сұлбасы, ал көп кешiкпей кенттiң өзi де көрiндi.

Батыс Тұзкөлдiң вахталық кентi - шағын әрi жайлы. Мұнайшылардың ыңғайлы өмiр сүрyi үшiн барлық қажеттiсi

бар ақ тұрғын корпусстар, әкiмшiлiк ғимарат, кеңсе, асхана, медициналық пункт және өрт сөндiру депосы - демекшi, соңғысы барлық кен орындарында бар бола бермейдi. Спорттық бос уақыт үшiн 2020 жылы өткен Мұнайшы күнi екi вахта жұмыскерлерi командаларының арасындағы матч үшiн арена атанған өлшемi 45x22 метр құрайтын жасанды жабыны бар футбол алаңшасы салынған болатын. Сондай-ақ, вахталық кентте теледидарды көруге арналған демалыс бөлмесi және мұнайшылар кештерiн өткiзудi ұнататын теннис ойнауға арналған үстел бар. Кентте телефония, IT-байланыс жұмыс iстейдi, мобильдi байланыс та бар.

Қазiргi таңда Батыс Тұзкөзде бiр вахтада шамамен 70 адам жұмыс iстейдi, ал кен орны ашылғаннан кейiн бiр-ақ жылдан кейiн салынған кенттiң жалпы сыйымдылығы 100 адамға есептелген.

Кен орны Қызылорда облысының аймағында Қызылорда қаласынан 110 шақырым жерде орналасқан (салыстыратын жағдай - Құмкөл кен орны Қызылордадан 200 шақырым жерде орналасқан). Батыс Тұзкөлге ең жақын басқа елдi мекен - бұл әкiмшiлiк тұрғыдан Батыс Тұзкөл кен орны да құрамына кiретiн Сырдария ауданының орталығы болып табылатын Тереңөзек бекетi (оңтүстiк-батыс бағыттағы 100 шақырым жерде). Көршiлес, Батыс Тұзкөlden солтүстiк-батыс бағытта 25 шақырым жерде Солтүстiк Кетеказған кен орны орналасқан.

Кен орнының тұңғыш ашушысы болып оның iшiнде төменгi бор кезеңiнiң төменгi текомның терригендiк шөгiндiлерiнен мұнайдың өнеркәсiптiк құйылымдары алынған ЗТ-1 ұңғымасы танылды. Кен орнындағы мұнай

Батыс Тұзкөзде ауысымдық қалашықтың ашылуы. Мұрағаттан (06.09.2017) / Открытие вахтового посёлка на Западном Тұзколе. Архивное фото (06.09.2017) / Opening of shift village at West Tuzkol. Archive photo (06.09.2017)

жеңіл, тығыздығы 0,675-тен 0,878 г/см³-ге дейін, қанығу қысымы - 3,0-7,56 МПа, және газұстамдылығы - орташа есеппен 96 м³/м³ шамасын құрайды.

Географиялық тұрғыдан кен орны Торғай ойпатының оңтүстік бөлігінде жатыр. Батыс Түзкөл құрылымы Арысқұм мен Оңтүстік-Ақшабулақ грабен-синклиндерін бөліп тұратын Ақсай белес тәрізді шоқысының оңтүстік ең көтеріңкі жағына ұштастырылған. Мұнайдың жатыс тереңдігі: минус 680 м белгісінен минус 1350 м белгісіне дейін.

Кен орнындағы өнеркәсіптік инфрақұрылым мұнай мен газды жинау жүйесін, суды қойнауқатқа айдауға арналған блоктық-шоқтық сорғы станцияларын, суүлестіргіш пункттерін қамтиды. Сонымен қатар Батыс Түзкөлде газтурбиналы электр станция, электр таратқыш тораптары мен қалдықтарды жинау, уақытша сақтау, зиянсыздандыру мен кәдеге жарату жері, биотоған және өлшеу қондырғылары бар.

Бұл кен орнында, Қарабұлақтағыдай, меншікті мұнайды дайындау және айдау цехы (МДАЦ) жоқ, және қайта өңдеу үшін мұнай оның тауарлық сапаға дейінгі дайындалуы жүргізілетін Құмкөл кен орнының МДАЦ-қа жіберіледі.

Қазіргі уақытта Батыс Түзкөлде 76 игерім мен 16 айдау ұңғымасын қоса алғанда, 155 ұңғыма бұрғыланып, өнеркәсіптік пайдалануға берілген (салыстыратын жағдай, біз өткен жолы жазған Қарабұлақта өндіру 36 ұңғымадан жүргізіледі). Кен орнындағы орташа тәуліктік өндіру тәулігіне шамамен мың тоннаны құрайды.

Батыс Түзкөл жұмыскерлеріне одан арғы табыстар мен жаңа рекордтарға жетулерін тілейміз, сіздердің еңбектеріңіз бен компанияның дамуына қосқан үлестеріңіз үшін рахмет!

Оқиғалар хронологиясы

2003 жыл - «Оңтүстік Торғай ойпатының оңтүстік жағындағы келісімшарттық аймақ шегіндегі мұнай мен газ жатындарын іздеу және бағалау жобасы» жасалды және геологиялық барлау жұмыстары басталды.

2010 жылдың қазан айы - ЗТ-1 ұңғымасында мұнай құйылымы алынғаннан кейін Батыс Түзкөл кен орнының ашылуы.

2010 жыл - «SSM-Ойл» ЖШС мен «Көлжан» ЖШС Қызылорда облысындағы Келісімшарттық аймағында көмірсутек шикізатын барлау мерзімін ұзарту мерзіміне мұнай мен газ жатындарын барлау жобасы» әзірленді.

2011 жыл - Батыс Түзкөл кен орнында 100 орынды вахталық кенті, асхана мен медициналық пункт салынды.

2013 жыл - сынамалық пайдаланудағы Батыс Түзкөл кен орнының жайластырылуы жүргізілуде. Осы жобаны іске асырудың бірінші кезегінде №№1, 4, 6, 13, 14, 16, 17, 29 ұңғымаларына, сондай-ақ СП-1, СП-2 серіктері мен ТҚ-1-ге кірмежелдар салынды.

2014 жыл - Батыс Түзкөлде мұнай мен газды жинау жүйесі салынды.

2014 жыл - «Туран Гео FӨО» ЖШС көмегімен Батыс Түзкөл кен орнындағы мұнай қорларының жедел есептелуі іске асырылды.

2015 жыл - ТҚ-1 топтық қондырғыларын кеңейту (ОМЖП), блоктық-шоқтық сорғы станциясын (БШСС-1), сондай-ақ суүлестіргіш пункттерін (СҮП) жайластыру арқылы кен орнын өнеркәсіптік жайластырылуы жүргізілуде. БШСС-тен СҮП-1-ге, СҮП-2-ге дейін төселген диаметрі 8 дюйм құрайтын коллекторды, сонымен қатар, СҮП-1-ден №25, 27 ұңғымаларға дейін және СҮП-2-ден Оңтүстік Ақсай-1 ұңғымасына дейін төселген айдау желілерін қамтитын №1 іске қосу кешені салынды.

2019 жыл - кен орнын электр қуатымен қамтамасыз ету үшін газ турбиналы электр станция іске қосылды.

2020 жыл - Батыс Түзкөл кен орнында ұңғымаларға электрмен қоректендіру жүйесі, электр таратқыш тораптар, сондай-ақ, қалдықтарды жинау, уақытша сақтау, зиянсыздандыру мен кәдеге жарату жері іске қосылды.

ОҚИҒАЛАР КҮНТІЗБЕСІ

Барлық іс-шаралар барлық эпидемияға қарсы шараларды сақтай отырып жүргізілді

шілде

22 шілде - Қазақстандағы пандемия кезінде «ПетроҚазақстан Ойл Продактс» ЖШС № 2 қалалық ауруханасының провизорлық стационарына гуманитарлық көмек көрсетіп, оның аясында 10 000 медициналық маска мен 1 000 қорғау костюмі табысталған болатын.

тамыз

19 тамыз - «ПҚҚР» АҚ республикалық «Мектепке барар жол» акциясына қатысты. Акция аясында Қызылорда қалалық жұмыспен қамту, әлеуметтік бағдарламалар және азаматтық хал актілерін тіркеу бөлімінің көмегімен аз қамтылған отбасылардан шыққан 14 балаға қашықтықтан оқу үшін смартфондар берілді.

28 тамыз - COVID-19 ауруын алдын алу және онымен күресу мақсатында, «ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз» АҚ Қазалы облыстық ауруханасына оттегі станциясын сатып алуға 58,5 млн. теңге бөлді.

қыркүйек

4 қыркүйек - Қызылорда облысының әкімі Гүлшара Әбдіқалықова мұнай компанияларының басшыларымен және сала ардагерлерімен кездесті. Әкім пандемия жағдайында жұмыс орындарын сақтап қалған, коронави

«ПетроҚазақстан» компаниялар тобы және «ПетроҚазақстан Ойл Продактс» ЖШС бойынша 2020 жылдың 3-ші тоқсанында «Ықтимал қауіпті жағдайлар, қауіпсіз емес жағдайлар/ әрекеттер туралы хабарлаған жұмыскерлерді ынталандыру бағдарламасының» жүлдегерлері туралы ақпарат

2020 жылдың 3-ші тоқсанында «ПетроҚазақстан Ойл Продактс» ЖШС бойынша жұмыскерлерді ынталандыру комиссиясы тарапынан келесі тұлғалар марапатталды: 09.09.2020 жылы «ПҚОП» ЖШС-ның зауыттық аялдамасына қарама-қарсы жанармай тасушы көліктің аударылуы мен саңылаусыздығын жоғалтуына байланысты орын алған қауіптілігі жоғары апаттық жағдай салдарын жоюға қатысқан КӨС учаске бастығы А.Шойтымов, ГҚЖ командирі Д.Капля және ГҚЖ газ құтқарушысы Б.Сарбаев. Бұл жағдай жануға, өртке, адамдардың жарақаттануына және қаза болуына, сондай-ақ қоршаған ортаға зиян келтіруі мүмкін еді.

2020 жылдың 3-ші тоқсанында «ПетроҚазақстан Оверсиз Сервисез Инк.» компаниясының Алматылық филиалында COVID-19 эпидемияға қарсы іс-шараларға белсенді қатысқаны үшін Қаржы директоры Б.Садуақасова мен еңбек ресурстары жөніндегі аға менеджер Л.Ақаева марапатталды.

ПҚҚР-дың күрделі құрылыс және сыртқы байланыстар жөніндегі вице-президенті Б.Көшербаев пен геологиялық барлау жөніндегі ПҚҚР вице-президенті Қ.Құлбатыровтың ПҚҚР нысандарына сапары барысында ҚР Энергетика министрі Н.Ноғайевпен және Қызылорда облысының әкімі Г.Әбдіқалықовамен кездесуі / Встреча Вице-президента ПҚҚР по капитальному строительству и внешним связям Б.Күшербаева и Вице-президента ПҚҚР по геологоразведке К.Кульбатырова с министром энергетики РК Н.Ногаевым и акимом Кызылординской области Г.Абдыкаликовой во время их визита на объекты ПҚҚР / Meeting of PPKR Vice-President for Capital Construction and External Affairs B.Kusherbayev, Vice-President for Geological Exploration K.Kulbatyrov with RK Energy Minister N.Nogayev and Kyzylorda Oblast Akim G.Abdykalikova at their visit to PPKR facilities

руспен күресуде белсенділік танытып, денсаулық сақтау мекемелеріне медициналық жабдық пен дәрі-дәрмек сатып алған мұнай компанияларының басшылығына алғысын білдірді. Өңір басшысы кездесуге қатысушыларды кәсіби мерекелерімен шын жүректен құттықтап, мұнайшылар тобына Қызылорда облысының Құрмет мақтау қағаздарын табыстады. Мұндай марапаттар ПҚҚР қызметкерлеріне, солардың ішінде барлау және өңдеу департаменті және ғылыми-зерттеу жобалау институтының кеңесшісі Жалғасбай Ағмановқа және 60 жас мерейтойын атап өткен бас механик Тұрарбек Садақбаевқа да берілді.

5-6 қыркүйек - ПҚҚР бөлімшелерінің басшылары Құмкөл және ҚАМ кен орындарының мұнайшыларын Мұнайшылар күнімен құттықтап, көзге түскен жұмыскерлерге марапаттар табыстады.

5-9 қыркүйек - кәсіби мерекеге орай «ПҚҚР» АҚ, «Көлжан» ЖШС және «ПҚВИ» компаниясы филиалының 98-ден астам қызметкері лайықты марапаттарға ие болды.

9 қыркүйек - «ПҚҚР» АҚ Күрделі құрылыс және сыртқы байланыстар жөніндегі вице-президенті Болат Көшербаев, «Қазақстандық мұнай-газ кешенінің салалық кәсіптік одағы» ҚБ Қызылорда филиалының төрайымы Алтынхан Ысқақова, «ПҚҚР» АҚ кәсіподақ комитетінің төрайымы Бақытжан Мұқашева Мұнай-газ кешенінің қызметкерлері күніне орай ПҚҚР қызметкерлерімен кездесу өткізді. Болат Көшербаев үздік қызметкерлер тобына марапаттар табыстады.

11 қыркүйек - «ПҚОП» ЖШС-нде «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ Мұнай өңдеу және маркетинг жөніндегі басқарма

Өңір басшыларынан алғыс хаттар алған «ПетроҚазақстан» компаниясының қызметкерлерін құттықтаймыз! Мұнайшылар күніне орай ПҚҚР компаниясының ҚЖЕҚ тобының жетекшісі Ербол Бекжанов қызметкерлердің қауіпсіз еңбек жағдайларын қамтамасыз еткені үшін Қызылорда облысы әкімінің алғыс хатымен марапатталды. «ПҚҚР» АҚ ішкі өртке қарсы қызметіне ҚР ІІМ Қызылорда облысы бойынша полиция департаментінен компания объектілерінде құқық бұзушылықтардың алдын алу бойынша бірлескен жемісті жұмысы үшін алғыс хат берілді.

төрағасының орынбасары Д. С. Тиесовтың төрағалығымен жұмыс кеңесі өтті.

11 қыркүйек - ҚЕҚОҚ бойынша орталық комитет басшылары мен кіші комитеттер мүшелерінің төрағалығымен ПҚОП-та «Аман» жобасы бойынша кеңес өтті.

19 қыркүйек - «ПҚОП» ЖШС-ның қызметкерлері Дүниежүзілік «World clean up day» акциясы аясында Қошқар-ата өзенінің бастауында және оның маңайындағы қоғамдық демалыс аймағында сенбілікке қатысты.

22 қыркүйек - ПҚҚР көлік бөлімі ПҚҚР жұмыскерлерін кен орындарға тасымалдау үшін жаңа төрт ыңғайлы әрі заманауи Toyota Coaster автобустарын пайдалануға беру және оларды маршрутқа шығару бойынша жұмыстар жүргізді. Бұл автобустар Арысқұм, Қызылқия, Қарабулақ кен орындарының жол жамылғысының ерекшеліктерін ескере отырып, вахта жұмысшыларын тасымалдау үшін қажеттінің бәрімен толықтай жабдықталған. Модель ерекшеліктерінің арасында 22 орындықты кең жолаушылар салоны және кең ауқымды опциялар жинағы, соның ішінде ыңғайлы жолаушылар орындықтары, дербес жылытқыш және ABS функциясы бар заманауи тежегіш жүйесі бар.

26 қыркүйек - «ПҚОП» ЖШС қызметкерлерінің қатысуымен Қазақстан Республикасындағы Экология күніне арналған қалалық сенбілік өтті.

қазан

9 қазан - Қазақстан кәсіподақтары күні қарсаңында «ПҚҚР» АҚ кәсіподақ комитеті ҚР кәсіподақ қозғалысының 115 жылдығына, ҚР Кәсіподақтар федерациясының 30 жылдығына және Қызылорда облыстық кәсіподақтар кеңесінің 70 жылдығына арналған салтанатты іс-шара ұйымдастырды. Салтанатты іс-шараға «Қызылорда облыстық кәсіподақтар орталығы» аумақтық кәсіподақтар бірлестігінің төрағасы Серік Сермағамбетов, «Қазақстандық мұнай-газ кешенінің салалық кәсіптік одағы» ҚБ кәсіподағы Қызылорда облыстық филиалының өкілі Эльдар Шаймағамбетов және «ПҚҚР» АҚ цехтық комитеттерінің төрағалары қатысты.

Кәсіподақ қозғалысын дамытуға қосқан үлесі үшін кәсіподақ комитетінің 17 мүшесі Қазақстан кәсіподақтар

федерациясының, «Қазақстандық мұнай-газ кешенінің салалық кәсіптік одағы» қоғамдық бірлестігінің және «Қазақстандық мұнай-газ кешенінің салалық кәсіптік одағы» қоғамдық бірлестігінің Қызылорда филиалының марапаттарымен марапатталды.

23 қазан - ҚР Энергетика министрі және Шымкент қаласының әкімі «ПҚОП» ЖШС-нде жұмыс сапарымен болды.

27 қазан - «ПҚОП» ЖШС мен Шымкент қаласының әкімдігі арасында бизнестің әлеуметтік жауапкершілігі бағдарламасы бойынша меморандумға қол қойылып, оның аясында COVID-19 ауруына қарсы күреске 100 млн. бөлінді.

қараша

10 қараша - Ұлттық валюта күніне орай, ПҚҚР жұмысшыларының бастамасымен Қызылордадағы Мұз сарайында волейболдан турнир өтті. Оның нәтижелері бойынша бірінші орынды «ТЖЖЦ» командасы, екінші орынды «МГӨЦ» командасы және үшінші орынды «Банкирлер» командасы иеленді.

желтоқсан

4 желтоқсан - БҰҰ-ның «Қоршаған ортаны қорғау бағдарламасының» қолдауымен «WWF Дүниежүзілік жабайы табиғат қоры» ұйымдастырған «Мұнай-газ компанияларының экологиялық ақпаратының ашықтығы рейтингісі. 2020 жыл қорытындылары» онлайн рәсімі өтті. Ресейдің, Қазақстанның және Әзірбайжанның мұнай-газ компаниялары үздік ком-

«Шымкент - Қайырымды қала» қорының алғыс хаты Шымкент қаласының барлық негізгі көшелерінде орналасқан / Благодарственный адрес от фонда «Шымкент - қайырымды қала» размещен на всех главных улицах Шымкента / Gratitude address from the "Shymkent - Kaiyrymdy Kala" foundation is in all main streets of Shymkent city

пания атағына жарысып, «ПҚОП» ЖШС «ҚМГ» ҰК» АҚ ЕТҚ 17 еншілес және тәуелді компаниялары арасында 4-орынды (және Қазақстанның мұнай өңдеу компаниялары арасында бірінші орынды) иеленді.

4 желтоқсан - «ПетроҚазақстан» спорткешенінде жұмыскерлерді лайықты демалысқа салттанатты түрде шығарып, Қазақстан Республикасының Тәуелсіздік Күніне арналған ПҚҚР ардагерлеріне құрмет көрсетілді. «ПҚҚР» АҚ Күрделі құрылыс және сыртқы байланыстар жөніндегі вице-президенті Б. Көшербаев жұмыскерлерге көп жылғы еңбектері үшін алғыс айтып, алғыс хаттар мен естелік сыйлықтарды табыстады. Сонымен қатар, биыл 80 жылғыдын, 70 жылдығын және 60 жылдығын атап өткен мерейтой иелеріне де естелік сыйлықтар табысталды.

11 желтоқсан - Қызылорда қаласындағы «ПетроҚазақстан» спорткешенінде Абай Құнанбайұлының 175 жылдығына арналған «Ұлы Абай» онлайн-конкурсының қорытындысы жарияланып, оның жеңімпаздары марапатталды. Бұл конкурсқа ПҚҚР жұмыскерлері мен олардың балалары қатысты.

15 желтоқсанда «ПҚҚР» компаниясының бас кеңсесінде Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігінің 29-жылдығына арналған салтанатты іс-шара өтті. Оған компания басшылығы, кәсіподақ комитетінің төрағасы және компания жұмысшылары қатысты. «ПҚҚР» АҚ Күрделі құрылыс және сыртқы байланыстар жөніндегі вице-президенті Б. Е. Көшербаев құттықтау сөздерін айтты. Компанияның дамуына қосқан үлесі үшін «ПҚҚР» компаниясының 42 жұмыскері Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігінің, облыстық әкімдіктің, қалалық әкімдіктің және компания басшылығының түрлі марапаттары беріліп, сондай-ақ кәсіподақ желісі бойынша оның мүшелеріне Қазақстан Республикасы министрлігінің марапаттары табысталған болатын.

Кәсіподақ комитетінің төрағасы Б.Мұқашева құттықтау адресатын және «ПетроҚазақстан Ардагері» медалін зейнеткер Д.Аекеноваға табыстауда / Председатель профсоюзного комитета Б.Мукашева вручает поздравительный адресат и медаль «Ветеран ПетроКазакхстана» бывшему работнику, ныне пенсионеру Д.Аекеновой / The chairman of the trade union committee B.Mukasheva presents the congratulatory addressee and the "Veteran of PetroKazakhstan" medal to the former employee, now retired D.Aekenova

15 желтоқсан «Нұр Отан» партиясы Шымкент қалалық филиалы төрағасының орынбасары Б.Қуанышбеков «ПетроҚазақстан» басшылығын Тәуелсіздік күнімен құттықтап, ПҚОП президенті Цзян Ши мырзаға Шымкент қаласы әкімінің атынан алғыс хатын табыстады.

«ПетроҚазақстан» спорт кешенінде өткен қызметкерлерді зейнеткерлік демалысқа шығарып салу және ПҚКР ардагерлеріне құрмет көрсету салтанаты / Торжественные проводы работников на заслуженный отдых и чествование ветеранов ПҚКР, прошедшие в спорткомплексе «ПетроҚазақстан» / A formal ceremony for the employees of PKKR leaving for a much deserved retirement and an honoring of PKKR veterans in the sports complex "PetroKazakhstan"

ОБРАЩЕНИЕ РУКОВОДСТВА

Уважаемые сотрудники «ПетроКазахстан», коллеги!

Безусловно, это был непростой год. Год, полный потерь - человеческих жизней, обрушения экономик, краха многих бизнесов и сложной эмоциональной, финансовой ситуации для большинства из нас. Но сегодня, на пороге Нового года, можно сказать, что человечество справилось, сумело сплотиться и выстоять и, возможно, стать лучше. Каждый из нас, уверен, произвел смену приоритетов, возвысив на пьедестал здоровье и жизнь своих близких, стал более дисциплинированным и способным жертвовать личным во благо общего.

Мы безмерно благодарны всем нашим сотрудникам, которые, не щадя своих сил, работали на передовой, обеспечивая функционирование компании, реализацию санитарных мер, и благодаря вашим усилиям и бесценному вкладу нам удалось достойно преодолеть самое тяжелое время.

Компании в этом году предпринимали титанические усилия и продолжают следовать правилам, направленным на предотвращение и защиту персонала от коронавирусной инфекции. Мы сделали все для того, чтобы каждый сотрудник «ПетроКазахстан» был в должной мере обеспечен всеми средствами защиты, и по сей день ведется тщательная каждодневная работа в виде профилактической обработки мест общего и индивидуального пользования, средств передвижения и так далее. Важной мерой, направленной на предупреждение распространения COVID-19, стало регулярное экспресс-тестирование персонала и подрядных организаций. Расслабляться еще рано, мы должны неукоснительно следовать мерам предосторожности во избежание распространения коварного вируса.

Как вы уже, наверное, знаете, производственные бизнес-подразделения «ПетроКазахстан» не остались в стороне и оказали посильную спонсорскую помощь в регионах своей деятельности. Так, АО «ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз» выделило 58 млн. тенге в Кызылординской области, а ТОО «ПетроКазахстан Ойл Продактс» - 200 млн. тенге для медицинских учреждений Шымкента, а также оказало поддержку в виде обеспечения средствами индивидуальной защиты. Мы знаем, что в это трудное время сотрудники всех подразделений компании принимали активное участие в благотворительных акциях, направленных на помощь особо нуждающимся семьям, выступали в качестве волонтеров, поддерживая больницы, провизорные центры и просто соседей, друзей и коллег, кому нужна была помощь. И это очень ценно и важно.

И именно благодаря вам, дорогие коллеги, несмотря на сложные обстоятельства, бизнес-подразделения компании «ПетроКазахстан» достойно реализовали намеченные планы и выполнили поставленные перед ними задачи.

В преддверии Нового 2021 года позвольте, прежде всего, пожелать всем вам и вашим близким крепкого здоровья! Пусть наступающий год станет воротами в новый, безопасный, мир, где будут воплощаться в жизнь новые планы, исполняться желания! Пусть будет удача в делах и мир в домах! Берегите себя и своих близких!

Хуан Сяньсюн,

*Президент АО «ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз»,
Президент «ПетроКазахстан Инк.»*

CNPC И «ПЕТРОКАЗАХСТАН» – ПОМОЩЬ ВО ВРЕМЯ ЭПИДЕМИИ COVID-19

CNPC оказала поддержку Казахстану в борьбе с эпидемией, предоставив 100 аппаратов - концентраторов кислорода

В сентябре 2020 года в рамках акции «Біз біргеміз!» на объектах «CNPC Центральная Азия» - Шымкентском НПЗ и в административном здании в г.Алматы состоялись церемонии передачи материальной помощи CNPC и его казахстанского партнера в лице АО «КазМунайГаз» (КМГ) городу Шымкент и Алматинской области в виде концентраторов кислорода в количестве по 50 штук каждому из регионов.

В церемонии приняли участие от АО НК «КазМунайГаз» заместитель председателя правления по переработке и маркетингу нефти Д.Тиесов и от «CNPC Центральная Азия» вице-президенты «CNPC Центральная Азия» Цзян Ши и Ли Юнг Хонг. Данная благотворительная акция получила высокую оценку со стороны местных властей и общественности. Заместитель акима Алматинской области Б.Байжуманов отметил, что предоставленные концентраторы кислорода имеют огромную важность и будут распределены между медицинскими учреждениями области. Он подчеркнул, что Китай - не только одна из первых стран, попавшая под влияние COVID-19, но и высокоэффективно преодолевшее эпидемию государство. Своими действиями Китай показал пример другим странам. И жест проявления социальной ответственности CNPC служит отличным примером для других казахстанских компаний. Заместитель акима г.Шымкент Ш.Мукан выразил искреннюю благодарность CNPC за оказанную материальную помощь, отметив, что Шымкентский НПЗ также многократно предоставлял защитные маски, защитные костюмы и другие необходимые средства, оказав огромную поддержку городу Шымкент в борьбе с коронавирусной инфекцией.

В рамках гуманитарной помощи по борьбе с COVID-19 CNPC и КМГ выделили средства в Благотворительный фонд «Халык» в размере 4 млрд. тенге, эти средства будут задействованы в борьбе с эпидемией.

Осуществляя нефтегазовое сотрудничество в Казахстане на протяжении 23 лет, CNPC инвестировала 45 млрд. долл. США, ее налоговые платежи достигли 48 млрд. долл. США, а объем инвестиций в благотворительные программы - 400 млн. долл. США. Компания сформировала ключевой участок центрально-азиатского нефтегазового сотрудничества «Один пояс, один путь», внесла вклад в процесс модернизации нефтегазовой отрасли страны, обеспечила более 30 тысяч рабочих мест с соотношением местного содержания в размере 98%; приняла участие в благотворительном строительстве Казахской национальной академии хореографии в г.Нур-Султан, Художественного центра в г.Актобе и других важных общественных проектах. Долевое участие во многих нефтегазовых проектах было удостоено «Президентской награды за лучший общественный вклад» и оценено лидерами двух государств как «Эталон сотрудничества».

Алматы облысы әкімінің орынбасары Б.Байжұманов пен CNPC Central Asia вице-президенті Ли Юнг Хонг мырза Алматы облысының мекемелеріне оттері концентраторлары түрінде көмек көрсету рәсімінде / Заместитель акима Алматинской области Б.Байжуманов и вице-президент «CNPC Центральная Азия» г-н Ли Юнг Хонг на церемонии вручения помощи в виде концентраторов кислорода учреждениям Алматинской области / Almaty Oblast Deputy Akim Mr. B.Baizhumanov and CNPC Central Asia Vice President Mr. Li Yong Hong at the ceremony for providing oxygen concentrators to Almaty Oblast medical institutions

Вклад «ПетроКазахстан» в борьбу с COVID-19 в Казахстане

ПКОП. ТОО «ПетроКазахстан Ойл Продактс» в период пандемии оказало поддержку акимату г.Шымкент, выделив 200 млн. тенге на приобретение аппаратов ИВЛ и другие нужды медицинских учреждений города, а также передало в акимат 4000 медицинских масок и 300 защитных костюмов. Также была оказана гуманитарная помощь провизорному стационару Шымкентской городской больницы №2, стоявшему на передовой по борьбе с COVID-19, путем приобретения 10000 медицинских масок и 1000 защитных костюмов.

Кроме того, Совет молодых специалистов ТОО «ПКОП» совместно с Молодежным ресурсным центром Шымкента провел благотворительную акцию «Жанға жылу» для поддержки 100 нуждающихся семей из Енбекшинского, Абайского, Аль-Фарабийского и Каратауского районов. Были подготовлены продовольственные корзины из продуктов первой необходимости, а волонтеры из числа молодежи «ПетроКазахстан Ойл Продактс», соблюдая правила безопасности, передали эти продуктовые корзины нуждающимся семьям. Данная акция была проведена в поддержку проекта «Біз біргеміз!».

За оказанную ТОО «ПКОП» в период COVID-19 поддержку аким г.Шымкент вручил благодарственные письма президенту ТОО «ПКОП» г-ну Цзян Ши и первому вице-президенту ТОО «ПКОП» г-ну А.Турысбекову.

ПККР. В рамках оказания помощи Кызылординскому региону в борьбе с COVID-19 АО «ПетроКазахстан Кумколь Ресурсиз» выделило сумму в размере 58 млн. тенге на установку кислородной станции в Казалинской межрайонной больнице. Помимо этого, несмотря на кризисную ситуацию, ПККР продолжает поддерживать подшефные детские организации, которым компания помогает уже много лет, включая реабилитационный центр для детей-инвалидов «Шапагат», детский сад «Балдаурен» для детей из многодетных и малообеспеченных семей и детскую деревню «Атамекен», где живут дети, оставшиеся без родителей.

ПКОСИ. В Алматы компания оказала спонсорскую помощь РГКП «Алматинское хореографическое училище им.Селезнева», а также Совету Медеуской районной организации ветеранов ВОВ.

Многие сотрудники всех подразделений компании в период пандемии по собственной инициативе участвовали и поддерживали различные общественные фонды, благотворительные акции, направленные на сбор средств для закупа необходимых медицинских препаратов в больницы и провизорские центры.

ПКОП президенті Цзян Ши және ПКОП-тың бірінші вице-президенті А.Турысбеков «КазМунайГаз» ҰК АҚ мұнай өңдеу және маркетинг жөніндегі басқарма төрағасының орынбасары Д.Тисовпен және Шымкент қаласы әкімінің бірінші орынбасары Ш.Мұқанмен бірге COVID-19 күресу аясында көмек көрсету рәсімінде, Шымкент қ. / Президент ПКОП Цзян Ши и Первый Вице-президент ПКОП А.Турысбеков вместе с заместителем Председателя правления по переработке и маркетингу нефти АО НК «КазМунайГаз» Д.Тисовым и первым заместителем акима города Шымкента Ш.Мұқан на церемонии вручения концентраторов для борьбы с COVID-19 для г.Шымкента / PKOP President Mr. Jiang Shi, PKOP First Vice-President Mr. A.Turysbekov, Deputy Chair of the KazMunaiGas Oil Refining and Marketing Department Mr. D.Tiyessov and First Deputy of Shymkent Akim Mr.Sh.Mukan at the sponsorship help ceremony to City of Shymkent for fighting against COVID-19

ЖИЗНЬ В УСЛОВИЯХ COVID

Никто уже не станет отрицать, что 2020 год из-за пандемии COVID-19 перевернул наши жизни. Мы многое переосмыслили, пережили (да и переживаем сейчас) ограничения и трудности и в очередной раз осознали важнейшие человеческие ценности - здоровье и жизнь наших близких.

В этом материале коллеги, все эти месяцы находившиеся на передовой в борьбе с нераспространением COVID-19 в «ПетроКазахстан», согласились ответить на наши вопросы и поделиться опытом.

Это:

Аширбаева Гульназ, директор ДАВПиУП (директор по административно-правовым вопросам и управлению персоналом), ПККОП

Тулендиева Карлыгаш, инженер по охране труда, санитарии и гигиене ДОТБиЭ, ПККОП

Туреманова Светлана, руководитель группы Би-ОТ, ПККР

Кишкенеев Асылхан, специалист по гражданской обороне, чрезвычайным ситуациям и здравоохранению, ПККР

Мажитов Евгений, старший корпоративный менеджер по технике безопасности, здравоохранению и охране окружающей среды, ПККОСИ

Айткужанова Галия, руководитель группы администрации, ПККОСИ

- Как изменились рабочие процессы в вашем департаменте в условиях COVID-19?

Аширбаева Гульназ: Коронавирус стремительно вошел в нашу обыденную жизнь, и времени на раскачивание не было. В кратчайшие сроки нужно было принять решение по распределению людских ресурсов - кого выводить на удаленку, а кого из тех, кто находился в офисе, максимально привлечь к работе, касающейся не только их функциональных обязанностей, но и иной деятельности, связанной с условиями работы во время пандемии. В самый острый период эпидемии в Шымкенте всем пришлось работать в режиме 24/7. В конце весны и начале лета, когда у наших работников подтверждалась коронавирусная инфекция, мы должны были осуществлять нон-стоп коммуникации с представителями медицинских управлений, уполномоченных органов, а также оказывать моральную и психологическую поддержку членам семей наших коллег и всегда быть с ними на связи.

Айткужанова Галия: Сейчас уже все понимают серьезность ситуации с COVID-19. Для нашей группы администрации офиса, как и для ключевых участников в процессах реагирования на ЧС, с первых дней было понятно, что нужно срочно действовать. Разработать план совместных действий, получить одобрение высшего руководства и начать управлять изменениями, которые стали поступать ежедневно с февраля 2020 года в связи с вводом ка-

Аширбаева Гульназ,
директор ДАВПиУП (директор по административно-правовым вопросам и управлению персоналом), ПККОП

рантинных ограничений, чтобы уберечь всех и каждого, предотвратить угрозу распространения вируса, а также стараться не останавливать бизнес-процессы.

Благодаря поддержке со стороны первых руководителей нам были выделены непредвиденные финансовые средства, что позволило произвести незамедлительный закуп СИЗ для всех работников компании и подрядчиков, работающих в нашем офисе. Мы срочно составили гибкий график работы и следовали ему, разработали план сокращения операционных затрат в офисе и пересмотрели бюджет, разработали план поэтапного возвращения в офис после карантина, ввели обходы и статистику для контроля и своевременного реагирования, организовали развозку работников, получили необходимые официальные разрешения для организации работы во время строгого карантина, тесно сотрудничали с представителями уполномоченных госорганов. Другие департаменты также обеспечили бесперебойную работу всех систем в их ведении.

Несмотря на нехватку персонала в этот период, все технические системы эксплуатации нашего офисного здания работали бесперебойно, помимо организации развозки, уборки, работы канцелярии и прочего, также была организована и проводится еженедельная дезинфекция помещений силами специализированной организации. Были в марте дни, когда в офисе целый месяц работала одна-единственная горничная и один-единственный электрик для поддержки всех систем в здании, так как все остальные работники были вынуждены работать дистанционно, либо ждать окончания ЧП в стране. Для обеспечения безопасности работникам службы охраны, например, пришлось безвыездно проживать в офисе неделями, так как по городу и области не разрешались перемещения. Благодаря кропотливому и, на первый взгляд, неприметному труду таких работников и подрядчиков в офисе и командному духу мы можем гордиться, что успешно справились с задачами и теперь у нас есть положительный опыт, который можно применить в подобной ситуации.

Туреманова Светлана: С марта 2020 года все сферы нашей жизни кардинально изменились. На департамент БОТОС легла вся нагрузка по организации санитарно-эпидемиологических мер по предупреждению и профилактике COVID-19, в том числе ответственность за их выполнение. До начала введения карантина в стране у нас уже был разработан ряд антиковидных мер и был создан оперативный штаб по недопущению и распространению КВИ на объектах ПККР.

Сотрудники департамента БОТОС проводили мониторинг сотрудников, прибывших из стран, включенных в особые категории, размещали их на карантин, организовали медицинское наблюдение за контактными лицами.

Был разработан алгоритм санитарно-противоэпидемических и профилактических мер, осуществлен экстренный закуп медицинских и дезинфицирующих средств, введена термометрия каждого работника компании перед входом на городские объекты, КПП всех месторождений, вахтовых поселков. С 18 марта работникам ПККР, Кольжан, ПКВИ и подрядных организаций, работающим вахтовым методом работы, увеличили продолжительность работы с 14 дней до 28 дней. Внедрена дезинфекция с обработкой поверхностей не реже двух раз в день на всех объектах массового пребывания и жизнеобеспечения в Кызылорде и на месторождениях. В начале апреля был осуществлен переход работников на дистанционную форму работы.

Также с марта департамент БОТОС начал обеспечение персонала ПККР, Кольжан, ПКВИ защитными масками. Были организованы дезинфекция всех автотранспортных средств по перевозке пассажиров и ряд других мер. Нами были выпущены бюллетени и памятки по профилактике заболевания.

Группы БиОТ на месторождениях проводили ежедневный мониторинг всех подрядных организаций, находящихся на месторождениях, на предмет их подготовленности по предотвращению распространения КВИ на объектах ПККР.

Особую благодарность хочу выразить сотрудникам группы БиОТ на месторождениях Кумколь/КАМ департамента БОТОС. Под руководством руководителя группы

Тулєндиева Карлыгаш,
*инженер по охране труда, санитарии
и гигиєне ДОТБиЭ, ПККОП*

БиОТ Е.Бекжанова был реализован ряд мероприятий по профилактике и предупреждению КВИ. Наши сотрудники групп БиОТ на месторождениях, можно сказать, были на самой передовой фронта по борьбе с коронавирусом. И надеюсь, что руководство компании должным образом оценит их работу.

Нашими силами осуществлялся мониторинг состояния здоровья персонала, находящегося на межвахтовом отдыхе, а также ежедневный контроль за проведением термометрии работников, работающих вахтовым методом.

Было организовано взаимодействие с государственными органами, общественностью (подготовка писем, информации, выпуск пресс-релизов).

Объекты ПККР были обеспечены антисептическими средствами для обработки рук, респираторами, термометрами дистанционного измерения температуры тела, локтевыми дозаторами, медицинскими масками.

Департаментом БОТОС был разработан ряд инструкций, включая по действиям «при обнаружении высокой температуры у работников/посетителей объектов ПККР», «по проведению термометрии работников», «по безопасной организации рабочего места при дистанционной форме работы», «по проведению профилактических дезинфекционных мероприятий на объектах», «по организации безопасного ввоза грузов на территорию месторождений (островки безопасности для исключения контактов

при разгрузке)», «по прохождению экспресс-тестов, ПЦР». Также был разработан оперативный план реагирования при выявлении особо опасных инфекций на объектах АО «ПКР».

Департамент БОТОС по настоящее время предоставляет руководству компании ежедневный отчет по предпринимаемым мерам по организации безопасности работников ПКР от КВИ.

Также нами был заключен ряд контрактов с клиниками на проведение экспресс- и ПЦР-тестов и ежедневно силами департамента осуществляется перевахтовка персонала с обязательным прохождением экспресс-теста с выдачей допуска на выезд на месторождения.

Кишкенева Асылхан: Коронавирус заставил многих по-другому взглянуть на вещи. В нашей работе тоже произошли изменения, и мы все это время были на передовой по борьбе с КВИ. Нами были приняты незамедлительные меры, направленные на обеспечение соблюдения карантина и использования средств защиты. Ведь безопасность наших сотрудников - приоритет.

Поначалу многие не верили в эту опасную инфекцию. Однако после печальных известий все осознали, что опасность реальна. Так, я помню состояние семьи, в которой заболел ее единственный кормилец, или состояние наших сотрудников, которые работали удаленно в карантине и страдали от психологического стресса, и все мы чувствовали, что подвергаемся опасности.

Была проделана большая комплексная работа, которая продолжается по сей день. Создан оперативный штаб для предотвращения распространения коронавирусной инфекции, и, помимо организации комплексных санитарно-эпидемиологических мер, наш отдел контролирует их исполнение.

Руководство компании выделило значительные средства на предотвращение распространения эпидемии, и было закуплено медицинское оборудование и все необходимые средства защиты. Признаюсь, реализовать это было не просто, поскольку зачастую в нашем регионе всего перечисленного просто не хватало, и приходилось закупать из других регионов. Но благодаря поддержке руководства, несмотря на возникшие трудности, у нас не было недостатка в средствах защиты, за что я хочу выразить руководству компании огромную благодарность.

Еще до объявления чрезвычайного положения в стране департамент начал принимать незамедлительные меры. Так, например, были специально аттестованы врачи и фельдшеры медицинского подрядчика - ведь, помимо профилактики, важна работа по лечению пациентов. И, к счастью, с начала вспышки не было зарегистрировано прямых смертей от коронавируса.

Тулендиева Карлыгаш: В связи с пандемией коронавируса по всему миру компании были вынуждены изменить свои рабочие процессы. В нашем департаменте, да и в целом на заводе, работники направлялись на дистанционную работу, в особенности лица, находящиеся в группе риска (старше 60 лет, беременные). Не проводились обучение, культурно-массовые и спортивные мероприятия, а собрания и совещания проводятся в режиме селекторной и видеоконференц-связи.

Турманова Светлана,
руководитель группы БиОТ, ПКР

Мажитов Евгений: С начала 2020 года рабочие процессы в корпоративном департаменте БОТОС претерпели значительные изменения. Связано это было с тем, что ранее мы рассматривали здравоохранение, производственную санитарную и гигиену труда работников как элементы системы охраны труда. С началом пандемии COVID-19 мы выделили эти вопросы в качестве отдельного направления работы. В короткие сроки создан оперативный штаб по предупреждению распространения КВИ в «ПетроКазахстан», утверждены алгоритмы действий при выявлении работника, инфицированного COVID-19, алгоритм проведения эпидемиологического расследования. Разработаны и внедрены новые инструкции и памятки для персонала по соблюдению санитарно-гигиенических требований как при работе в офисе, так и на удаленной работе. Работники были обеспечены масками, перчатками, антисептиками. Закуплено и установлено оборудование дистанционного термометрического контроля, организованы сбор и утилизация использованных медицинских масок. Заключен договор на проведение ПЦР-тестирования работников на наличие РНК коронавируса COVID-19. Нами проводилась широкая информационная кампания: регулярно обновлялись сведения по изменениям требований постановлений главного государственного санитарного врача РК, подготовлено и распространено несколько информационных бюллетеней по ЗО, в рамках програм-

мы «Безопасный офис» снят и опубликован видеоролик о коронавирусной инфекции. За девять месяцев карантина работниками нашего департамента проведено более 30 эпидемиологических расследований. Осуществлялся ежедневный мониторинг состояния заболевших работников и членов их семей. Дополнительным фактором, осложнившим нашу работу в период локдауна, стало ограничение численности персонала, допущенного к работе в офисе. Это потребовало взаимозаменяемости от наших работников, а также общей вовлеченности в процесс контроля над эпидемиологической ситуацией в компании, и я думаю, мы успешно справились с данной задачей.

- Расскажите, чем вы были впечатлены больше всего из мер, предпринятых компанией, Правительством РК или других стран?

Мажитов Евгений: Наибольшее впечатление на меня произвели меры, предпринятые правительством Китайской Народной Республики в ходе борьбы с эпидемией коронавируса в Ухане, а также готовность граждан Китая строго соблюдать все введенные ограничения. Такая социальная ответственность простых людей свела к минимуму число заболевших и позволила медицинским работникам эффективно бороться с болезнью на ранних стадиях заболевания. В результате Китай, несмотря на миллиардное население, оказался в аутсайдерах «гонки» по заболеваемости COVID-19.

Руководство «ПетроКазахстан» также пошло на беспрецедентные меры по недопущению распространения заболевания среди работников, на деле подтвердив один из руководящих принципов политики «ПетроКазахстан» по БОТОС, что жизнь и здоровье работников, являются приоритетом при принятии любого решения.

Тулنديева Карлыгаш: Каждая из мер, предпринимаемых нашей компанией в период пандемии, является важной и действенной. Каждый работник завода в достаточном количестве обеспечивается средствами индивидуальной защиты - медицинскими масками. При входе на территорию завода ежедневно проводится термометрический контроль. Во всех административных и бытовых помещениях установлены диспенсеры с антисептическими средствами для обеззараживания рук. На постоянной основе проводилась дезинфекция всех помещений, внутривзаводской территории, автобусных остановок. Автобусы, на которых ездят работники завода, тоже ежедневно подвергались влажной уборке и дезинфекции после каждого рейса.

Из мер, предпринятых нашей компанией, важной для предупреждения распространения COVID-19 явилось проведение экспресс-тестирования персонала и подрядных организаций с периодичностью один раз в 10 дней. Благодаря экспресс-тестированию своевременная изоляция от коллектива лиц с положительным результатом IgM антител в период пика заболеваемости в Шымкенте в июне-июле не дала условий для распространения заболеваемости COVID-19 среди заводчан. За период с июня по октябрь 2020 года персонал ТОО «ПКОП» был протестирован шестикратно.

Кишкенеев Асылхан,
специалист по гражданской обороне, чрезвычайным ситуациям и здравоохранению, ПККР

Аширбаева Гульназ: Поскольку весь мир столкнулся с такой ситуацией впервые, то и каждая страна реагировала по-разному. Сложно было предугадать масштабы эпидемии, но Правительством нашей страны были приняты безотлагательные меры, в режиме ЧС, когда многие наши граждане оказались в затруднительном положении, была выделена АСП, малоимущим семьям была оказана помощь для оплаты коммунальных услуг, передвинуты сроки по погашению кредитов. Руководством нашей компании была проведена колоссальная работа по закупке всех необходимых средств индивидуальной защиты, выдавались продовольственные корзины. В целях нераспространения инфекции среди работников были закуплены экспресс-тесты.

Туреманова Светлана: Надо отметить, что наша компания заблаговременно стала разрабатывать и реализовывать мероприятия по предупреждению и профилактике КВИ на своих объектах еще до введения карантина и ЧП в стране, и это очень важно.

Хочу выразить огромную благодарность руководству ПККР, что были выделены и до сих пор выделяются немалые средства на закупку медицинских и защитных средств, на проведение тестирования и прочие меры для персонала ПККР, Кольжан и ПКВИ.

Более того, в июне-августе ПККР оказала финансовую помощь и медицинскому персоналу ТОО «Клиники Ин-

тертич» и обеспечила медицинскими и защитными средствами персонал, работавший в период вспышки КВИ на месторождениях.

Айткужанова Галия: В первую очередь, следует отметить указания и рекомендации, которые мы получали и получаем на совещаниях с высшим руководством компании, в частности, учитывая, что в КНР и в головном офисе КННК был уже ранний 2-3-месячный опыт, который давал эффективные результаты в борьбе с вирусом в их стране, мы также перенимали их опыт (какие СИЗ закупать, какие тесты и препараты эффективны в диагностике и лечении, какой алгоритм применить).

Если говорить о впечатлениях, то, например, требования к маскам и респираторам в Китае намного строже, чем в других странах. У них есть разработанный государственный стандарт и есть видеоролики, по которым любой человек может практически определить качество маски. Мы с нашим руководителем тоже провели такой эксперимент до закупки СИЗ.

Другой пример - респираторы. Для путешествий, особенно авиатранспортом, в Китае не разрешают использовать маски или респираторы с фильтром, так как это небезопасно для окружающих, поэтому они летают в респираторах без фильтра типа N95 и даже надевают одноразовые защитные костюмы и очки с защитным экраном. Всем известны колоссальный опыт Китая по мерам борьбы с распространением вируса и железная дисциплина среди его населения. По-моему, таких требований и достижений у нас в стране, да и в других странах, еще нет. Это все бесценный опыт, который бы, возможно, позволил принять правильные решения и избежать большого распространения вируса и человеческих потерь.

Помогали нам и «мозговые штурмы» с участием представителей всех департаментов, мы корректировали алгоритмы и планы действий, учитывая мнения коллег. Мы также изучали передовую практику других крупных предприятий в стране, например, ТШО, Еххон, КМГ и компаний-партнеров.

Практика показала, на мой взгляд, что меры, принимаемые Правительством РК, Министерством здравоохранения и санитарными врачами, тоже были достаточно успешными. Например, введение режима ЧП и строгие карантинные ограничения для въезжающих и выезжающих были весьма своевременными, это позволило взять под контроль эпидемиологическую ситуацию и избежать масштабной пандемии и больших потерь в стране, экономически поддержать социально уязвимые слои населения, не допустить конфликтов. Наше правительство первым среди соседних стран ввело режим ЧП, и это было правильно, на мой взгляд.

Кишкенева Асылхан: В Конституции прописано, что жизнь и свобода каждого казахстанца являются ценностью, и нельзя не отметить работу государства и непосредственно нашей компании в деле обеспечения эпидемиологической безопасности граждан и сотрудников, соответственно. Если говорить о компании, то были сохранены зарплаты сотрудников, которые не могли выйти на работу в связи с требованиями карантина. А к заработной плате сотрудников, вынужденных проработать несколько ме-

Мажитов Евгений,
старший корпоративный менеджер по технике безопасности, здравоохранению и охране окружающей среды, ПКОСИ

сяцев, не видя своих семей, добавили бонусы. Когда в стране не хватало тестов, то их удалось своевременно закупить по решению специального штаба по профилактике коронавируса при Правительстве РК, благодаря чему наши вахтовики смогли вовремя выйти на работу. И наша компания никогда не жалела денег на защитные мероприятия. Например, в июне и июле, когда разразилась эпидемия, персоналу было предоставлено защитное снаряжение, а медицинским работникам, имевшим тесный контакт с пациентами, была выплачена дополнительная компенсация.

- Сильно ли COVID повлиял на вашу обыденную жизнь?

Турманова Светлана: Да, конечно, так, мы все в семье были вынуждены сократить число контактов и общения с близкими, сведя их к минимуму, общаясь в период вспышки в основном удаленно. Нарушился привычный режим работы в офисе с переходом на дистанционную форму работы. В период перевахтовок и обработки анкет персонала, проведения экспресс-тестов наши сотрудники городского офиса выходили на работу в 6 утра. Несмотря на дистанционную форму работы, иногда приходилось задерживаться допоздна на работе из-за срочности подготовки запросов или каких-либо документов, так как не всегда все данные имелись дома под рукой.

Конечно, изменились планы на отдых, и в этом году совместного отдыха, к сожалению, не получилось.

С переводом на дистанционное обучение детей возросла нагрузка на родителей, так как помимо работы я была вынуждена постоянно контролировать обучение дочери, отправку домашних заданий, объяснять учебный материал, все это принесло психоэмоциональную нагрузку и понимание ответственности за обучение ребенка. Надеюсь, это временно и в скором будущем мы вернемся к прежнему стандарту обучения.

Кишкенеев Асылхан: Каждому из нас дороги семья и близкие. Работая на передовой и не понаслышке зная об опасности эпидемии, ради безопасности семьи я не поехал домой и несколько месяцев жил на съемной квартире. Это было сложно - я скучал по своим детям, родителям, братьям и сестрам, и мы могли общаться только по телефону. Однако я убежден, что мое решение было правильным.

Во время первой волны 80% сотрудников компании работали удаленно. И коллеги говорили мне, что они почувствовали еще большую ценность семейной жизни и стали ближе с членами своих семей, и даже раскрыли какие-то их новые качества.

Айткужанова Галия: Наверное, не ошибусь, но многие жители нашей страны сильно почувствовали на себе режим ЧП, особенно учитывая традицию нашего казахского народа всегда собираться вместе за большим дастарханом с семьей, друзьями по любым поводам, особенно по большим праздникам. Например, я впервые за последние пять лет не навестила маму, братьев и сестер в Нур-Султане во время Наурыза.

Наурыз в офисе мы тоже встретили необычно. В связи с острым дефицитом средств защиты в регионах в начале пандемии руководство поручило произвести срочную закупку СИЗ и отправить коллегам в Кызылорду и на месторождения, чтобы не останавливать производственные процессы во время строгого карантина. В этой связи мы в 23.00 21 марта 2020 года срочно прибыли в офис ко времени доставки средств защиты (маски, респираторы, антисептики, термометры) и прибытия грузового автомобиля. Пока я занималась подготовкой сопроводительной документации на отправку груза, ребята приступили к погрузке. В этом мне помогли охранник ночной смены, дежурный электрик и водитель. Шел сильный дождь, что также мешало погрузочным работам, но мы справились, и грузовик успел вовремя выехать и проехать через блокпост до 24.00 - прямо перед закрытием Алматы на время объявленного режима ЧП.

Но польза от всей этой ситуации тоже есть - люди стали больше времени проводить дома с семьями, принимать участие в решении проблем детей, которые учатся дистанционно, больше уделять внимание здоровью пожилых родителей, и возможно, стали лучше понимать друг друга.

В связи с закрытием кафе, ресторанов, спортклубов и кинотеатров больше и больше людей стали заниматься спортом на открытом воздухе и занялись своим здоровьем.

И вообще, оказывается, иногда полезно отказаться от некоторых современных развлечений - нашлось время поразмыслить и переоценить свои материальные и культурные ценности, активнее заняться саморазвитием благода-

Айткужанова Галия,
руководитель группы администрации, ПКОСИ

ря онлайн-книгам, театральным постановкам и экскурсиям по музеям.

Аширбаева Гульназ: Сейчас многие рассказывают, как пандемия кардинально изменила их жизнь и появилась возможность проводить много времени со своими близкими, но в моем же случае все было с точностью наоборот. Работа оказалась той передовой, на которой нужно было находиться почти все время. Здоровье сотрудников, психологический настрой в коллективе, обеспечение персоналом для бесперебойного производства - все это является одним из ключевых моментов в моей работе, но, пройдя этот путь, еще раз убеждаешься в любви моих самых близких и родных людей, преданности своему делу и профессионализму нашей команды.

Тулендиева Карлыгаш: Несмотря на трудности, вызванные пандемией, все люди адаптировались к режиму карантина. Несомненно, жизнь на карантине сложна, ставит кучу ограничений, но она заставила понять важность определенных вещей и ценностей. Самоизоляция - сложный процесс для любого человека, это как выживание и борьба с невидимым противником. Но, несмотря на всю трагедию происходящего, карантин научил нас всех быть более дисциплинированными и исполнительными, терпеливыми по отношению к правилам, чтобы защитить себя и окружающих людей от заболевания.

Мажитов Евгений: На меня, как на обычного человека, в первую очередь повлияло ограничение свободы пе-

редвижения, введенное в период наиболее жесткого карантина весной этого года. На границах и внутри города были выставлены блокпосты, передвигаться можно было только в пределах ближайшего квартала от дома. Мы оказались отрезаны от внешнего мира внутри своих домов и квартир, один на один со своими заботами и проблемами. Привычный ход жизни был полностью нарушен. Пришлось учиться жить и работать по-новому. За время карантина работники нашего департамента прошли онлайн-обучение по охране труда, промышленной безопасности, пожарно-техническому минимуму, а также по электробезопасности. Мы приняли участие в нескольких вебинарах и международных онлайн-конференциях по БОТОС. Научились проводить совещания и встречи с использованием различных дистанционных платформ. Отразился карантин и на внутрисемейной обстановке. Столкнувшись с необходимостью одновременно работать и учиться на ограниченной территории и при недостатке рабочих мест все члены семьи почувствовали себя одной командой. От действий каждого зависел успех остальных. Понимание, взаимопомощь и терпение позволили сохранить мир в семье и научили нас ценить минуты, проведенные вместе.

- Как вы считаете, произошла ли у вас какая-то смена ценностей, привычек из-за эпидемии? Как изменились приоритеты?

Кишкенеев Асылхан: Банально, но пандемия научила чистоте весь мир. Она научила нас бережно пользоваться средствами индивидуальной защиты и сделать это повседневной привычкой. Поняв ценность времени, я научился не откладывать на завтра то, что начал. Когда вирус распространился сильнее, я понял, как важно здоровье и что его не купить за деньги, ценность родных и друзей, и это изменило мои взгляды на жизнь. Теперь я взял за привычку поддерживать связь с близкими и знакомыми и узнавать об их благополучии.

Аширбаева Гульназ: Мои главные жизненные ценности и приоритеты уже давно расставлены. Они заложены во мне воспитанием моих родителей, главным наставлением моего отца было быть дисциплинированным во всем, моим образованием, ну, и жизненным опытом. Для меня человеческая жизнь и его здоровье - есть самая главная ценность. Все остальное, как говорится в народе, можно заработать.

Ну, а вот новые привычки, конечно же, появились. Защитная маска стала самым главным атрибутом, мы стали опасаться мест скопления людей - это уже как обыденность, и так как вирус никуда не ушел, необходимо поддерживать свой иммунитет, поэтому в данное время ежедневно уделяю время ходьбе - не менее 14 000 шагов в день.

Тулэндиева Карлыгаш: Думаю, у каждого человека в связи с пандемией и длительным карантином произошла переоценка ценностей и привычек. Люди очень устали от карантина, всем не хватает обыденной жизни, прогулок по улицам без масок, встреч с друзьями, посещения культурно-массовых мероприятий, праздников и торжеств. Но пандемия научила людей уделять больше внимания родным и близким, а особенно здоровью, чего в нашей жизни

точно не хватало. Думаю, после окончания пандемии люди начнут радоваться даже мелочам, на которые раньше и не обращали внимания.

Каждый из нас может внести свой вклад, чтобы сделать этот мир чуточку лучше и безопаснее, беречь себя и друг друга, помочь, когда просят о помощи и попросить помощи, когда она нужна тебе.

Мажитов Евгений: Думаю, что за время пандемии многие люди переосмыслили свой образ жизни, поступки, жизненные ценности и приоритеты. Я тоже не стал исключением. Карантин, как лакмусовая бумажка, показал, что действительно представляет ценность для нас в этой жизни. Жизнь и здоровье близких из абстрактного понятия превратились для нас во вполне осязаемую ценность. Возможность прогуляться всей семьей по дорожкам в парке доставляет теперь не меньше удовольствия, чем отдых на зарубежных курортах. В нашей семье за время карантина сложились свои маленькие ритуалы. Например, семейное чтение перед сном, ежедневная часовая прогулка или игра в бадминтон или мяч на улице. И, наконец, мы взяли из приюта собаку, на что не могли решиться много лет. Теперь наша жизнь уже точно не будет прежней.

Айткужанова Галия: Все, и не только у нас в стране, наконец-то оценили значимость труда работников тыла, а также врачей, учителей, военных во время ЧП и осознали необходимость общих усилий. COVID-19 сделал человечество сильнее, и я надеюсь, что люди в будущем станут относиться друг к другу с большим терпением, пониманием и добротой. Думаю, что я тоже в некотором роде переосмыслила это.

У нас в компании была ситуация во время карантина, когда у моей коллеги скончалась мама после продолжительной болезни. Как оказалось, у нее нет других родных в семье, кто смог бы поддержать ее в такой трудный час, но наши коллеги все как один откликнулись. Мы собрали деньги, приняли участие в похоронах, мы и сейчас продолжаем поддерживать ее словом и делом и видим искру в ее глазах. Я поняла для себя в очередной раз, что весь материальный мир бремен, непостоянен и не столь важен. Ценность имеют только добрые человеческие отношения во все времена, поддержка и понимание окружающих людей. В приоритете должны быть только люди, близкие и далекие, их здоровье и благосостояние.

Туреманова Светлана: В летний период, в момент вспышки КВИ, когда я потеряла близких друзей, знакомых, коллег, пришло осознание, как хрупка человеческая жизнь и как мы беспомощны перед эпидемией. Что, несмотря на предпринятые меры предосторожности, подверглись заражению КВИ. Мы прошли через это, и самое главное, что все мои родные остались живы и здоровы. Главное и самое ценное в этой жизни, не карьера, не деньги, не власть, а здоровье твоих родных и близких. Все остальное - суета сует.

- Можете ли поделиться какими-то случаями взаимопомощи или помощи обществу в эти времена?

Тулэндиева Карлыгаш: Пандемия сплотила людей, мы стали сопереживать другим. В тяжелое для нас время, в

пик заболеваемости, каждый помогал друг другу советами, скидывал в чаты материалы, которые помогали в лечении заболевших близких и родных. Когда не хватало коек и кислородных аппаратов в мед организациях, наши акционеры подарили управлению здравоохранения г.Шымкент в качестве гуманитарной помощи 50 кислородных концентраторов. Это помощь врачам и медорганизациям города, необходимая для спасения жизни наших горожан!

Туреманова Светлана: Я хочу сказать теплые слова благодарности волонтерам г.Кызылорды - инициативной группе предпринимателей, общественных деятелей, в том числе и наших коллег, которые в период вспышки КВИ снабжали кислородными баллонами, заправляли кислородом, закупали редукторы для баллонов и поставляли в лечебные учреждения, находили и обеспечивали лекарствами больных, организовывали доставку еды и транспорт, проживание в гостинице для медицинского персонала. Я считаю, что на таких людях с очень высокой гражданской позицией, ответственностью и милосердием наш мир и держится.

И надеюсь, что все скоро пройдет и забудется как страшный сон и вся наша жизнь вернется в прежнее русло. Жизнь скоротечна и быстра и тем она ценна, берегите каждый миг, каждое мгновение.

Кишкенеев Асылхан: В ходе работы я был в тесном контакте с представителями государственных и компетентных органов, медицинским персоналом и в очередной раз увидел их ценность. Врачи научили меня смотреть на жизнь без страха, я видел людей, страдающих и даже умирающих на моих глазах, и именно люди в белых халатах боролись за их жизни. Еще хотел бы отметить работу властей, обеспечивающих порядок, ведь благодаря дежурившим на блокпостах днем и ночью было обеспечено в том числе нераспространение инфекции между регионами.

Наша компания также помогла обществу в трудную минуту, это и ИВЛ-аппараты, и лекарства, которые мы передавали в медицинские учреждения. Мы также принимали активное участие в бесплатной транспортировке людей с других месторождений и пастухов в городские больницы на наших машинах.

Инфекция никуда не ушла, и, несмотря на стабильную обстановку в регионе, расслабляться не стоит. Мы должны соблюдать меры предосторожности и не нарушать карантинные требования. Здоровье нужно беречь!

Айткужанова Галия: Модное слово «краудфандинг» - один из примеров. Мы тоже практикуем в компании сбор денег и пожертвований в помощь нуждающимся или коллегам, которые попали в трудные ситуации. Например, деньги, пусть и небольшие, которые в течение года были найдены нашими работниками и не были востребованы, или, если работники пожелали внести свои пожертвования, мы собираем и перечисляем волонтерам, которые организуют помощь социально уязвимым слоям населения. Это стало нашей традицией в компании.

Во время пандемии в семьях некоторых коллег были очень сложные ситуации, болезнь и даже утрата близких. И наша скромная поддержка тоже пригодилась, люди с готовностью помогали деньгами, словом, делом.

Например, один из наших руководителей в компании, который всегда желает оставаться незамеченным и просит не называть его имени, во время строгого карантина, когда некоторые работники подрядных организаций в офисе (работники столовых, горничные, охранники, инструкторы по фитнесу) остались без работы и содержали свои семьи на пособие от государства, каждую неделю поставлял по 10 коробок с едой и предметами первой необходимости прямо домой этим людям.

Другой из наших работников даже снял квартиру для подрядчиков и обеспечил их питанием на один месяц, которые не могли уехать из города во время ЧП через блокпосты, чтобы не остаться без работы и продолжать работать и зарабатывать на жизнь. Он также зарабатывал деньги через свой ютуб-канал и раздавал материальную помощь нуждающимся.

Есть работники, которые скидывались и через систему Каспий Голд отправляли деньги оставшимся без дохода людям в течение нескольких месяцев строгого карантина. Некоторые работники помогали им найти временную работу и делились советами.

Я верю, что доброта и милосердие наших людей спасут мир!

Аширбаева Гульназ: Беда всегда объединяет людей. Мне было очень приятно, что наша молодежь активно подключилась к волонтерскому движению, что люди ввиду многих ограничений не озлобились, а с пониманием отнеслись ко всему происходящему. Особо хочется подчеркнуть, что в острый период пандемии ТОО «ПКОП» оказало весомую поддержку в виде гуманитарной помощи медучреждениям и местному исполнительному органу города Шымкент.

Мажитов Евгений: Во время карантина из СМИ и в различных мессенджерах мы слышали о волонтерах, оказывающих помощь заболевшим коронавирусом, пожилым людям, которым нельзя было выходить на улицу, и просто добровольцах, участвующих в санитарной обработке улиц, дворов и подъездов нашего города. Так, один из моих коллег и друзей, ведущий свой кулинарный блог, на заработанные деньги покупал продуктовые наборы и развозил их старикам и малообеспеченным семьям. Это ли не пример взаимопомощи - асара, которым всегда отличался народ Казахстана?

Ну и в заключение хотелось бы поделиться с вами моим способом борьбы с коронавирусом. Сейчас много говорят о разработке вакцины от COVID-19. Постоянно напоминают о необходимости носить маску, мыть руки и соблюдать социальную дистанцию. Все это, без сомнения, правильно. Однако не менее важной составляющей сохранения здоровья является позитивный настрой и здоровый образ жизни. Начинать утро с физической зарядки или легкой пробежки. Старайтесь меньше нервничать в течение трудового дня. Засыпая, вспомните о хороших моментах, которые произошли с вами сегодня. Это укрепит не только ваш иммунитет, но и поможет психологически подготовиться к жизни в условиях пандемии!

Всем здоровья!

ДИНАСТИЯ. КАЛДЫКОЗОВЫ.

В древности большинство профессий передавалось по наследству, когда старшее поколение с малых лет обучало детей своему ремеслу, привлекая их в качестве помощников. Примерно с 30-40-х годов 20-го века с повышением доступности высшего и среднего специального образования ситуация меняется, и профессию уже начинают выбирать по несколько иным критериям. Но тем не менее профессиональные династии никуда не исчезли. И сегодня у многих на слуху династии врачей, учителей, аграриев, энергетиков, железнодорожников, строителей или нефтяников.

В нашей компании тоже есть свои династии, и в этом номере мы хотим рассказать о династии Калдыкозовых, которые работают на ПК ОП. Родоначальником династии является Калдыкозов Еркинбек Калдыкозович, доктор химических наук, автор ряда патентов на изобретения в СССР и РК, многие из которых были внедрены в производство.

Сегодня члены династии Калдыкозовых насчитывают уже три поколения, а их общий трудовой стаж составляет целых 148 лет!

Мы попросили нефтяников Калдыкозовых ответить на вопросы редакции.

- Как вы выбрали профессию? Что послужило решающим фактором?

Калдыкозов Булат: В старших классах, когда я раздумывал, куда мне пойти учиться и кем стать в будущем, мои родители и дядя Еркинбек Калдыкозович помогли мне в выборе дальнейшего пути. По их совету я и пошел учиться на инженера химика-технолога, в 1980 году поступил в КазХТИ по специальности «химическая технология переработки нефти и газа». В то время как раз шло строительство ШНПЗ. Сразу после получения диплома о высшем образовании в 1985 году я начал работать на Шымкентском НПЗ, и моей первой должностью была оператор 5-го разряда установки каталитического риформинга.

Калдыкозов Бактыбек: Скорее всего мой профессиональный выбор был предопределен, так как часть моей семьи уже шла по нефтяной стезе, работая на нефтеперерабатывающем заводе. Мое желание быть похожим на своих старших братьев и стало решающим фактором при выборе профессии.

Калдыкозов Сабит: Сложностей при выборе профессии у меня не было, так как, еще когда я учился в школе, учителя говорили, что нашему молодому развивающемуся государству остро нужны специалисты для промышленно-производственного сектора страны. Так выбор пал на нефтяную и газовую отрасли, а именно на переработку.

Калдыкозов Алибек: На мой выбор данной профессии повлияло, во-первых, то, что в 80-е годы нефтяная

промышленность только зарождалась, а интересующихся этой профессией людей было мало, и, во-вторых, мой брат Еркинбек Калдыкозов в нашей семье тогда изучал нефтепереработку и очень заинтересовал меня этой сферой.

- Хотите ли вы, чтобы ваши дети продолжили династию?

Калдыкозов Булат: Мои дети уже взрослые - старший сын Сабит работает начальником установки КПС цеха №2, а младший Даулет раньше работал на заводе инженером-метрологом. Супруга Мергенбаева Перизат также из этой сферы, она получила специальность инженера химика-технолога и сейчас работает заведующей кафедрой «Технология переработки нефти и газа» в Шымкентском политехническом колледже.

Калдыкозов Сабит: Время покажет. Но они сами будут решать, и для меня не принципиально, выберут ли они профессию в сфере нефтепереработки или что-то иное.

Калдыкозов Алибек: Я бы хотел, чтобы мои дети выбрали эту профессию, но выбор у них оказался другим. Так, один стал экономистом, второй - программистом, а третий - юристом.

Калдыкозов Бактыбек: Мои старшие дети уже определились в своем выборе, и он совершенно далек от нефтепереработки, но это их выбор, и я его уважаю. Но тем не менее надежда есть - младшие дети еще школьники.

- Что вам нравится в вашей работе? Какими успехами вы гордитесь больше всего?

Калдыкозов Булат: На работе часто приходится сталкиваться с разными ситуациями, требующими нестандартных решений и оперативных действий. А для этого надо досконально знать все оборудование и особенности технологического процесса.

За 35 лет работы на заводе я принимал участие в проведении многих реконструкций установок. И они были проведены на действующих установках в цехе №1 без их остановки. Так, например, это перенос на новое место блока охлаждения насосов цеха №1, включение недействующей колонны К-403 в рабочую схему С-400 для получения компонента автомобильного бензина изопентана. Также мы осуществляли перенос на новое место промежуточного парка Р-229 для подготовки площадки для строительства новой установки изомеризации.

Я также принимал участие в проекте модернизации нашего завода - начиная от проектирования до полного ввода в эксплуатацию новых установок, таких как изомеризация, блока сплиттера нефти и блока предварительной гидроочистки бензина С-200. Горжусь, что нам удалось успешно запустить новые установки благодаря профессионализму и преданности технологического персонала цеха.

Калдыкозов Бактыбек: Моя работа связана с хранением, а также с отгрузкой газа по Казахстану и экспортным направлениям. Очень нравится коллектив, в котором работаю. Подвиг, наверное, не совершал, но к работе всегда стараюсь относиться с большой ответственностью - так уж воспитан.

Калдыкозов Еркинбек Калдыкозович

Родоначальник династии, доктор химических наук. К сожалению, в 2020 году ушел из жизни в возрасте 76 лет, будучи на пенсии.

Дата рождения: 10.07.1944

Образование: высшее, Казахский химико-технологический институт, специальность «инженер-химик-технолог по переработке нефти и газа», а также окончил аспирантуру по специальности «химическая технология топлив и масел»

Начало работы в отрасли:

- 1963 - принят студентом-оператором Гурьевского НПЗ

Карьера на ПКОП:

- 1994 - принят главным специалистом, далее работал начальником ряда отделов

Стаж работы в отрасли: 40 лет

Звания: в 1978 году защитил ученую степень кандидата химических наук по специальности «химическая технология топлива и газа». В 1997 году защитил ученую степень доктора химических наук по специальности «нефтехимия». Обладатель ученых званий - доцент и профессор по специальности «химическая технология».

Являлся членом двух докторских специализированных ученых советов по защите докторских ученых степеней (по специальности «нефтехимия» при ИО-КЭ АН РК (г.Алматы) и «химическая технология и процессы и аппараты (г.Шымкент)).

Награды: Почетные грамоты Минвуза СССР и РК.

Еркинбек Калдыкозович является поистине легендарным человеком. Он - автор более 130 опубликованных научных статей, включая две книги и 19 авторских свидетельств СССР и патентов РК на изобретения. Некоторые результаты его работ были внедрены в производство в РК и СНГ. Также Еркинбек Калдыкозович подготовил более сотни высококвалифицированных специалистов для нефтеперерабатывающей отрасли РК, включая инженеров-технологов, из них 9 человек стали кандидатами наук.

Калдыкзов Алибек

*Оператор товарный 6-го разряда (бригадир),
ПСГ ТСЦ*

Дата рождения: 10.10.1960

Образование: высшее, Казахский химико-технологический институт, специальность «химическая технология переработки нефти и газа»

Карьера на ПКОП:

- 28.09.1983 - принят сливщиком-разливщиком 3-го разряда в цех налива нефти;
- 01.03.1993 - переведен оператором товарным 5-го разряда РП ТСЦ;
- 21.03.1995 - переведен оператором товарным 5-го разряда ПСГ ТСЦ;
- 01.08.2010 - переведен оператором товарным 6-го разряда ПСГ ТСЦ.

Стаж работы в отрасли: 37 лет

Награды: почетная грамота Минэнерго РК (2015 год).

Калдыкзов Бактыбек

*Оператор товарный 6-го разряда (бригадир)
ПСГ ТСЦ*

Дата рождения: 13.07.1968

Образование: высшее, Казахстанский университет дружбы народов, специальность «химическая технология органических веществ»

Карьера на ПКОП:

- 03.11.2005 - принят стрелочником ООП ТТУ;
- 01.01.2007 - переведен дежурным стрелочного поста ЖДУ ТТУ;
- 14.02.2007 - переведен сливщиком-разливщиком 4-го разряда ЭниС ТТУ;
- 01.06.2012 - переведен оператором по сливу 4-го разряда ПСГ ТСЦ;
- 01.07.2016 - переведен оператором товарным 6-го разряда ПСГ ТСЦ.

Стаж работы в отрасли: 15 лет.

Награды: Орден Красной Звезды и медаль «За отвагу» за военную службу в Афганистане.

Калдыкзов Алибек: Я горжусь тем, что я из династии нефтяников. Поскольку у нас одна специальность, мы обмениваемся мнениями о нефтяной отрасли, достижениях завода, нефтяных технологиях, делимся идеями.

Калдыкзов Сабит: Очень рад, что мне выпала честь принять участие в грандиозном проекте по модернизации нашего завода - ведь до этого столь крупные проекты не осуществлялись. Можно смело сказать, что нам удалось успешно запустить новые установки комплекса производства серы и наладить производственные процессы этого комплекса в рамках 2-го этапа модернизации ШНПЗ. И все благодаря, прежде всего, нашему сплоченному коллективу КПС, его профессионализму и трудолюбию - несмотря на то, что костяком коллектива являются молодые специалисты, которые буквально незадолго до начала реализации проекта пришли на работу.

- Связана ли ваша работа с работой ваших родных на заводе? Сложно ли работать вместе?

Калдыкзов Бактыбек: Работа на одном заводе с близкими людьми имеет свои интересные стороны. С одной стороны, всегда боишься подвести фамилию, а с другой - имеешь возможность гордиться не только достижениями старших братьев, но и бесконечно радоваться за младшее поколение Калдыкзовых, которое успешно справляется с поставленными задачами!

Калдыкзов Булат: Да, мы все работаем на одном предприятии, но в разных подразделениях, и поэтому по службе практически не пересекаемся.

Калдыкзов Сабит: Нет, не связана. В целом же, я не вижу сложности работать вместе с родными, так как на работе у нас абсолютно деловые отношения.

- Как изменились ваша работа, график или формат в связи с пандемией?

Калдыкзов Сабит: Безусловно, пандемия кардинально изменила отношение людей не только к работе, но и к жизни в целом. Надо признать, что к такому развитию со-

Калдыкзов Булат
Начальник цеха ЛК-6У

Дата рождения: 26.10.1962

Образование: высшее, Казахский химико-технологический институт, специальность «химическая технология переработки нефти и газа»

Карьера на ПКОП:

- 11.09.1985 - принят оператором т/у 5-го разряда С-200 цеха №1;
- 01.07.1993 - переведен старшим оператором т/у 6-го разряда;
- 21.04.2008 - переведен начальником С-400 цеха №1;
- 01.07.2011 - переведен начальником С-200 цеха №1;
- 10.01.2018 - переведен зам. начальника цеха №1;
- 11.03.2019 - переведен начальником цеха №1.

Стаж работы в отрасли: 35 лет

Награды: медаль Ассоциации KazEnergy (2017 год).

Калдыкзов Сабит
Начальник комплекса производства серы (КПС) цеха №2

Дата рождения: 21.04.1986

Образование: высшее, КазНТУ им. К.Сатпаева

Карьера на ПКОП:

- 2007 - принят оператором 5-го разряда С-300 ЛК-6У;
- 2016 - переведен начальником УРМДЭА И ПС цеха №2;
- 2017 - назначен начальником КПС цеха №2.

Стаж работы в отрасли: 13 лет

Награды: благодарственное письмо МЭ РК (2019 год), благодарственное письмо акима г.Шымкент (2019), Почетная грамота общественного объединения «Отраслевой профессиональный союз работников химической, нефтехимической и родственных отраслей промышленности» (2019 год).

бытий мы не совсем были готовы, да и сложно было предугадать случившееся в мире. Очень непросто как физически, так и психологически было работать, когда почти треть персонала находилась на изоляции, а по сути была временно нетрудноспособной, и большая нагрузка ложилась на плечи оставшегося персонала. Но, к счастью, благодаря вовремя принятым руководством компании решительным мерам по усилению профилактических мер по нераспространению КВИ среди работников ПКОП удалось выстоять в это непростое время.

Калдыкзов Булат: Своевременные и активные меры руководства компании, направленные на нераспространение КВИ среди персонала ПКОП, помогли нам пережить эти сложные месяцы. Руководством был создан штаб по ЧС, который принял целый ряд оперативных мер, разрабатывал планы по обеспечению непрерывной деятельности завода, выявлял и минимизировал риски заражения COVID-19 среди работников и других лиц, имеющих отношение к производству. Во время ужесточения каранти-

на до 50% ИТР цеха поочередно работали на дистанционном режиме.

Калдыкзов Алибек: Воздействие пандемии было не очень заметным, и было удобно работать посменно, для меня никаких сложностей не было.

Калдыкзов Бактыбек: Пандемия, конечно же, внесла большие коррективы в жизнь и работу многих предприятий нашей страны. Многие работали на удаленке, но только не мы, по крайней мере, не наш цех. Ведь наша работа никак не может быть осуществлена на расстоянии, и мы, производственники, достойно справились с поставленной задачей по обеспечению бесперебойной работы завода в это сложное время. Работали в штатном режиме, старались сохранить стойкость и сплоченность духа в коллективе.

Благодарим за интервью и желаем дальнейшего расширения вашей династии!

МОЯ ПРОФЕССИЯ. ОПЕРАТОР ТЕХНОЛОГИЧЕСКИХ УСТАНОВОК ПК ОП.

Продолжая рубрику «Моя профессия», в этом номере мы расскажем о сотрудниках перерабатывающего подразделения «ПетроКазахстан» - операторах технологических установок ПК ОП. Благодаря их труду нефть на огромных установках НПЗ превращается в нефтепродукты, и от их внимательности и профессионализма в большой степени зависит не только качество получаемых нефтепродуктов и соблюдение планов выхода продукции, но и, в конечном счете, обеспечение рынка страны бензином, дизелем и другими нефтепродуктами.

На вопросы редакции любезно ответили три оператора, которые работают на различных установках НПЗ: Еспосинов Арслан, старший оператор секции 100 ЛК-6У, Сарсенбекулы Динмухамед, оператор секции 1000 RFCC (каталитический крекинг) и Шапиев Нурлан, старший оператор установки С-300 гидроочистки и депарафинизации дизельного топлива и керосина.

- Расскажите о вашей работе.

Еспосинов Арслан: Я осуществляю оперативное руководство сменой по секции С-100, а именно непосредственно веду технологический режим установки в соответствии с технологической картой, не допуская колебаний и отклонений от заданных параметров. Я слежу за качеством вырабатываемых нефтепродуктов по анализам лаборатории и вношу необходимые коррективы в технологический режим в пределах нормативов, которые обусловлены технологическим регламентом - иными словами, обеспечиваю выпуск продукции заданного качества.

Также координирую работу отдельных блоков секции и осуществление взаимосвязи со смежными секциями и цехами. Веду количественный учет находящихся в обращении нефтепродуктов и реагентов. В мои задачи входит и деятельность по обеспечению соблюдения правил внутреннего трудового распорядка, трудовой и производственной дисциплины, правил и норм БиОТ, промышленной санитарии, пожарной безопасности, газовой безопасности и требований Экологического кодекса РК.

На нашей секции 100 (ЭЛОУ-АТ), которая входит в состав комбинированной установки ЛК-6У, осуществляется первичная переработка нефти, а именно электрообессоливание, обезвоживание и атмосферная перегонка нефти. Секция ЭЛОУ-АТ является головной в установке ЛК-6У. После завершения проекта модернизации мощность нашей секции С-100 была доведена до 6 млн. тонн в год по сырью.

Сарсенбекулы Динмухамед: Основная задача оператора т/у блока РРБ - следить за безопасным режимом работы технологической установки RFCC. Для этого нужно постоянно регулировать такие параметры, как температура, расход, давление, скорость, плотность и многое другое. Все это я контролирую в строгом соответствии с нормами технологического регламента.

Еспосинов Арслан
старший оператор 6-го разряда,
секция 100 ЛК-6У

Окончил Чимкентский совхоз-техникум в 1989 году и Южно-Казахстанский политехнический колледж в 2003 году по специальности «технология переработки».

Дата начала работы на НПЗ: 16.09.1992.

Награды: почетная грамота «АО «Самрук-Казына» (2014 год), почетная грамота KAZENERGY (2015 год).

Наша установка является новой на НПЗ, и была построена в рамках 2-го этапа Проекта модернизации. Ее задача - обеспечение глубокой переработки нефти путем конверсии мазута в компоненты высококачественных и экологически более безопасных моторных топлив, авиационного керосина и сжиженного нефтяного газа. Установка каталитического крекинга RFCC мощностью 2 млн. тонн в год была запущена летом 2018 года.

Шапиев Нурлан: Я работаю старшим оператором на установке С-300 гидроочистки и депарафинизации дизельного топлива и керосина, которая также является частью ЛК-6У (но мы осуществляем уже вторичную перегонку нефти), и наша установка вырабатывает дизельное топливо евростандарта К4, К5 и авиационный керосин. Моя

основная задача - вести технологический режим установки согласно регламенту получения качественной продукции, а также обеспечивать экономию расходующихся энергоресурсов, что сказывается на себестоимости продукции. Ну и, конечно же, наше непреложное правило в работе - безопасность прежде всего.

- Скажите, пожалуйста, какой у вас график работы и сколько операторов обеспечивают функционирование установки.

Сарсенбекулы Динмухамед: В нашей смене трудятся 15 человек. Все мы должны выполнять производственные операции, соблюдая технику безопасности.

Еспосинов Арслан: У нас двенадцатичасовой рабочий день по пятибригадному графику. В смене на установке С-100 семь человек. У каждого оператора свой блок, и оператор отвечает за управление им и его состояние.

Шапиев Нурлан: В составе бригады пять человек, и каждый сотрудник имеет свой круг задач по блокам, участку и установке в целом.

- Что должен знать оператор при начале работы на установке, а чему он учится в процессе? Сильно ли отличается набор знаний по установкам?

Сарсенбекулы Динмухамед: Теоретические знания были приобретены мной в университете, а практические навыки я уже получил на заводе. В самом начале для получения допуска к самостоятельной работе я сдал экзамены по технике безопасности, промышленной безопасности и газовой безопасности. Что касается нашей ежедневной работы, то во время приема смены оператор должен быть в курсе всех изменений, которые произошли на установке во время его отдыха. Установки различаются между собой технологией и химизмом процесса, составом и свойством сырья и выпускаемой продукции.

Шапиев Нурлан: В процессе работы основная задача и ответственность ведения технологического процесса ложится на оператора. От его знаний зависит качество выпускаемой продукции и работа установки. Теоретические и технические знания, полученные в учебных заведениях, должны подкрепляться практическими навыками и опытом. И все это достигается трудолюбием, самообразованием, а также обучением, которое организует компания.

Еспосинов Арслан: Оператор должен обладать большим количеством знаний. Например, знать технологический регламент, физико-химические свойства, технические требования на качество сырья, вырабатываемые нефтепродукты и реагенты, и основы переработки сернистого сырья. А еще - технологическую схему секции, назначение, устройство, принцип работы и правила эксплуатации аппаратуры, оборудования секции, контрольно-измерительных приборов, средств автоматизации и систем аварийной сигнализации и блокировок.

Также он должен знать все системы, включая топливную, водоснабжения, пароснабжения, пенопожаротушения и ряд других. Ну и, разумеется, все инструкции по технике безопасности, а также по пуску, эксплуатации, нормальной и аварийной остановке секции. И это еще лишь небольшая часть.

Сарсенбекулы Динмухамед
оператор 5-го разряда, секция 1000 RFCC
(каталитический крекинг)

В 2013 году окончил Казахский национальный университет им.Сатпаева по специальности «нефтегазовое дело», а в 2017 году - Таразский специализированный колледж по специальности «пожаробезопасность».

Дата начала работы на НПЗ: 25.05.2013.

Что касается получения образования в университете или училище - это очень важно, это тот фундамент, на котором в дальнейшем строится опыт и профессионализм в течение всей трудовой деятельности.

- С какими цехами вы взаимодействуете?

Еспосинов Арслан: Наша установка С-100 взаимодействует с ТСЦ, цехом №3, цехом №2, это УВПМ и установкой серы, а также с энергоцехом, БОВ, ПВВС, ППТ и очистными сооружениями.

Сарсенбекулы Динмухамед: В своей работе мы тесно взаимодействуем со смежными цехами цех №1, цех №2, ТСЦ, ПВВС.

- Одна из ваших задач, указанная в должностной инструкции, - это снижение себестоимости продукции. Каким образом вы можете на нее влиять?

Сарсенбекулы Динмухамед: На себестоимость продукции влияет грамотное управление технологическими параметрами установки с целью выработки максимального количества целевых продуктов, не допуская при этом чрезмерного потребления свежего катализатора, энергоресурсов и химических реагентов.

Еспосинов Арслан: Это экономия электроэнергии, пара, воды, топливного мазута и газа.

- Были ли на вашей памяти какие-то чрезвычайные ситуации и как приходилось действовать в таких условиях?

Сарсенбекулы Динмухамед: В своей работе мы сталкивались с различными внештатными ситуациями, во время которых приходилось действовать уверенно и быстро в соответствии с Планом ликвидации аварий (ПЛА).

- В чем основные отличия в квалификации и обязанностях операторов 5-го и 6-го разрядов?

Сарсенбекулы Динмухамед: Оператор 5-го разряда ответственен за вверенный ему блок, а оператор 6-го разряда - за всю установку и персонал бригады в целом. По должностной инструкции оператор 5-го разряда подчиняется оператору 6-го разряда, который выше его рангом.

Еспосинов Арслан: Да, и еще оператор 6-го разряда отвечает за взаимосвязь всех блоков и установки в целом с другими установками нашего цеха и другими цехами завода.

- Есть ли какое-то регулярное тестирование на знания и навыки и дополнительное обучение?

Еспосинов Арслан: Да, у нас ежегодно проходят экзамены. Также - трехмесячные занятия по промышленной безопасности с последующим тестированием.

Сарсенбекулы Динмухамед: Периодически руководством установки и цеха проводятся экзамены по проверке знаний персонала, а также тренинги на компьютерных симуляторах. Согласно утвержденным графикам проводятся и учения по ПЛА.

Шапиев Нурлан: В нашем коллективе все работники с высшим техническим образованием. В последнее время в связи с уходом многих работников на пенсию им на смену пришла молодежь, и они многому учатся у старших коллег.

- Есть ли в вашем коллективе какие-то интересные традиции?

Шапиев Нурлан: Коллектив для нас как вторая семья, и, конечно, традиции есть - например, это празднование важных семейных событий, а так как у нас много молодежи, то это свадьбы, рождения первенцев в семье.

Сарсенбекулы Динмухамед: В выходные дни мы с коллективом играем в футбол, поддерживая здоровый образ жизни.

- Если бы вы могли что-то изменить на планете, чтобы это было?

Сарсенбекулы Динмухамед: Путь в тысячу миль начинается с первого шага, и лично для меня все изменения начинаются непосредственно с себя, я стараюсь руководствоваться правилом: «Если хочешь поменять мир, начни с себя».

Самое сложное в любом деле, на мой взгляд, - это элементарно закончить начатое так, как было запланировано. Еще - это поверхностность, когда очень многие знают

Шапиев Нурлан

старший оператор 6-го разряда, установка С-300 гидроочистки и депарафинизации дизельного топлива и керосина

Окончил КазХТИ, г.Шымкент, по специальности «химическая переработка нефти и газа» в 1986 году.

Дата начала работы на НПЗ: 06.07.1986.

Награды: почетная грамота АО НК «КазМунайГаз» (2010, 2015 годы).

всего по чуть-чуть, но при этом не хотят глубоко вникать в детали. И эти «чуть-чуть того», «чуть-чуть этого» не помогут тебе создать что-то новое. Вторая проблема, которую я вижу в нашем обществе, - отсутствие исследовательских навыков. Мы любим, когда нам все объясняют, разжевывают. Человек, который таким образом привыкает получать знания, никогда не придумает ничего нового. И я считаю, что такой процесс обучения неэффективный! Нужно менять формат обучения, сделать его таким, чтобы у слушателей возникало желание доработать, например, сделать лучше эту установку или этот процесс.

Шапиев Нурлан: Первоочередной задачей на текущий момент является сохранение здоровья людей на планете в связи с пандемией, и, соответственно, это борьба с пандемией и изобретение вакцины против болезни.

Еспосинов Арслан: Баланс хорошего и плохого, и прежде всего я говорю об этом применительно к людям, к нам всем. И тут единственно возможный путь - начинать прежде всего с себя. Если каждый из нас станет хоть немного лучше, то и все вокруг станет меняться в лучшую сторону.

Благодарим вас за интервью и желаем дальнейших успехов в работе!

САЛЫМОВ ЕРБОЛАТ – ПОБЕДИТЕЛЬ КОНКУРСА «МУНАЙ-ГАЗ ӨНДІРІСІНІҢ ОЗАТЫ-2019»!

Создание отраслевого смотра-конкурса «Мунай-газ өндірісінің озаты» («Лучший оператор по добыче нефти и газа») было инициировано общественным объединением «Отраслевой профессиональный союз работников нефтегазового комплекса» (КАЗМУНАЙГАЗПРОФ) для реализации поручения Н.А.Назарбаева, изложенного в программной статье «Социальная модернизация Казахстана: Двадцать шагов к Обществу Всеобщего Труда». Первый, пилотный, конкурс был проведен в 2017 году. Основная цель конкурса - повысить престиж рабочей профессии, а также развить систему общественного поощрения передовиков производства и привлечь внимание к трудовым династиям в нефтегазовой отрасли.

И вот уже 3 года этот престижный отраслевой конкурс проводится по ряду номинаций, включая «Лучший оператор по добыче нефти и газа», «Лучший слесарь-ремонтник нефтегазового оборудования», «Лучший машинист» и другие.

В 2019 году его победителем стал Салымов Ерболат, оператор по добыче нефти и газа 5-го разряда АО «ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз», работающий на месторождении Кумколь. В борьбе за это высокое звание Ерболат боролся с 17 другими лучшими представителями этой профессии из разных нефтяных компаний, оперирующих

Салымов Ерболат

Оператор по добыче нефти и газа 5-го разряда

Образование: высшее, Кызылординский государственный университет им. Коркыт-Ата, факультет «Машины и оборудование нефтяных и газовых промыслов», специальность «инженер-механик»

Дата начала работы в ПККР: 2006 год

Стаж работы в отрасли: 14 лет

Награды: диплом «Лучший работник добычи нефти и газа-2019»; победитель отраслевого конкурса «Лучший работник добычи нефти и газа» в номинации «Лучший оператор добычи нефти и газа», организованного ОО «Отраслевой профсоюз нефтегазовой отрасли Казахстана»; Почетная грамота и благодарственное письмо ОО «Отраслевой профсоюз нефтегазовой отрасли Казахстана» - 2020.

ПККР-дың күрделі құрылыс және сыртқы байланыстар жөніндегі вице-президенті Б.Көшербаев марапатты мұнай және газ өндіру операторы Е.Салымовқа табыстауда /
Вице-президент ПККР по капитальному строительству и внешним связям Б.Күшербаев вручает награду оператору по добыче нефти и газа Е.Салымову /
PKKR Vice-President for Capital Construction and External Affairs B.Kusherbayev awards Oil and Gas Production Operator Y.Salymov

в Казахстане. Салымов Ерболат был удостоен специального приза «Мұнай-газ өндірісінің озаты-2019», ленты передовика производства и выпела в номинации «Лучший оператор по добыче нефти и газа» с удостоверением КАЗМУ-НАЙГАЗПРОФ.

Мы обратились к Ерболату за подробностями.

- Ерболат, прежде всего, позвольте поздравить вас с таким высоким достижением! Расскажите, пожалуйста, как проходил конкурс и какова была тематика состязаний.

- Благодарю, что вы разделили со мной эту радость! Да, конкурс был очень интересным и увлекательным. Тематикой соревнований были: проверка знания правил и норм соблюдения техники безопасности, правил эксплуатации скважин и насосов и других типов производственных циклов, встречающихся в повседневной работе, а также правил оказания первой медицинской помощи.

- Это ваше первое участие в конкурсе?

- Да, и признаюсь, что сильно переживал, ведь в конкурсе такого рода я принимал участие впервые. Для меня это огромный успех и своеобразное доказательство того, что не зря тружусь в своей сфере - а я уже 14 лет в профессии!

Также хочу отметить, что такая мотивация в виде победы буквально окрыляет тебя и способствует дальнейшему продвижению на профессиональном поприще, стремлению к успеху, новым свершениям и плодотворному труду! Поэтому я считаю, что это мое первое достижение, и надеюсь, что наступит день, когда я добьюсь еще более высоких результатов.

- Почему вы решили участвовать в конкурсе и сложно ли было вырваться в лидеры, соревноваться с 17 соперниками?

- Я принял участие в этом конкурсе, чтобы испытать себя, проверить свои знания. Действительно, все участники конкурса были сильными соперниками, профессионалами в своей сфере. И я думаю, что данная награда - результат моего многолетнего упорного труда.

Отец часто говорил мне: «Кто обладает терпением - может достичь всего». Эти его слова и по сей день помогают мне находить новые пути решения задач.

И, конечно, моей победы не было бы, если бы не окружающие меня коллеги, мои наставники. Действительно, «тяжкий груз становится для человека легче, когда его несут вместе», как гласит казахская народная поговорка. И хочу выразить благодарность моим руководителям, а также председателю профсоюзного комитета ПККР Бахыт Мукашевой и председателю цехового комитета Еркину Ибраеву за их постоянную помощь и поддержку.

- Расскажите о буднях оператора. Чем интересна и трудна данная профессия?

- На нас лежит огромная ответственность по обеспечению бесперебойной добычи нефти, выполнения заданных планов. Нефтянка имеет непрерывный цикл производства. В процессе работы, как и везде, случаются неполадки, например, может выйти из строя скважина, и мы должны быстро ликвидировать причину ее неисправности, чтобы не нарушить все планы.

Не секрет, что погодные условия на месторождении непростые - знойная жара летом, очень холодная зима и сильные ветры в любое время года. Но любовь к профессии окрыляет человека, заставляет забыть обо всех сложностях и мотивирует на производственные достижения.

Мои коллеги по месторождению - это моя вторая семья, ведь мы все приезжаем из разных регионов и живем в вахтовых поселках и на протяжении 14-дневной вахты взаимодействуем друг с другом как члены одной семьи.

Тут хочу рассказать о забавных случаях. Помню, когда мои дети были маленькими, то они не узнавали и даже боялись меня, когда я возвращался домой, отработав свою длительную вахту (смеется). Но теперь они выросли и уже привыкли к моему долгому отсутствию.

- Какие у вас планы на будущее?

- Я хочу дальше развиваться, но так как предпочитаю постоянство, то развиваться именно в пределах своей профессии. Мне кажется, нельзя менять свою профессию, когда ты имеешь такой огромный опыт благодаря своему многолетнему труду. И в будущем я хочу быть опытным ветераном нефтянки.

НАШИ МЕСТОРОЖДЕНИЯ. ЗАПАДНЫЙ ТУЗКОЛЬ.

...Из приоткрытого окна машины доносится гул ветра от проезжающей на скорости машины, а из радиоприемника - мелодичная музыка. Вот уже почти полтора часа мы в пути - едем из Кызылорды посетить Западный Тузколь, одно из молодых месторождений, открытое в октябре 2010 года.

Месторождение разрабатывается консорциумом компаний ТОО «SSM-Ойл» и ТОО «Кольжан», а последнее, в свою очередь, является дочерней компанией «ПетроКазахстан». С 2019 года в связи с нововведениями в законодательство о недропользовании операционную деятельность на месторождении осуществляет ТОО «Тузколь МунайГаз Оперейтинг».

На 118-м километре трассы Кызылорда - Кумколь съезжаем с асфальтированной автотрассы на гравийную дорогу, проезжаем пост охраны и проходим стандартную процедуру проверки документов. И все, до вахтового поселка месторождения Западный Тузколь осталось всего-то 18 километров. Сбавляем скорость - гравийка все-таки - и любуемся степным ландшафтом: то тут, то там желтеют небольшие, припорошенные снегом песчаные дюны, заросшие редкими кустарниками саксаула и верблюжьей колючки, которые облюбовали представители местной фауны - суслики, песчанки. Встречаются нам и ушастые спринтеры - степные зайцы. На горизонте появляются силуэты самого узнаваемого символа нефтянки - качалок, а вскоре уже - и поселок.

Сам вахтовый поселок Западного Тузколя - небольшой и уютный. Белые жилые корпуса со всем необходимым для комфортной жизни нефтяников, административное здание, офис, столовая, медпункт и пожарное депо - последнее, кстати, есть далеко не на всех небольших месторождениях. Для спортивного досуга в 2020 году построили футбольную площадку с искусственным покрытием размером 45x22 метра, которая на прошедший День нефтяника стала ареной для матча между командами работников обеих вахт. Еще в вахтовом поселке есть комната отдыха для просмотра ТВ и стол для игры в теннис, за которым также любят коротать вечера нефтяники. В поселке функционирует телефония, IT-связь, есть и мобильная сеть.

Сегодня в одну вахту на Западном Тузколе работают порядка 70 человек, а общая вместимость поселка, построенного уже через год после открытия месторождения, рассчитана на 100 человек.

Месторождение расположено на территории Кызылординской области в 110 км от города Кызылорда (для сравнения: месторождение Кумколь находится в 200 км от Кызылорды). Другой ближайший к Западному Тузколю населенный пункт - это станция Теренозек (100 км в юго-западном направлении), являющаяся центром Сырдарьинского района, к которому, в административном отношении, и относится месторождение Западный Тузколь. По соседству, в 25 км в северо-западном направлении от Западного Тузколя, находится месторождение Кетеказган Северный.

Первооткрывательницей месторождения стала скважина ЗТ-1, в которой были получены промышленные притоки нефти из терригенных отложений нижнего неокома нижнемелового возраста. Нефть на месторождении легкая, плотностью от 0,675 до 0,878 г/см³, давление насыщения - от 3,0-7,56 МПа и показатели газосодержания - в среднем 96 м³/м³.

В географическом отношении месторождение занимает южную часть Тургайской впадины. Структура Западного Тузколя приурочена к южной наиболее приподнятой части Аксайского валоподобного выступа, разделяющего Арыкумскую и Южно-Акшабулакскую грабен-синклинали. Глубина залегания нефти: от отметки минус 680 м до минус 1350 м.

Промышленная инфраструктура на месторождении включает в себя систему сбора нефти и газа, блочно-кустовые насосные станции для закачки воды в пласт, водораспределительные пункты. Также на Западном Тузколе есть газотурбинная электростанция, электрораспределительные сети и участок сбора, временного хранения, обезвреживания и утилизации отходов, биопруд, замерные установки.

На этом месторождении тоже, как и на Карабулаке, нет собственного цеха подготовки и перекачки нефти (ЦППН), и для переработки нефть отправляется на ЦППН месторождения Кумколь, где уже осуществляется ее подготовка до товарного качества.

В данное время на Западном Тузколе ведется промышленная эксплуатация и пробурено 155 скважин, включая 76 эксплуатационных скважин и 16 нагнетательных (для сравнения: на Карабулаке, о котором мы писали в прошлый раз, добыча ведется с 36 скважин). Среднесуточная добыча на месторождении составляет порядка тысячи тонн в сутки.

Дальнейших успехов и новых рекордов желаем работникам Западного Тузколя, спасибо за ваш труд и вклад в развитие компании!

Хронология событий

2003 год - составлен «Проект поисков и оценки залежей нефти и газа в пределах контрактной территории в южной части Южно-Тургайской впадины» и начаты геологоразведочные работы.

Октябрь 2010 года - открытие месторождения Западный Тузколь после получения притока нефти в скважине ЗТ-1.

2010 год - разработан «Проект разведки залежи нефти и газа на период продления срока разведки УВС на Контрактной территории ТОО «SSM-Ойл» и ТОО «Кольжан» в Кызылординской области».

2011 год - на месторождении Западный Тузколь построены вахтовый поселок на 100 мест, столовая и медпункт.

2013 год - ведется обустройство месторождения Западный Тузколь при пробной эксплуатации. В первую очередь реализации этого проекта были построены подъездные автодороги к скважинам №№1, 4, 6, 13, 14, 16, 17, 29, а также к спутникам СП-1, СП-2 и к ГУ-1.

2014 год - на Западном Тузколе построена система сбора нефти и газа.

2014 год - с помощью ТОО «НЦП Туран Гео» был осуществлен оперативный подсчет запасов нефти на месторождении Западный Тузколь.

2015 год - ведется промышленное обустройство месторождения путем расширения групповых установок - ГУ-1 (ЦПСН), обустройства блочно-кустовой насосной станции (БКНС-1), а также водораспределительных пунктов (ВРП). Построен пусковой комплекс №1, который включает в себя коллектор диаметром 8 дюймов, проложенный от БКНС до ВРП-1, ВРП-2, а также нагнетательные линии, проложенные от ВРП-1 до скважины №25, 27 и от ВРП-2 до скважины Южный Аксай-1.

2019 год - запущена газотурбинная электростанция для обеспечения месторождения электроэнергией.

2020 год - запущены электроснабжение скважин, электрораспределительные сети, а также участок сбора, временного хранения, обезвреживания и утилизации отходов на месторождении Западный Тузколь.

КАЛЕНДАРЬ СОБЫТИЙ

Все мероприятия проводились с соблюдением всех противоэпидемических мер

июль

22 июля - в период пандемии в РК ТОО «ПетроКазахстан Ойл Продактс» оказало гуманитарную помощь провизорному стационару городской больницы №2, в рамках которой было передано 10 000 медицинских масок и 1 000 защитных костюмов.

август

19 августа - АО «ПКР» приняло участие в республиканской акции «Дорога в школу». В рамках акции при содействии Кызылординского городского отдела занятости, социальных программ и регистрации актов гражданского состояния 14 детям из малообеспеченных семей были вручены смартфоны для дистанционного обучения.

28 августа - в целях профилактики и борьбы с COVID-19 АО «ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз» выделило 58,5 млн. тенге Казалинской районной больнице на приобретение кислородной станции.

сентябрь

4 сентября - аким Кызылординской области Гульшара Абдыкаликова встретилась с руководителями не-

Информация о призерах Программы поощрения работников за сообщения о потенциально опасных ситуациях, небезопасных условиях/действиях в 3-м квартале 2020 года по группе компаний «ПетроКазахстан» и ТОО «ПетроКазахстан Ойл Продактс»

В 3-м квартале 2020 года по ТОО «ПетроКазахстан Ойл Продактс» комиссией по премированию работников поощрены: начальник участка ППТ А.Шойтымов, командир ГСО Д.Капля и газоспасатель ГСО Б.Сарбаев, принявшие активное участие в ликвидации последствий аварийной ситуации высокого риска, произошедшей 09.09.2020 года вследствие опрокидывания и разгерметизации бензовоза напротив заводской остановки ТОО «ПКОП», что могло привести к возгоранию, пожару, травмированию и гибели людей, а также нанести вред окружающей среде.

В 3-м квартале 2020 года в АФК «ПетроКазахстан Оверсиз Сервисез Инк» за активное участие в проведении противоэпидемиологических мероприятий по COVID-19 поощрены финансовый директор Б.Садуакасова и старший менеджер по трудовым ресурсам Л.Акаева.

фтяных компаний и ветеранами отрасли. Аким выразила благодарность руководству нефтяных компаний, которые в условиях пандемии сохранили рабочие места, проявили активность в борьбе с коронавирусом, приобретая медицинское оборудование и лекарства для учреждений здравоохранения. Руководитель региона сердечно поздравила участников встречи с их профессиональным праздником и вручила группе нефтяников почетные грамоты от Кызылординской области. Таких наград были удостоены и сотрудники ПККР - советник департамента разведки и разработки и научно-исследовательского проектного института Жалгасбай Агиманов и главный механик Турарбек Садакбаев, отметивший свой 60-летний юбилей.

5-6 сентября - руководители подразделений ПККР поздравили нефтяников месторождений Кумколь и КАМ с профессиональным праздником и вручили награды отличившимся работникам.

5-9 сентября - в честь профессионального праздника заслуженные награды получили свыше 98 сотрудников АО «ПККР», ТОО «Кольжан» и филиала компании «ПКВИ».

9 сентября - вице-президент по капитальному строительству и внешним связям АО «ПККР» Болат Кушербаев, председатель Кызылординского филиала АО «Казахстанский нефтегазовый отраслевой профессиональный союз» Алтынхан Исакова, председатель профсоюзного комитета АО «ПККР» Бахытжан Мукашева провели встречу с работниками ПККР в честь Дня работников не-

Поздравляем сотрудников «ПетроКазхстан», получивших благодарственные письма от руководства регионов! В честь Дня нефтяника благодарственным письмом Акима Кызылординской области награжден руководитель группы Би-ОТ ПККР Бекжанов Ербол за обеспечение безопасных условий труда работников. Внутренняя противопожарная служба АО «ПККР» получила благодарственное письмо от Департамента полиции Кызылординской области МВД РК за плодотворную совместную работу по профилактике правонарушений на объектах компании.

фтегазового комплекса. Группе лучших сотрудников Болат Кушербаев вручил награды.

11 сентября - в ТОО «ПКОП» прошло рабочее совещание под председательством заместителя председателя правления по переработке и маркетингу нефти АО «НК «КазМунайГаз» Д.С.Тиесова.

11 сентября - на ПКОП состоялось совещание по проекту «Аман» под председательством руководителей ЦКБОТ и членов подкомитетов.

ҚР Энергетика министрі Н.Ногаяев пен Қызылорда облысының әкімі Г.Әбдіқалықованың ПККР нысандарына сапары кезінде / Во время визита министра энергетики РК Н.Ногаяева и акима Кызылординской области Г.Абдыкаликовой на объекты ПККР / During the visit of RK Energy Minister N.Nogayev and Kyzylorda Oblast Akim G.Abdykalikova to PKKR facilities

19 сентября - сотрудники ТОО «ПКОП» приняли участие в субботнике у истоков городской речки Кошкарата и прилегающей зоны общественного отдыха в рамках Всемирной акции «World clean up day».

22 сентября - транспортный отдел ПККР провел работу по введению в эксплуатацию и выведению на маршруты четырех новых комфортабельных современных автобусов марки Toyota Coaster для перевозки работников ПККР на месторождения. Эти автобусы полностью укомплектованы всем необходимым для перевозки вахтовиков на промысле с учетом специфики дорожного покрытия месторождений Арысқум, Кызылкия, Карабулак. Отличительными особенностями модели являются просторный 22-местный пассажирский салон и широкий набор опций, включая удобные пассажирские сиденья, автономный обогреватель и современную тормозную систему с ABS.

26 сентября - состоялся городской субботник с участием сотрудников ТОО «ПКОП», посвященный дню экологии в РК.

октябрь

9 октября - в канун Дня профсоюзов Казахстана профсоюзный комитет АО «ПККР» организовал торжественное мероприятие, приуроченное к 115-летию профсоюзного движения РК, 30-летию Федерации профсоюзов РК и 70-летию Кызылординского областного совета профсоюзов. В торжественном мероприятии приняли участие: председатель территориального объединения профсоюзов «Кызылординский областной центр профсоюзов» Серик Сермагамбетов, представи-

тель Кызылординского областного филиала профсоюза ОО «Казахстанский отраслевой профессиональный союз нефтегазового комплекса» Эльдар Шаймагамбетов и председатели цеховых комитетов АО «ПККР».

За вклад в развитие профсоюзного движения 17 членов профсоюзного комитета были отмечены наградами от Федерации профсоюзов Казахстана, ОО «Казахстанский отраслевой профессиональный союз нефтегазового комплекса» и Кызылординского филиала ОО «Казахстанский отраслевой профессиональный союз нефтегазового комплекса».

23 октября - министр энергетики РК и аким города Шымкент посетили ТОО «ПКОП» с рабочим визитом.

27 октября - подписан меморандум между ТОО «ПКОП» и акимом города Шымкент по программе социальной ответственности бизнеса, в рамках которого было выделено 100 млн. тенге в рамках борьбы с COVID-19.

ноябрь

10 ноября - ко Дню национальной валюты в Ледовом Дворце г.Кызылорда по инициативе работников ПККР прошел волейбольный турнир. По его итогам первое место заняла команда «ЦУГ», второе - команда «ЦДНГ» и третье призовое место получила команда «Банкиры».

декабрь

4 декабря - состоялась онлайн-церемония «Рейтинга открытости экологической информации нефтегазовых компаний. Итоги 2020», организованного «Все-

мирным фондом дикой природы WWF» при поддержке «Программы окружающей среды» ООН. За звание лучших соревновались нефтегазовые компании России, Казахстана и Азербайджана, и ТОО «ПКОП» заняло 4-е место среди 17 компаний ДЗО АО «НК КМГ» (и первое среди нефтеперерабатывающих компаний РК).

4 декабря - в спорткомплексе «ПетроКазахстан» состоялись торжественные проводы работников на заслуженный отдых и чествование ветеранов ПККР, приуроченные ко Дню Независимости РК. Вице-президент ПККР по капитальному строительству и внешним связям Б.Е.Күшербаев поблагодарил работников за их многолетний труд и вручил благодарственные письма и памятные подарки. Также памятными подарками были отмечены пенсионеры-юбиляры, отметившие в этом году 80-летие, 70-летие и 60-летие.

11 декабря - в спорткомплексе «ПетроКазахстан» в г.Кызылорда подвели итоги и наградили победителей онлайн-конкурса «Великий Абай», посвященного 175-летию со дня рождения Абая Кунанбаева, в котором приняли участие работники и дети работников ПККР.

15 декабря в головном офисе ПККР состоялось торжественное мероприятие, посвященное 29-летию Независимости РК, в котором приняли участие руководство компании, председатель профсоюзного комитета и работники компании. С поздравительной речью выступил Вице-президент ПККР по капитальному строительству и внешним связям Б.Е.Күшербаев. За вклад в развитие компании 42 работника ПККР были отмечены различными наградами от Министерства экологии, геологии и природных ресурсов РК, областного акимата, городского акимата и руководства компании, а также по линии профсоюза его членам были вручены награды от Министерства энергетики РК.

Абай Құнанбайұлының 175 жылдығына арналған «Ұлы Абай» онлайн-конкурсының жеңімпаздары, Қызылорда / Победители онлайн-конкурса «Великий Абай», посвященного 175-летию со дня рождения Абая Кунанбаева, Кызылорда / Winners of the online competition "Great Abai" dedicated to the 175th anniversary of the birth of Abai Kunanbayev, Kyzylorda

15 декабря заместитель председателя Шымкентского городского филиала партии «Нур Отан» Б.Куанышбеков поздравил руководство «ПетроКазахстан» с Днем Независимости и вручил Президенту ПКООП г-ну Цзян Ши благодарственное письмо от акима г.Шымкент.

MANAGEMENT ADDRESS

Dear PetroKazakhstan employees, colleagues!

It has been a difficult year indeed. A year full of losses: human lives, collapsing economies and businesses, as well as emotionally and financially distressing situation for most of us. But today, at the turn of the year, we can say that humanity has coped, managed to come together and withstand, and hopefully become better. I believe that each of us has changed their priorities, raising the health and life of our loved ones above all, has become more disciplined and able to sacrifice personal for the greater good.

We are immensely grateful to all our employees who were working tirelessly at the forefront of production to keep the business going and implement health protection measures. It is thanks to your hard work and invaluable contributions we were able to overcome the most difficult time successfully.

This year, companies have gone to great lengths to follow the regulations aimed to prevent and protect people from the coronavirus infection. We have done everything to ensure that every PetroKazakhstan employee is adequately protected, and thorough daily work on the decontamination of public and private premises, vehicles and things is still ongoing. The regular express-tests of personnel and contractors have become an important measure aimed at preventing the spread of COVID-19. It is too early to relax though. We must strictly follow precautions to avoid the spread of this vicious virus.

As you are probably aware, production business units of PetroKazakhstan did not stand aside and provided all possible sponsorship in the regions of their operation. Thus, PetroKazakhstan Kumkol Resources JSC donated 58 million tenge to Kyzylorda Oblast, and PetroKazakhstan Oil Products LLP provided 200 million tenge for the medical institutions of Shymkent and granted them personal protective equipment. We are aware that during this difficult time employees all around the company were actively involved in charity events aimed at helping families in need, volunteering, supporting hospitals, infirmaries, as well as their neighbors, friends and colleagues in need of help. And this is very valuable and important.

Dear colleagues, thanks to you PetroKazakhstan business units have implemented their plans and fulfilled assigned tasks efficiently in spite of challenging circumstances.

On the eve of New Year 2021, let me wish all of you and your loved ones good health! May the new year become a gateway to a new safer world where plans and wishes come true! May there be good luck in business and peace at home! Take care of yourself and your loved ones.

Huang Xianxiong,

*President,
PetroKazakhstan Kumkol Resources JSC
and PetroKazakhstan Inc*

CNPC AND PETROKAZAKHSTAN – HELP DURING THE COVID-19 PANDEMIC

CNPC has lent its support to Kazakhstan in the country’s battle against the pandemic, gifting 100 oxygen concentrators

In September 2020, as part of the “Biz Birgemiz!” campaign, CNPC Central Asia at the Shymkent Oil Refinery and Almaty administrative building held ceremonies so that CNPC and its Kazakhstan partner, KazMunaiGas, could pass on 50 oxygen concentrators to each of the city of Shymkent and Almaty Oblast.

At the ceremony, KazMunaiGas was represented by Deputy Chair of the KazMunaiGas Oil Refining and Marketing Department D.Tiyessov and CNPC Central Asia by Vice-Presidents Jiang Shi and Li Yong Hong. The campaign was praised by the local authorities and community alike. Almaty Oblast Deputy Akim B.Baizhumanov noted that the oxygen concentrators really needed and would be allocated among the oblast’s medical institutions. He emphasized that China was not only one of the first countries to be affected by COVID-19, but also to have overcome the epidemic, and that by its effective actions, it had acted as an example to other countries. He also mentioned that CNPC’s social responsibility served as an excellent example for other Kazakhstan companies. The Shymkent Deputy Akim Sh.Mukan expressed his sincere gratitude to CNPC for the material aid, noting that the Shymkent Oil Refinery had already been allocating protective masks, suits and other facilities for several times, providing invaluable support to Shymkent in its battle against coronavirus.

To combat the COVID-19 epidemic, CNPC and KMG have allocated 4 billion tenge to the Halyk Charity Fund.

Operating in the Kazakhstan oil and gas sector for 23 years, CNPC has invested 45 billion USD, while its taxes alone amount to 48 billion USD and investment in charity programmes - 400 million USD. It has created a key element of Central Asian oil and gas cooperation “One Belt, One Way”, made its contribution to upgrading the country’s oil and gas sector, and created over 30 thousand jobs with a local content figure of 98%; taken part in the charity-funded construction of the Kazakh National Academy of Choreography in Nur-Sultan, the Aktobe Art Centre and other important community projects. Its joint participation in a number of oil and gas projects has been rewarded by the “President’s Award for the Best Public Contribution” and rated by the leaders of the two countries as the “Standard for Cooperation”.

Алматы облысы әкімінің орынбасары Б.Байжұманов пен CNPC Central Asia вице-президенті Ли Юнг Хонг мырза Алматы облысының мекемелеріне оттегі концентраторлары түрінде көмек көрсету рәсімінде / Заместитель акима Алматинской области Б.Байжұманов и вице-президент «CNPC Центральная Азия» г-н Ли Юнг Хонг на церемонии вручения помощи в виде концентраторов кислорода учреждениям Алматинской области / Almaty Oblast Deputy Akim Mr. B.Baizhumanov and CNPC Central Asia Vice President Mr. Li Yong Hong at the ceremony for providing oxygen concentrators to Almaty Oblast medical institutions

PetroKazakhstan's contribution to the fight against COVID-19 in Kazakhstan

PKOP. Since the pandemic began, PetroKazakhstan Oil Products has allocated 200 million tenge to support the Shymkent Akimat and purchase artificial ventilators and other vital supplies for medical institutions in the city, and also provided 4,000 medical masks and 300 protective suits. It has also provided 10,000 medical masks and 1,000 protective suits to the provisional in-patient clinic at municipal hospital No. 2, which is at the forefront of the fight against COVID-19.

At the same time, the PKOP Council of Young Specialists, together with the Shymkent Youth Resource Centre have held their own benefit “Zhanga Zhylu” to support 100 underprivileged families from the Yenbekshy, Abai, Al-Farabi and Karatau districts, by providing them with food baskets, while volunteers from the PetroKazakhstan Oil Products younger generation, in observance of safety rules, passed on the food baskets to the families that needed them. The campaign was organised to support the “Bir Birgemiz!” project.

The Shymkent Akim awarded gratitude letters to PKOP President Mr. Jiang Shi and PKOP First Vice-President Mr. A.Tursibekov for the help provided by PKOP during the COVID-19 period.

PKKR. To help Kyzylorda Oblast in its battle against COVID-19, PetroKazakhstan Kumkol Resources allocated 58 million tenge to install an oxygen station at the Kazaly district hospital. In addition, despite the ongoing difficult situation, PKKR continues to support the children's organisations it has been sponsoring for many years, such as the Shapagat rehabilitation centre for handicapped children, the Baldauren kindergarten for children from large and underprivileged families and the Atameken village for children who have been left without parents.

PKOSI. In Almaty, the company provided aid to the Seleznyev Almaty Choreography Institute and the Council of the Medeu District War Veterans' Organisation.

During the pandemic, a number of colleagues across all divisions have participated and supported, at their own initiative, a number of public funds and charity campaigns to collect funds to purchase the medicines hospitals and provisional centres need.

PKOP президенті Цзян Ши және PKOP-тың бірінші вице-президенті А.Тұрысбеков «ҚазМунайГаз» ҰАҚ мұнай өңдеу және маркетинг жөніндегі басқарма төрағасының орынбасары Д.Тиесовпен және Шымкент қаласы әкімінің бірінші орынбасары Ш.Мұқанмен бірге COVID-19 күресу аясында көмек көрсету рәсімінде, Шымкент қ. / Президент PKOP Цзян Ши и Первый Вице-президент PKOP А.Турисбеков вместе с заместителем Председателя правления по переработке и маркетингу нефти АО НК «КазМунайГаз» Д.Тиесовым и первым заместителем акима города Шымкента Ш.Мукан на церемонии вручения концентраторов для борьбы с COVID-19 для г.Шымкента / PKOP President Mr. Jiang Shi, PKOP First Vice-President Mr. A.Tursibekov, Deputy Chair of the KazMunaiGas Oil Refining and Marketing Department Mr. D.Tyessov and First Deputy of Shymkent Akim Mr.Sh.Mukan at the sponsorship help ceremony to City of Shymkent for fighting against COVID-19

LIVING WITH THE COVID PANDEMIC

Nobody can deny that the COVID-19 pandemic has turned our lives upside down in 2020. We have had to rethink a lot, experience (and continue to) restrictions and difficulties, and once again recognise some of the most important human values - the health and lives of our family and close ones.

In this article, colleagues who have led the fight against COVID-19 in PetroKazakhstan agree to answer our questions and share their experiences.

They are:

Gulnaz Ashirbayeva, Administrative and Legal Matters and Human Resources Department Director, PKOP

Karlygash Tulendiyeva, Labor Protection, Sanitation and Hygiene, HSE Engineer, PKOP

Svetlana Turemanova, HSE Team Leader, PKKR

Assylkhan Kishkeneyev, Civil Defence, Emergency Response and Healthcare Specialist, PKKR

Yevgeniy Mazhitov, Senior Corporate Work Safety, Health and Environmental Safety Manager, PKOSI

Galiya Aitkuzhanova, Administration Team Leader, PKOSI

- How have operating procedures changed in your department with COVID-19?

Gulnaz Ashirbayeva: Coronavirus burst into our daily lives so quickly that we really didn't have time to "flap". We had to work out how to allocate people quickly – choose who could work remotely and who could work in the office, considering not only the job they did, but other pandemic-related working conditions. When the pandemic was at its peak, we were all working in Shymkent 24/7. At the end of spring and beginning of summer, when our employees began to test positive for coronavirus, we were communicating non-stop with medical departments and the authorities, providing moral and psychological support to our colleagues' family members, making sure we were always available.

Galiya Aitkuzhanova: We all now know how serious COVID-19 is. The office administration group and key emergency response people understood immediately that we had to act quickly, so we drafted a joint action plan, obtained top management approval and began implementing the quarantine-related changes from February 2020 to keep everyone safe, prevent the spread of the virus, and update business processes.

Top management allocated emergency funds to buy PPE for company staff and contractors working in the office. We quickly drafted and began following flexible work schedules; developed a plan to reduce office operating costs and revise budgets; developed a plan for the gradual

Gulnaz Ashirbayeva,
*Administrative and Legal Matters
and Human Resources Department
Director, PKOP*

return to the office after quarantine; introduced emergency response approaches and statistics; organised employee transportation; received official operating permission for the quarantine period; and worked closely with state representatives. Other departments also introduced systems to ensure they could continue operations.

Even though staff were in short supply, we managed to keep all office systems, including transportation, cleaning, administration and such like operational. We also arranged for specialised weekly office disinfection. In March, to make sure it remained operational, there were days when only one cleaner and an electrician were working in the office, as everyone else was forced to work remotely or wait for the end of the state of emergency. Security staff, for example, had to live in the office for weeks as they were not allowed to move about the city and region. Thanks to the team spirit, hard work and often unnoticed efforts of our people and contractors, I am proud to say that we coped really well and

will be able to rely on that same positive experience in any similar type of situation or emergency in the future.

Svetlana Turemanova: Every aspect of our lives has changed since March 2020. The HSE Department was charged with organising sanitation and epidemiological measures to prevent COVID-19, and making sure they were followed. Before quarantine was even announced, we already had a number of anti-COVID measures in place and created an operations' centre to prevent the spread of coronavirus at PKKR facilities.

HSE department members monitored colleagues arriving from high-risk countries, placed them in quarantine and organised the medical supervision of persons they had been in contact with.

We developed a sanitation, epidemiological and prevention algorithm; purchased emergency medical and disinfection equipment; introduced employee temperature testing at city facility entrances, field checkpoints and rotation camps. Since 18 March, PKKR, Kolzhan, PKVI and contractors on rotation have been working 28-days shifts instead of 14. We have implemented surface disinfection at least twice a day at all public places in Kyzylorda and at the fields. At the start of April we transitioned employees to remote working.

In March, the HSE Department began to supply PKKR, Kolzhan and PKVI staff with protective masks. We began to disinfect all vehicles transporting passengers and perform many other measures. We also published disease prevention bulletins and instructions.

The field HSE Group tested all field contractor organisations daily to ensure they didn't spread coronavirus at PKKR facilities.

I would like to pay special thanks to the Kumkol/KAM field HSE Group, which, under Y.Bekzhanov's leadership implemented a number of coronavirus prevention measures, putting the whole field team at the real forefront of the fight against coronavirus. I really do hope company management recognises their efforts.

We monitor the health of colleagues between shifts and also measure the temperature of those on rotation.

We also work with the authorities and general public through letters, information and press releases.

All PKKR facilities have been supplied with hand sanitiser, respirators, remote thermometers, elbow-operated dispensers and medical masks.

The HSE Department has developed a number of guidelines, covering "the actions to take if PKKR employees or visitors return a high temperature", "employee temperature logging", "workplace safety under remote working conditions", "preventative disinfection at facilities", "safe freight supplies to fields (safety zones to rule out contact during unloading)" and "express and PCR tests". We have also developed an "operating response plan to highlight highly dangerous infections at PKKR facilities".

The HSE Department still provides company management with daily reports on measures taken to protect PKKR employees against coronavirus.

We have also signed a number of contracts with medical clinics to carry out daily staff shift-change express and PCR tests.

Karlygash Tulendiyeva,

*Labor Protection, Sanitation and Hygiene, HSE
Engineer, PKOP*

Assylkhan Kishkeneyev: Coronavirus has forced many of us to look at things differently. Our jobs have also changed and we have led the response to coronavirus, taking immediate steps to ensure quarantine compliance and the use of PPE. After all, it's true that the safety of our people is our priority.

In the beginning, many didn't believe in COVID-19. However, after people began reading more and more bad news, the danger became real. I remember seeing families where the only breadwinner had fallen ill or how colleagues were reacting to remote working conditions and suffering from psychological stress, and thinking that we were all in danger.

We've done a lot of work that continues to this day. We have set up a coronavirus crisis centre, and in addition to managing integrated sanitary-epidemiological measures, we are responsible for ensuring they are actually carried out.

Company management has allocated significant funds to prevent the spread of the pandemic, buying medical equipment and other PPE, which wasn't that easy because it just wasn't available where we were, and we had to look further afield. I would like to thank management, because despite the difficulties, we were never short of the PPE we needed.

Even before the state of emergency was declared, our people had begun to take measures, for example doctors and paramedics were taking special training as they soon realised that treating patients was just as important as preventing infection. Thankfully, since the outbreak started, we have not had to register a direct coronavirus death.

Karlygash Tulendiyeva: Companies all across the world have been forced to change how they operate because of the coronavirus pandemic. People in our department, and across the refinery as a whole, have been working remotely, especially anyone in the risk group (anyone over 60 years of age or pregnant). Training, mass culture and sporting events have been cancelled, while meetings have been held online.

Yevgeniy Mazhitov: We've changed HSE Department operating processes significantly since the start of 2020 because we used to treat healthcare, occupational sanitation and hygiene as elements of the work safety system, and since COVID-19, we've had to treat them as a separate function, quickly setting up a PetroKazakhstan coronavirus control centre; approving algorithms to highlight employees infected with COVID-19, and a contact tracing algorithm. We have drafted and implemented new staff instructions and guidelines on how to observe sanitary and hygienic requirements both working from the office or at home. Employees have received masks, gloves and sanitiser. We bought and installed equipment to measure temperature remotely, and organised the collection and recycling of used medical masks. We signed a contract to provide PCR tests for employees. We also began to regularly update Chief State Sanitary Doctor requirements; prepared and sent out information bulletins, and as part of the "Safe Office" programme recorded and published a coronavirus video. Over the nine months of quarantine, department colleagues carried out over 30 contact tracing exercises. We monitored the health of sick colleagues and their families every day. An additional factor making what we do during the lockdown more difficult was the restriction in the number of staff permitted to enter the office. We have relied on everyone's understanding and their involvement in monitoring the epidemiological situation in the country. And I think we've done a good job.

- Could you tell us which measures adopted by the company, Kazakhstan Government or in other countries have impressed you most?

Yevgeniy Mazhitov: I have been most impressed by the measures taken by China to combat the epidemic in Wuhan, and the willingness of the Chinese public to observe them. Their "social responsibility" kept the number of victims to a minimum and allowed the medical authorities to fight the disease effectively in the early stages. As a result, China, despite its billion plus population, really was one of the outsiders in the COVID-19 case "race".

PetroKazakhstan management also took unprecedented measures to prevent the spread of the virus among its people, confirming one of the leading principles of PetroKazakhstan HSE policy that "the life and health of its employees are a priority in the decision-making process".

Karlygash Tulendiyeva: Every measure the company took during the pandemic has been important and effective.

Svetlana Turemanova,
HSE Team Leader, PKKR

Every refinery worker has been given sufficient PPE. Everyone has their temperature taken as they enter the refinery. We have sanitiser dispensers in all administrative and amenity areas. The buildings, refinery territory and bus stops are constantly being disinfected. Transportation buses are also cleaned and disinfected daily, after each journey.

I think that the most important COVID-19 measure the company has put in place is the once in 10-day staff and contractor express testing process, which, thanks to the timely isolation of anyone returning a positive IgM antibody test, helped greatly in minimising COVID-19 cases in Shymkent among refinery workers in June and July as far as possible. Between June and October 2020, the PKOP staff has been tested six-fold.

Gulnaz Ashirbayeva: As the whole world is facing this for the first time, each country has reacted differently. It was hard to predict the scale of the epidemic, but the Kazakhstan Government managed to implement a number of urgent measures during the state of emergency, and when much of the public found itself in a difficult position, it allocated emergency aid, helped underprivileged families pay their utilities bills, and delayed loan repayment deadlines. Company management has worked incredibly hard to buy the needed PPE, hand out food baskets and buy express tests to help stem the spread of infection among employees.

Svetlana Turemanova: Crucially, the company was quick to develop and implement measures to prevent the spread of coronavirus in its facilities even before quarantine and the state of emergency were introduced nationwide.

I would really like to thank PKKR management for allocating and continuing to allocate significant funds to buy PPE, test employees and for other measures at PKKR, Kolzhan and PKVI.

In addition, in June, July and August, PKKR provided financial aid to Interteach Clinic medical staff to buy medical and PPE for staff working during the coronavirus outbreak at company fields.

Galiya Aitkuzhanova: First of all, I would like to mention the instructions and recommendations we received from meetings with company top management, given that in China and the CNPC head office already had 2-3 months of effective experience in fighting the virus, where we were able to take on board their experience (which PPE to buy, which tests and medicines are effective in prevention and treatment, and which algorithms to apply).

If we're talking about impressions, then the mask and respirator requirements in China are a lot stricter than in other countries. They have devised state standards and video films that anyone can use to determine mask quality. We also carried out the same experiment before buying PPE.

Respirators are another example. China does not allow masks or respirators with filters when travelling, especially on planes, because they are harmful for those around you, which is why they fly using filter-free No. 95 type respirators and even wear disposable protective suits and goggles with a protective screen. We all know the vast experience China has in fighting the virus and the public's iron discipline. However, I don't think other countries can boast of the same requirements and achievements. Following China's invaluable example would help in the decision-making process and avoid the spread of the virus and human losses.

In brain-storming sessions involving representatives from all departments, we adjusted algorithms and action plans, listening to everyone's opinion. We also studied best practices in all major companies in the country, such as TCO, Exxon, KMG and partner companies.

Practice shows, in my opinion, that the measures taken by the Kazakhstan Government, the Ministry of Health and sanitary doctors have also been fairly successful. For example, the state of emergency and strict quarantine measures for anyone entering or leaving were extremely well-timed, as they allowed the government to get the epidemiological situation under control and avoid a greater loss of life, support the vulnerable, and also avoid conflicts. The Kazakhstan Government was the first to introduce a state of emergency among its neighbours, and that was the right thing to do, I believe.

Assylkhan Kishkeneyev: The Constitution states that the life and freedom of every Kazakhstan citizen are of the utmost value, and we value the efforts of the government and the company enough in securing the epidemiological safety of their people and employees, respectively. The company managed to keep paying salaries to those who couldn't get to work due to quarantine. And anyone forced

Assylkhan Kishkeneyev,
*Civil Defence, Emergency Response and
Healthcare Specialist, PKKR*

to work several months without seeing their families received a bonus. When there were shortages in the number of tests available in the country, the company managed to get hold of them thanks to the special government coronavirus command centre, enabling all of our people on rotation to get to work. The company never begrudged spending money on protective measures. For example, in June and July, when the epidemic broke out, staff received PPE, and medical workers working closely with patients all received additional compensation.

- Has COVID affected your everyday life?

Svetlana Turemanova: Yes, of course. Everyone in my family has had to keep their contact with friends and other family members to a minimum, mostly communicating remotely. People have been forced to work remotely. When changing crews and processing staff forms, and taking express tests, city office colleagues were having to get to work at 6 a.m. Even though we were working from home, we sometimes had to stay late at office to complete something or draft urgent documents, because we didn't always have at home the details we needed to hand.

Of course, we've had to change our vacation plans, and weren't able to vacation together this year.

After the schools switched over to remote learning, the burden on parents increased. In addition to working I've also had to constantly check how my daughter was doing, send off her homework and explain school materials. It brought an emotional burden and understanding of responsibility for children's education. I hope this is temporary, and that we can soon return to previous educational system.

Assylkhan Kishkeneyev: Our families and friends are always dear to us. Working on the forefront, and knowing about the real dangers of the epidemic, to keep my family safe I didn't go home and rented an apartment for a few months. It was hard, I missed my children, parents, brothers and sisters, and we were only able to talk over the phone. I still think my decision was the right one, though.

During the first wave, 80% of company employees worked remotely. My colleagues used to tell me that they had begun to value family life even more and became closer to their family members, and even managed to discover new qualities in them!

Galiya Aitkuzhanova: I'm probably not wrong if I say that most of us in Kazakhstan felt the effects of the state of emergency, especially when you think about the "Dastarkhan" tradition with family and friends, especially on holidays. For example, for the first time in five years I wasn't able to see mum, my brothers and sisters in Nur-Sultan at Nauryz. Nauryz in the office was also met in very unusual way. Due to the severe PPE shortage across the country, at the beginning of the pandemic, management asked us to buy PPE and send it to colleagues urgently in Kyzylorda and the fields so they wouldn't have to suspend operations during quarantine. For this reason, at 23.00 on 21 March 2020, we all set out for the office to meet the delivery of masks, respirators, sanitiser and thermometers. While I was drafting the dispatch documentation, colleagues, such as the night shift security guard, electrician and driver were unloading the goods. It was raining heavily, which made the loading harder, but we managed it and the truck left on time and managed to get through the post by 24.00 - right before Almaty closed down for the temporary state of emergency.

There have actually been some up sides from the situation – people have been spending more time at home with their families, worked together in getting their children used to learning remotely, paid greater attention to the health of their elderly parents and possibly learnt to understand each other better.

After the cafes, restaurants, sports clubs and cinemas shut, more and more people took up sport in the open air and began to pay more attention to their health.

Actually, it turns out it can be good to give up some modern hobbies and find time to do some thinking and reassess your material and culture values, and spend more time on self-development with online books, visiting the theatre and museums.

Gulnaz Ashirbayeva: A lot of people are saying how the pandemic has totally changed their lives, and how they've been able to spend a lot of time with their relatives, but in my case, it was the exact opposite. Work remained the priority and I've spent practically all my time working. Employee health, the team's mental approach, ensuring

Yevgeniy Mazhitov,
*Senior Corporate Work Safety, Health and
Environmental Safety Manager, PKOSI*

there are always people available to keep production going are all key to my job, but the path I've taken has convinced me again of the love of my family and closest friends, my dedication to my job and the professionalism of the team I work with.

Karlygash Tulendiyeva: Despite the difficulties caused by the pandemic, we've all managed to adapt to quarantine. Of course, quarantine life is difficult, full of restrictions, but it has forced us to understand the importance of certain things and values. Self-isolation is a complex process for anyone; it's all about surviving and fighting an invisible opponent. However, despite the tragedy of what's going on, quarantine has taught us all to be more disciplined, responsive and tolerant of the rules, so as to protect ourselves and those around us against illness.

Yevgeniy Mazhitov: Like everyone else, I was affected most by the restrictions in movement imposed by the strict quarantine in Kazakhstan in spring. Block posts sprung on the outskirts and in the town and we were only allowed to move within the block where we lived. We were cut off from the rest of the world in our houses and apartments, alone with our cares and problems. Our everyday lives were totally disrupted. We had to learn to live and work differently. During

quarantine, department members took online training in work safety, industrial safety, fire safety and electricity safety. We took part in a number of HSE webinars and international online conferences. We learnt how to conduct meetings over a range of remote platforms. Quarantine also affected how families interacted. They had to work and study simultaneously, and because of the restricted area and places to work, they felt like one team. The success of one family member was very much influenced by the actions of others. Understanding, communication and patience helped keep the peace and taught us to value the time spent together.

- Do you think there has been a change in values or habits due to the epidemic? How have priorities changed?

Assylkhan Kishkeneyev: Maybe it's banal, but the pandemic has taught the whole world cleanliness. It has taught us to use PPE carefully and to turn that into a daily habit. Having learnt the importance of time, I began to stop putting off to tomorrow what I'd already started. When the virus began to spread quicker, I began to understand the importance of health and that you can't buy it with money, the value of family and friends, and that has changed my outlook on life. Communicating with relatives and friends and hearing about how they're doing has become a new habit.

Gulnaz Ashirbayeva: My main values and priorities in life have been in place for a long time thanks to my parents and how they brought me up, my education and experiences. My father's main advice to be was to "be disciplined in everything". For me, the most important values are human life and health. All the rest, as they say, can be earned.

Of course, a few new habits have come along. Protective masks have become a basic accessory and I have become wary of crowded places – that's a given, and as the virus hasn't gone anywhere, we need to keep our immunity up, which is why I walk at least 14 000 steps every day.

Karlygash Tulendiyeva: I think that due to the pandemic and the lengthy quarantine, we've all reassessed our values and habits. Everyone's tired of quarantine, and we're all missing our normal lives, being able to walk in the streets without masks, meeting friends, attending events, celebrations and festivities. Having said that, the pandemic has taught us to pay more attention to our relatives and friends, and in particular, health, which we can never get enough of. I think that after the pandemic, people will start to find joy in even the smallest things, which they may have never even noticed before.

Each of us can make our contribution to make this world a little better and safer; look after ourselves and each other, give help when asked and ask for help when you need it.

Yevgeniy Mazhitov: I think that the pandemic has forced many of us to rethink our way of life, behaviour, values and priorities. I'm no exception. Quarantine, like litmus paper has shown us what's important in life. The life and health of our family and friends are no longer an abstract term, but a tangible quality. Being able to walk in the park as a family brings as much satisfaction as vacationing at overseas resorts. Our family has started its own rituals during quarantine. For

Galiya Aitkuzhanova,
Administration Team Leader, PKOSI

example, reading books before going to bed, going for a daily walk for an hour or playing badminton or with a ball outside. We've also taken a dog from animal shelter, which we'd been thinking of doing for many years. And that's why our life will never be the same again!

Galiya Aitkuzhanova: Everyone, and not only in Kazakhstan, has finally begun to understand the value of those in the background, the doctors, teachers and military serving during a state of emergency and recognised the need to work together. COVID-19 has made us stronger, and I hope that people will begin to be more patient, understanding and kinder with each other. I think that to a certain extent I've already taken that on board.

At work we had a situation when my colleague's mother died after a long illness. It turned out that she had no other relatives able to support her in her hour of need, so our colleagues came to her rescue, so to speak. We collected money, took part in the funeral and continue to support her with kind words and deeds, and can already see the light returning to her eyes. I understood again that the whole material world is frail, unsteady and not really that important. Only positive human relations at all times, and the support and understanding of those around us have any real value. Your priority needs to be people, those near and far away, their health and well-being.

Svetlana Turemanova: During the summer, during the coronavirus outbreak, when I lost some close friends, acquaintances and colleagues, I began to realise how fragile human life was and how helpless we were against the epidemic. Despite the many precautionary measures we took, we were infected by coronavirus. We got through it and the most important thing is that my family is safe and well. The most important and valuable thing in this life is not your career, money or power, but the health of your family and friends. Everything else is not worth worrying about.

- Can you share any recent cases of where people have helped each other out?

Karlygash Tulendiyeva: The pandemic has brought people together; and we've learnt to empathise. When the incident rate was at its highest, we gave each other advice, and posted materials on how to treat sick family and friends. When there was a shortage of hospital beds and oxygen apparatus, company shareholders gifted 50 oxygen machines to healthcare institutions in Shymkent, helping city doctors and medical institutions save lives!

Svetlana Turemanova: I would like to thank Kyzylorda volunteers – an initiative group of business people and public figures, including our own colleagues, who during the coronavirus, provided and filled oxygen tanks, bought decelerators for cylinders and delivered them to hospitals and clinics; found and provided medicines to patients; organised the delivery of food and transportation, and accommodation for medical staff. I think our world has a lot to be grateful for when you have people like those who have shown their respect for the community, responsibility and kindness.

And I hope that this all passes soon, like a bad dream, and our lives can return to normal. Life is transient and fleeting and for that reason it is priceless; savour every moment.

Assylkhan Kishkeneyev: At work I have been in close contact with civil servants and medical staff and have been convinced again of their immense worth. Doctors have taught me to look at life without fear. I saw people suffering and even dying in front of my eyes, and it was the people in the white robes fighting for their lives. I would also like to comment on how the authorities have kept order, I mean it was thanks to all of those people on the block posts, day and night, who helped stem the spread of the infection among the regions.

Our company has also helped the public in its hour of need by buying lung ventilators and medicines, which were passed on to the clinics and hospitals. We also played an active role in transporting people free of charge from other fields and shepherds to city clinics in our own vehicles.

The virus has not gone anywhere, and even though the situation is currently stable, we can't relax. We need to make sure we continue to take all precautionary measures and follow quarantine requirements. We need to stay healthy.

Galiya Aitkuzhanova: "Crowd funding" is one of such examples. We also have been collecting money and donations to help those in need or for colleagues who are in a difficult position. For example, cash, albeit not a lot, collected by colleagues during the year and not used, or if colleagues

wanted to make their own donation, we collected it and sent it to volunteers to organise help for those in need. This has become a corporate tradition.

During the pandemic some of my colleagues faced the virus head on and even suffered the loss of family members. The modest support we provided, cash, kind words and deeds was always greatly appreciated.

For example, one of our company managers, who wants to remain anonymous, when a number of contractor employees (canteen, cleaning and security workers and fitness instructors) lost their jobs due to quarantine but still had to feed their families having only state benefits, delivered 10 parcels with food and household items every week directly to their homes.

Another colleague even rented an apartment for a month and provided food for contractors who were unable to leave during the state of emergency because of the block posts so that they didn't lose their jobs and were able to feed their families. He also earned money through his YouTube channel and provided material aid to those in need.

Many employees chipped in and sent money through Kaspi Gold app to people who had no income during the quarantine period. Some colleagues helped them find temporary work or provided advice.

I believe that the kindness and good deeds of our people will save the world!

Gulnaz Ashirbayeva: Hard times always bring people together. I was extremely pleased to see that younger people joining volunteer movements and that people, despite the many restrictions, had not become embittered, but treated everything with understanding. I would especially like to point out that when the pandemic was at its worst, PKOP provided valuable support in the form of humanitarian aid to hospitals and clinics and the Shymkent municipal local executive body.

Yevgeniy Mazhitov: During quarantine, the media and various messenger services reported on volunteers helping people with coronavirus and the elderly who were unable to go outside, and volunteers helping to disinfect streets, courtyards and stairwells in housing blocks around the city. One of my colleagues and friends who has his own culinary blog used the money he earned to buy food for elderly people and underprivileged families. Is this not an example of the Kazakhstan people helping each other; a great example of Asar, which has always been a great tradition of the people of Kazakhstan?

To finish, I would like to share with you how I fight coronavirus. A lot of people are talking about a COVID-19 vaccine. We're always hearing about having to wear a mask, wash our hands and observe social distancing rules. All of this is, of course, correct. However, a no less important factor to remaining healthy is a positive approach and a healthy way of life. Try beginning your morning with a bit of physical exercise or a small run. Try to worry less if you're having a bad day. When you go to bed, remember what was good about the day. This will improve not only your immunity, but will also help you prepare psychologically for life in the pandemic!

Good health to you all!

DYNASTY. THE KALDYKOZOV FAMILY.

Traditionally, most of the professions were always passed down through the generations, with the elders teaching their children from a young age about their trade and getting them involved in the form of helpers. The situation began to change in the 1930s and 1940s with the access to higher and secondary education, when people began to use other criteria to choose their profession. Nevertheless, professional dynasties have never disappeared. And today we all know of dynasties of doctors, teachers, agrarians, power engineers, railway engineers, builders and oil workers.

PetroKazakhstan has its own dynasties, and in this issue we would like to tell you about PKOP's dynasty, the Kaldykozovs. The head of the dynasty is Yerkinbek Kaldykozovich Kaldykozov, doctor of chemical science, and holder of a number of USSR and Kazakhstan patents, many of which have been put in production.

There are currently three generations of the Kaldykozov dynasty and their total work experience is an incredible 148 years!

And with that in mind, we decided to ask the Kaldykozov oil workers a few questions.

- How did you choose your profession? What was the deciding factor?

Bulat Kaldykozov: When I was about to leave school and was thinking about where I was going to study further and what I wanted to do in the future, my parents and uncle, Yerkinbek Kaldykozovich, helped me out. I took their advice and went to study chemical and technical engineering, and in 1980 entered KazChTI to study "chemical engineering in oil and gas refining". The Shymkent Oil Refinery was being built round about the same time, so when I graduated in 1985 I got a job there as a Category 5 Catalytic Reformer Unit Operator.

Baktybek Kaldykozov: I think that my choice of career was almost predestined as some of my family had already chosen the oil path, working at the refinery. I wanted the same things as my older brothers and that was the deciding factor in choosing a profession.

Sabit Kaldykozov: I had no difficulty in choosing a profession because when I was still at school teachers told us that our fledgling, developing country was crying out for experts in the industrial and production sectors. And so I chose the oil and gas sector, and specifically refining.

Alibek Kaldykozov: I was persuaded in my choice of profession primarily by the fact that in the 1980s, the oil industry was still in its infancy and there wasn't much interest in it as a profession, and then my brother Yerkinbek, who was also studying oil refining, helped me become interested in the industry.

- Do you want to see your children follow in your footsteps?

Bulat Kaldykozov: My children are already adults, and my eldest son, Sabit, heads up the shop No. 2 SPC unit, and my youngest, Daulet used to work as a metrology engineer at the Refinery. My wife Perizat Mergenbayeva is a qualified chemical technology engineer and currently heads the "Oil and Gas Refining Engineering" faculty at the Shymkent Polytechnic college.

Sabit Kaldykozov: Time will tell. I'll let them choose themselves. I won't mind if they don't choose oil refining.

Alibek Kaldykozov: I wanted my children to choose the same profession as me, but one became an economist, the second a programmer and the third a lawyer.

Baktybek Kaldykozov: My elder children have already chosen what they want to be and it's nothing to do with oil refining. It's their choice and I respect it. Nevertheless, there's still hope - my younger children are still at school.

- What you like most about your job? What successes are you most proud of?

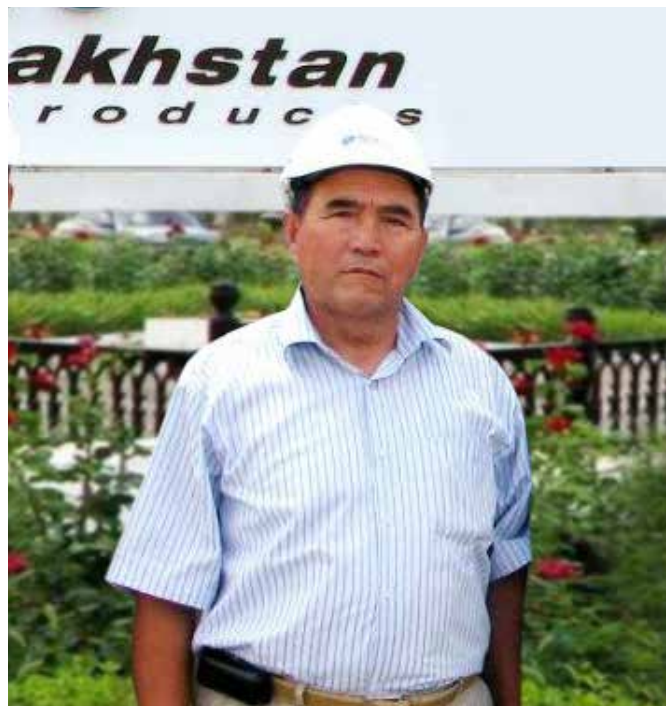
Bulat Kaldykozov: I'm often faced with situations that require non-standard solutions and quick thinking. And for that reason, I need to know everything about the equipment we use, and the production process in particular.

In my 35 years at the refinery, I have taken part in a number of upgrades at shop No.1 units without shutting down operations! For example, we relocated the shop No.1 pump cooling block, connected the inactive K-403 column to the operating C-400 circuit to generate the vehicle fuel component isopentane. We also relocated the interim R-229 fleet to clear the site for the new isomerisation unit.

I also took part in the refinery modernization project – from the planning stage right up to the full commissioning of new units such as the isomerisation unit, the naphtha splitter block and C-200 preliminary fuel hydrotreatment block. I'm proud that the professionalism and loyalty of our technical people were key to the launch of the new units.

Baktybek Kaldykozov: My job involves the storage and shipment of gas around Kazakhstan and overseas. I enjoy working with the team. I wouldn't say I've done anything amazing, but I always try to show responsibility at work – that's how I was brought up.

Alibek Kaldykozov: I'm proud that I'm from a dynasty of oil workers. As we work within a single speciality, we can exchange opinions on the oil industry, refinery achievements and oil technology, and also share ideas.

Yerkinbek Kaldykozovich Kaldykozov

The head of the dynasty and doctor of chemical science. Unfortunately, he passed away in 2020 aged 76.

Date of birth: 10 July 1944

Education: higher, Kazakh Chemical and Technological Institute, speciality "chemical engineer in oil and gas refining", and a postgraduate in "fuel and oil chemical engineering"

Started in the industry:

- 1963 - student operator at the Guriyev Oil Refinery

PKOP career:

- 1994 - hired as a senior specialist and then worked heading up a number of departments

Work experience in the sector: 40 years

Titles: In 1978 he became a candidate in chemical science in "fuel and gas chemical engineering". In 1997, he became a doctor of chemical science in "petrochemistry". He holds the academic title of lecturer and professor in "chemical engineering".

He was a member of 2 Academic Councils for the protection of doctor academic titles (in "petrochemistry" at the Fuel, Catalysis and Electrochemistry Institute (Almaty) and "chemical engineering and processes and apparatus (Shymkent)).

Awards: Certificates of honour from the USSR and Kazakhstan Ministry of Education.

Yerkinbek Kaldykozov is truly a legendary person. He has written over 130 published academic articles, including 2 books and has 19 USSR certificates of authorship and Kazakhstan patents for inventions. A number of his findings have been put into production in Kazakhstan and the CIS. Yerkinbek Kaldykozov also trained hundreds of highly-qualified experts for the Kazakhstan oil refining sector, including technical engineers, of whom 9 have become candidates of science.

Alibek Kaldykozov

*Category 6 Commercial Operator (foreman),
Liquefied gas park, Storage Workshop*

Date of birth: 10 October 1960

Education: higher, Kazakh Chemical Engineering Institute, speciality “chemical engineer in oil and gas refining”

PKOP career:

- 28 September 1983 - hired as a Category 3 Pourer at the Oil Loading Unit;
- 1 March 1993 - transferred as a Category 5 LGP, DP Commercial Operator;
- 21 March 1995 - transferred as a Category 5 LGP, SW Commercial Operator;
- 1 August 2010 - transferred as a Category 6 LGP, SW Commercial Operator.

Work experience in the sector: 37 years

Awards: Ministry of Energy Certificate of Honour (2015)

Baktybek Kaldykozov

*Category 6 Commercial Operator (foreman)
Liquefied gas park, Storage Workshop*

Date of birth: 13 July 1968

Education: higher, Kazakhstan University of Friendship of the Nations, speciality “organic matter chemical engineer”

PKOP career:

- 3 November 2005 - hired to transportation support department, CTG as a Switchman;
- 1 January 2007 - transferred a duty railway junction, CTG Switchman;
- 14 February 2007 - transferred to Loading and unloading racks, CTG as a Category 4 Pourer;
- 1 June 2012 - transferred as a category 4 LGP, SW Pouring Operator;
- 1 July 2016 - transferred as a category 6 LGP, SW Commercial Operator.

Work experience in the sector: 15 years

Awards: Order of the Red Star и Medal for Bravery for his soldiering in Afghanistan.

Sabit Kaldykozov: I’m so pleased that I’ve had the honour to be part of the enormous project to upgrade the refinery – it was the first of its kind. I’m proud of launching new sulphur production units and setting up the related production processes as part of the second stage of the Shymkent Refinery Modernization Project. And this is all thanks, in the first place, to our great team at the SPC, its professionalism and hard work, even though it’s actually made up of young specialists who only joined the team just before the project started.

- Do you have any contact with your relatives at the refinery? Is it hard working together?

Baktybek Kaldykozov: Working with people you’re close to can be interesting. On the one hand you’re always worrying about not letting the family name down, and on the other you can be proud of not only your older brothers,

but also the younger generation of Kaldykozovs, who seem to be doing so well!

Bulat Kaldykozov: Yes, we all work in one place, but in different divisions which is why our paths rarely cross.

Sabit Kaldykozov: No, I don’t. I don’t really see any difficulties working together with my relatives, because at work our relationship is purely professional.

- How has your job, schedule or the way you work changed with the pandemic?

Sabit Kaldykozov: Of course, the pandemic has totally changed how people behave, not only towards their job, but also in life as a whole. I have to admit that we were not ready for something like the pandemic and it’s hard to believe how it could happen. The work was both physically

Bulat Kaldykozov

LK-6U head

Date of birth: 26 October 1962

Education: higher, Kazakh Chemical Engineering Institute, speciality “chemical engineer in oil and gas refining”

PKOP career:

- 11 September 1985 - hired as a Category 5 C-200 Shop No.1 Commercial Operator;
- 1 July 1993 - transferred as Category 6 Senior Commercial Operator;
- 21 April 2008 - transferred as Head of C-400 Shop No.1;
- 01 July 2011 - transferred as Head of C-200 Shop No.1;
- 10 January 2018 - transferred as Deputy Head of Shop No.1;
- 11 March 2019 - transferred as Head of Shop No.1.

Work experience in the sector: 35 years

Awards: KazEnergy Association medal (2017)

and psychologically hard when a third of your colleagues were in quarantine and to all extents and purposes unable to work. We had to pick up the slack. However, luckily, thanks to management’s decisive actions to toughen preventative measures to stop the spread of COVID-19, PKOP has been able to find its way through this difficult period.

Bulat Kaldykozov: Management’s timely and active measures to stop the spread of COVID-19 at PKOP helped us get through what was a difficult time. Management set up an emergency headquarters where they took a number of operational decisions, developed plans for ensuring continuity; highlighted and minimised COVID-19 infections amongst employees and other persons involved in production. During toughening quarantine, up to 50% of shop engineering and technical staff were working remotely.

Sabit Kaldykozov

Head of the Sulphur Production Complex (SPC) Shop No.2

Date of birth: 21 April 1986

Education: higher, Satpayev Kazakhstan National Technical University

PKOP career:

- 2007 - hired as a Category 5 C-300 LK-6U Operator;
- 2016 - transferred as Head of the Unit for methyldiethanolamine regeneration and sulfur production of Shop No.2;
- 2017 - appointed Head of the Shop No.2 SPC.

Work experience in the sector: 13 years

Awards: Ministry of National Economy letter of gratitude (2019), Shymkent Akim letter of gratitude (2019), Sector Trade Union of Chemical, Petrochemical and Associated Industry Workers certificate of honour (2019).

Alibek Kaldykozov: I didn’t really notice the pandemic at work as we work on shifts. It hasn’t really caused any difficulties for me.

Baktybek Kaldykozov: The pandemic has of course forced people to make some personal changes and companies to adapt their operations. A lot of people were working remotely, but not us, or at least not in our shop. As production workers, we really can’t work remotely, and I think we have coped well with ensuring the refinery kept going during this difficult period. We worked like we always do; tried to keep everything steady and maintain cohesion in the team.

Thank you for the interview and we look forward to seeing further members of the dynasty!

MY PROFESSION. PKOP PROCESS UNIT OPERATOR.

Continuing our “My Profession” column, in this issue we will be talking with colleagues from the PetroKazakhstan refining division - PKOP process unit operators, who work across the refinery, turning oil into petroleum products. Their diligence and professionalism go a long way to not only ensuring petroleum product quality and observing production output plans, but ultimately to making sure the country is supplied with petrol, diesel and other petroleum products.

Three operators from different refinery units, Arslan Yesposinov, Senior 100 LK-6U Operator, Dinmukhamed Sarsenbekuly, 1000 RFCC (Catalytic Cracking) Operator and Nurlan Shapiyev, Senior C-300 Diesel and Kerosene Hydrotreatment and Dewaxing Unit Operator, kindly took time out from their busy schedules to answer our questions.

- Please tell us a little about your work.

Arslan Yesposinov: I am in charge of C-100 section day-to-day operations, specifically making sure technological processes comply with the process chart, preventing deviations and fluctuations from the parameters. I track the petroleum product quality through laboratory analysis and make the necessary adjustments to operating practices according to operating standards – in other words, I am responsible for ensuring we produce a quality product.

I also coordinate individual section block operations and am the link between related sections and shops. I keep a record of petroleum products and reagents in circulation. My job also includes making sure we observe internal work regulations, work discipline, HSE rules, occupational sanitation, fire safety, gas safety and Kazakhstan Ecological Code requirements.

At the 100 section (EDU-AT), which is part of the LK-6U unit, we are responsible for initial oil refining, specifically oil electric desalting, dehydration and atmospheric distillation. The EDU-AT is the main LK-6U unit section, and after the Modernization Project C-100 section's capacity was increased to 6 million tonnes of crude oil per year.

Dinmukhamed Sarsenbekuly: An RRB Block Operator's main goal is to ensure RFCC unit operating safety, and to do that we need to be measuring temperature, consumption, pressure, speed, density and such like. And it's my job to make sure we do in strict compliance with process regulations.

Our unit is new and was built as part of the second stage of the Modernization Project. It is responsible for advanced oil refining by converting fuel oil into high-quality and ecologically friendly vehicle fuel, aviation kerosene and liquefied petroleum gas components. The 2 million tonnes/year RFCC catalytic cracking unit was launched in the summer of 2018.

Nurlan Shapiyev: I am a Senior Operator at the C-300 diesel and kerosene hydrotreatment and dewaxing Unit, which is also a part of the LK-6U (but we are responsible for secondary oil distillation). We are responsible for producing

Arslan Yesposinov,

Senior Category 6 Sector 100 LK-6U Operator

Graduated from the Shymkent Farming College in 1989 and the South-Kazakhstan Polytechnic in 2003 in “refining”.

Refinery start date: 16 September 1992

Awards: JSC Samruk-Kazyna Certificate of Merit (2014), KAZENERGY Certificate of Merit (2015).

K4 and K5 euro-standard diesel and aviation kerosene. My main job is to monitor day-to-day operations comply with product regulations, and reduce energy consumption, which affects product cost. And of course, our golden rule - “safety first”.

- Tell us, please, about your work schedule and how many operators are working at one time.

Dinmukhamed Sarsenbekuly: There are 15 people on one shift. We are all responsible for production operations and safety.

Arslan Yesposinov: We have a 12-hour working day and there are 5 teams. Each C-100 shift is made up of 7 people. Each operator has his own block and is responsible for managing and maintaining it.

Nurlan Shapiyev: Each team is made up of five people, each of whom has his own responsibilities for the block, site and for the unit as a whole.

- What does an operator need to know when he starts out and what does he learn? Do skill sets differ by unit?

Dinmukhamed Sarsenbekuly: I learnt the theory at university, and my practical skills at the refinery. Right at the start, so that they would allow me to do my job, I had to pass a work, industry and gas safety exams. As for the day-to-day job, operators need to know about all unit changes that occur while they're not there. Units differ between in terms of technology, chemical processes, raw materials and product output.

Nurlan Shapiyev: Operators are responsible for the operating process. Their skills affect product quality and unit performance. We need to link the university theory and technical skills we learnt to practical skills and experience. And all of this is possible through industry, self-education and company-organised training.

Arslan Yesposinov: Operators need a vast range of skills. For example, knowledge of process regulations, physical and chemical properties, the technical requirements for raw material quality, petroleum products and reagents, and the principles of processing sulphur feed stock. They also need to know section operating processes; the purpose, system and principles behind what they're doing and section apparatus and equipment operating rules, measuring apparatus, automation equipment and alarm systems.

They also need to be familiar with fuel, water and heat supply systems, fire-fighting systems and others. It goes without saying that they need know all safety instructions, including how to launch and operate normal and emergency section shutdowns. And that's only a small part!

A university or college education is very important, and is the foundation on which you base your future experience and professionalism over your career.

- What other shops do you work with?

Arslan Yesposinov: At the C-100 unit we work with the SW, shops Nos. 3 and 2, the VDU and sulphur unit, as well as the energy complex, recirculating water unit, utilities workshop, foam fire extinguishing and treatment facilities.

Dinmukhamed Sarsenbekuly: We work closely with shops Nos. 1 and 2, the SW and utilities workshop.

- One of your goals according to your job description is to reduce production costs. How do you do that?

Dinmukhamed Sarsenbekuly: It is wise management over unit operational parameters to increase product output, at the same time not letting excess of fresh catalytic agent, energy and chemical reagent consumption.

Arslan Yesposinov: By reducing energy, heat, water, fuel oil and gas consumption.

- Do you remember any emergency situations and if so, how did you act?

Dinmukhamed Sarsenbekuly: We have faced a number of incidents where we had to act quickly and with confidence, and follow our emergency response plan (ERP).

- What are the main qualification and job differences between category 5 and 6 operators?

Dinmukhamed Sarsenbekuly,
1000 RFCC (Catalytic Cracking) Category
5 Operator

In 2013, graduated from the Satpayev Kazakh National University in "oil and gas", and in 2017 - the Taraz Specialised College in "fire safety".

Refinery start date: 25 May 2013

Dinmukhamed Sarsenbekuly: Category 5 operators are responsible for a particular block, while category 6 operators are responsible for an entire unit and team members as a whole. Category 5 operators report to category 6 operators.

Arslan Yesposinov: Category 6 operators are also responsible for communication between the blocks and the unit as a whole with other units in the shop and other shops as a whole.

- Do you have to undergo regular testing and additional training?

Arslan Yesposinov: Yes, we take annual exams. We also have three-month lessons on industrial safety with a test at the end.

Dinmukhamed Sarsenbekuly: Unit and shop management periodically test us, and we have training on computer simulators. We also undergo ERP training according to approved schedules.

Nurlan Shapiyev: The whole team has a higher technical education. Recently, a number of colleagues have retired and been replaced by youngsters who learn a lot from their older colleagues.

- Do you have any interesting traditions in your team?

Nurlan Shapiyev: The team is like our second family and, of course we have our traditions. For example, we celebrate important family events, and as we have a lot of young people working with us, they include weddings and the birth of a first child.

Dinmukhamed Sarsenbekuly: On our days off we try to stay healthy by playing football.

- If you could change anything on the planet, what would it be?

Dinmukhamed Sarsenbekuly: A journey of thousand miles starts with an initial step, and for me all changes start directly with me. I try to follow the rule that “if you want to change the world, then you need to start with yourself”.

The most difficult thing, in my opinion, is to finish what you start as you planned it. Another thing is superficiality, when a lot of people know a bit about everything, but no details about anything. A “little bit of this” and a “little bit of that” will never help you create anything new. The second problem I see in society is a lack of “investigation”. We like it when everything is explained or “spoon fed” to us. Anyone used to learning this way will never think of anything new. It’s an ineffective way of learning! We need to change the teaching format, make it so that pupils want to learn more, for example, make the unit they work in or a particular process better.

Nurlan Shapiyev: The primary goal at the moment is to make sure everyone is healthy, and, that means fighting the pandemic and creating new vaccines against it.

Arslan Yesposinov: Finding a balance between good and bad, and by that I mean for everyone. And the place to start is with yourself. If everyone gets a little better, then those around will start to do the same.

Thank you for the interview, and all the best in your professional lives!

Nurlan Shapiyev,
*Senior Category 6 C-300 Diesel and Kerosene
Hydrotreatment Dewaxing Unit Operator*

Graduated from KazChTI, Shymkent in “oil and gas chemical processing” in 1986.

Refinery start date: 6 July 1986

Awards: JSC NC KazMunaiGas Certificate of Merit (2010 and 2015)

YERBOLAT SALYMOV – WINNER OF THE “BEST OIL AND GAS PRODUCTION OPERATOR–2019” CONTEST!

The Oil and Gas Sector Trade Union (KAZMUNAIGAS-PROF) created the “Best Oil and Gas Production Operator” industry review contest as a means to implementing N.Nazarbayev’s message in his “Kazakhstan’s Social Modernisation: 20 Steps to a Universal Working Society” programme. The first pilot contest, whose main aim is to improve the prestige of the worker’s profession and develop a social motivation system for the best performers and raise awareness of working dynasties in the sector, was held in 2017.

This prestigious sector contest has been held for three years and introduce a number of nominations, including “Best Oil and Gas Production Operator”, “Best Oil and Gas Equipment Maintenance Technician”, “Best Mechanic” and others.

The 2019 winner was Yerbolat Salymov, a Category 5 Oil and Gas Production Operator with PetroKazakhstan Kumkol Resources at the Kumkol field. To win the prestigious award, Yerbolat held off 17 other top representatives of the profession from various companies operating in Kazakhstan. He was awarded the special prize, a good performer ribbon and pennant in the “Best Oil and Gas Production Operator” category with acknowledgement from KAZMUNAIGASPROF.

Yerbolat Salymov

Category 5 Oil and Gas Production Operator

Education: higher, Korkyt-Ata Kyzylorda State University, “oil and gas sector machinery and equipment” faculty, speciality “mechanical engineer”

Start date with PKKR: 2006

Work experience in the sector: 14 years

Awards: “Best Oil and Gas Production Operator-2019” diploma; winner of the Kazakhstan Oil and Gas Sector Trade Union “Best Oil and Gas Production Employee” contest in the “Best Oil and Gas Production Operator” category; a certificate of honour and letter of gratitude from the Kazakhstan Oil and Gas Sector Trade Union - 2020.

We spoke to Yerbolat to get more details on his achievement.

- Yerbolat, first of all, we would like to congratulate you on your amazing achievement. Please, tell us how the contest went and what it was all about.

- Thank you for sharing this with me! Yes, it was a very interesting and engrossing contest. We were tested on our knowledge of safety regulations; well and pump operating regulations and other production cycles we deal with in our jobs, and first aid rules.

- Is this your first time participating in the contest?

- Yes. I must admit I was worried about taking part. For me, this is a huge success and testament to how hard I work. I've been in the profession for 14 years already!

A victory like this truly motivates you, helps you move up the professional ladder, and gives you the impetus to be more successful, reach new heights and work hard! For that reason, I believe this is my first achievement and I hope that I get to achieve many more.

- Why did you decide to take part and was it hard to distinguish yourself among your 17 rivals?

- I took part to test myself and find out what I knew. All the contestants were strong and professionals in their field. And I think that this award is a result of my many years of hard work.

My father always told me, "if you're patient you can achieve anything". Those are his words and they still help me search for new ways to find solutions.

And, of course, I wouldn't have won if it weren't for my colleagues and mentors. It's true that a "heavy load gets lighter when you lift it together", as the well-known Kazakh proverb goes. And I would just like to thank my managers and the chairperson of the PKKR trade union committee Bakhyt Mukasheva and the shop committee chairperson Erkin Ibrayev for their constant help and support.

- Tell us about what an operator does. What makes the profession so interesting and complex?

- We have a lot of responsibility on us to ensure that oil production is uninterrupted and meets all its plans. Oil workers need to follow a continuous production cycle and just like everywhere else, we face problems. For example, if wells fail and we need to respond to that quickly to ensure our plans don't fail.

It's no secret that the weather at the field is not easy to deal with – scorching heat in the summer and very cold winters together with strong winds all through the year. But love of the profession helps you forget all of these hardships and motivates you to achieve more.

My field colleagues are my second family. I mean, we come from different regions of the country and live in the rotation camps, and for 14 consecutive days we live and work together as members of the same family, so to speak.

I have an amusing story that sums that up in a way. When my children were small they didn't recognise me and were even scared of me when I returned home after a long shift (laughs). They're grown up now and are used to my long absences.

- What are your plans for the future?

- I want to develop further, but as I prefer consistency, I think that'll be within my profession. I don't think you should be changing your profession if you have as much experience as I do. As for the future, I'd like to be recognised as an experienced oil worker or veteran.

ПККР-дың күрделі құрылыс және сыртқы байланыстар жөніндегі вице-президенті Б.Көшербаев марапатты мұнай және газ өндіру операторы Е.Салымовқа табыстауда /
Вице-президент ПККР по капитальному строительству и внешним связям Б.Күшербаев вручает награду оператору по добыче нефти и газа Е.Салымову /
PKKR Vice-President for Capital Construction and External Affairs B.Kusherbayev awards Oil and Gas Production Operator Y.Salymov

OUR FIELDS. WEST TUZKOL.

...The wind is blowing through a bit-opened window of the fast-moving car, and the radio is playing a nice tune. We've been travelling for nearly 90 minutes from Kyzylorda to visit West Tuzkol, one of the company's newest fields, opened in October 2010.

The field is operated by a consortium of SSM-Oil and Kolzhan, the latest is a PetroKazakhstan subsidiary. Tuzkol MunaiGas Operating has been the field operator since 2019, following changes to subsoil use law.

At the Kyzylorda-Kumkol road 118-km marker, we turn off onto a gravel road, pass the security post and have our documents checked. We've only got another 18 km until the West Tuzkol field. We slow down, as we are driving on gravel after all, and take a look at the steppe and its small yellow sand dunes covered in snow, the overgrown and rare saksaul (lat.Haló xylon) and camel's thorn bushes, which are the favourite of the local gophers and gerbils. We also get to see a few steppe hares. And then the pump jacks, probably the most famous of all oil production symbols, appear on the horizon, and soon after that, the village itself.

The West Tuzkol rotation village is small, but comfortable with its white residential buildings providing all modern conveniences for the oil workers, administrative block, office, canteen, medical centre and fire unit, which you might not be able to find at all small fields. In 2020, the company built a 45x22 m artificial turf football pitch, which recently hosted a match between the two shift teams to celebrate Oil Worker's Day. The rotation village also has a TV room and ping pong

table, which is very popular in the evenings, and also offers telephony and IT services as well as a mobile network.

About 70 people currently work on a single West Tuzkol shift. At the same time, the village, which was built a year after the field was opened, has capacity for 100 people.

The West Tuzkol field is in Kyzylorda Oblast, 110 km from the city of Kyzylorda (as a comparison, the Kumkol field is 200 km from Kyzylorda). Another nearest population centre to it is the Terenozek station, 100 km to the south-west and the centre of the Syrdaria District, which is the administrative centre for West Tuzkol. The North Ketekazgan field is close by, 25 km to the north-west of West Tuzkol.

The first field well was the ZT-1, which registered commercial an oil influx from Cretaceous Lower Neocomian terrigenous deposits. West Tuzkol oil is light with density between 0.675 and 0.878 g/cm³, bubble point pressure between 3.0-7.56 MPa, and average gas content of 96 m³/m³.

The field is in the southern section of the Turgai basin and linked to the southern, more elevated section of the Aksai rod-like protrusion dividing the Aryskum and South-Akshabulak graben basin. Oil occurs between depths of minus 680 m and minus 1,350 m.

Industrial field infrastructure incorporates an oil and gas gathering system, block-type stations for pumping water into the seam and water distributing points. West Tuzkol also has a gas turbine power station, electrical distribution grids and collection, temporary storage, waste decontamination and recycling sites, a biopond and metering units.

Chronology of events

2003 - “Oil and gas deposit exploration and appraisal plan for the contractual territory in the southern section of the South Turgai basin” drafted and geological exploration work started.

October 2010 - West Tuzkol field opened after an oil influx at well ZT-1.

2010 - “Oil and gas deposit exploration plan for the crude hydrocarbon exploration extension period at the SSM-Oil LLP and Kolzhan LLP contractual territory in Kyzylorda Oblast” drafted.

2011 - 100-person rotation village, canteen and medical centre built at the West Tuzkol field.

2013 - Pilot operations launched at West Tuzkol, which involved laying access roads to wells Nos. 1, 4, 6, 13, 14, 16, 17 and 29, and to satellites SP-1, SP-2 and GU-1.

2014 - An oil and gas collection system built at West Tuzkol.

2014 - West Tuzkol oil reserves were counted in conjunction with Turan Geo LLP.

2015 - Field infrastructure was developed by expanding group units - GU-1 (Central oil gathering area), developing block-type pumping stations (BTPS-1), and water distributing points (WDP). Launch complex No.1 was built incorporating an 8-inch diameter collector from the BTPS to WDP-1, WDP-2 and pressure lines from WDP-1 to well Nos. 25 and 27 and from WDP-2 to the South Aksai-1 well.

2019 - A gas turbine power station was launched to supply electricity to the field.

2020 - Electricity supply for wells; electric distribution grids, a collection, temporary storage, waste decontamination and recycling site were set up at the West Tuzkol field.

West Tuzkol, like Karabulak does not have its own central processing facility, and sends its oil to the Kumkol facility where it is processed to commercial level.

West Tuzkol is currently in production, using 155 wells, of which 76 are operating wells and 16 injection wells (as a comparison, Karabulak, which we wrote about in the last

issue, produces oil at 36 wells). Average field production is roughly 1,000 tonnes per day.

We would like to wish everyone working at West Tuzkol further successes and new records. Thank you for your efforts and contribution to company development!

Батыс Түзкөлдегі асхана бөлмесі /
Помещение столовой на Западном Түзколе /
West Tuzkol canteen

CALENDAR OF EVENTS

The events were held in compliance with all anti-epidemic measures

July

22 July - during the pandemic, PetroKazakhstan Oil Products provided humanitarian aid of 10,000 medical masks and 1,000 protective suits to the provisional in-patient clinic at municipal hospital No. 2.

August

19 August - PKKR took part in the national “Road to School” campaign, which together with the Kyzylorda Department for Municipal Employment, Social Programmes and Registration of Acts of Civil Status gave 14 children from underprivileged families smartphones to help them with remote learning.

28 August - to help test for and fight COVID-19, PetroKazakhstan Kumkol Resources allocated 58.5 million tenge to the Kazalinsk district hospital to purchase an oxygen station.

September

4 September - the Kyzylorda Oblast Akim, Gulshara Abdykalova met with oil company managers and sector veterans to thank oil company management for retaining jobs during the pandemic, taking an active stance against coronavirus, and

Information about prize winners in the Programme to encourage Employees to report Potentially Dangerous Situations and Unsafe Conditions/Actions in 2020 Q3 for the PetroKazakhstan group of companies and PetroKazakhstan Oil Products.

In 2020 Q3, the PetroKazakhstan Oil Products' rewards' commission took the decision to reward PLH Head A.Shoitymov, Gas Rescue Unit Head D.Kaplya and Gas Rescue Unit Gas Emergency Rescue Member B.Sarbayev, who actively helped in the response to a high-risk emergency situation that occurred on 9 September 2020 as a consequence of a petrol tanker overturning and leaking opposite the PKOP refinery bus stop, which could have led to combustion, a fire, injury and the death of people, and environmental damage.

In 2020 Q3, PetroKazakhstan Overseas Services Inc. Financial Director B.Saduakasova and Human Resources Senior Manager L.Akayeva received special prizes for their active role in holding COVID-19 epidemiological events.

purchasing medical equipment and medicines for healthcare institutions. The region's leader heartily congratulated everyone at the meeting with their professional celebration and awarded the group of oil workers with certificates of merit of Kyzylorda oblast. Some of the recipients were PKKR members - Exploration and Development Department and Scientific Research Institute Advisor Zhalgasbai Agimanov and Senior Mechanic Turarbek Sadakbayev who recently reached his 60th anniversary.

5-6 September - PKKR division managers congratulated Kumkol and KAM oil workers with their professional celebration and handed them certificates in recognition of their performance and efforts.

5-9 September - in the frame of the Oilman's Day, over 98 PKKR, Kolzhan and PKVI employees were honoured by different awards.

9 September - PKKR Vice-President for Capital Construction and Public Relations Bolat Kuserbayev, Chair of the Kyzylorda branch of the Kazakhstan Oil and Gas Sector Trade Union Altynkhan Iskakova and the Chair of the PKKR Trade Union Committee Bakhytzhana Mukasheva held a meeting with PKKR employees in honour of Oilman's Day. Bolat Kuserbayev presented the best employees with awards.

11 September - PKOP held a working meeting headed by the Deputy Chair of the KazMunaiGas Oil Refining and Marketing Department D.S.Tiyessov.

11 September - PKOP held an "Aman" project meeting chaired by Central Committee for Safety and Labour Protection managers and subcommittee members.

19 September - As part of the World Cleanup Day, the employees of PKOP LLP took part in a Community Cleanup Day at the headwaters of the city's Koshkar-Ata River and adjacent public recreation area.

Congratulations to PetroKazakhstan employees who received the Letters of Gratitude from the regional leaders. In honor of the Oilmen's Day, the Letter of Gratitude of the Akim of Kyzylorda Region was awarded to Yerbol Bekzhanov, Head of PKKR HSE Group, for maintaining safe working conditions.

The Letter of Gratitude from the Police Department of Kyzylorda Region was awarded to PKKR's internal fire-fighting service for successful joint work on the prevention of offenses at the company's facilities.

22 September - the PKKR transportation department launched four new comfortable, modern Toyota Coaster buses to transport PKKR employees to the fields. The buses are fitted out with necessary facilities required to safely transport shift workers to the site given the types of roads at the Aryskum, Kyzylkiya and Karabulak fields. Some of the main features include the 22-seater passenger compartment and the wide range of options, including comfortable seats, self-contained heaters and a modern ABS braking system.

26 September - PKOP employees participated in a clean-up day dedicated to Ecology Day in Kazakhstan.

October

9 October - on the eve of Kazakhstan Trade Union Day, the PKKR Trade Union Committee organised a gala event dedicated to the 115th anniversary of the Kazakhstan trade

union movement, the 30th anniversary of the Federation of Kazakhstan Trade Unions and the 70th Anniversary of the Kyzylorda Oblast Trade Union Council. The Chair of the Regional Association of Trade Unions "Kyzylorda Oblast Trade Union Centre" Serik Sermagambetov, representative of the Kyzylorda Oblast branch of the Kazakhstan Oil and Gas Sector Trade Union Eldar Shaimagambetov and Chairs of the PKKR shop committees took part in the ceremony.

For their contribution to the development of the trade union movement, 17 trade union committee members received awards from the Federation of Kazakhstan Trade Unions, the Kazakhstan Oil and Gas Sector Trade Union and the Kyzylorda Oblast branch of the Kazakhstan Oil and Gas Sector Trade Union.

23 October - the Minister of Energy and Shymkent Akim visited PKOP on a working trip.

27 October - PKOP and the Shymkent Akimat signed a memorandum outlining corporate social responsibility where KZT 100 million was allocated to combat COVID-19.

November

10 November - At the initiative of PKKR employees, the Kyzylorda Ice Palace held a volleyball competition to celebrate RK National Currency Day. First place went to the GUP team, second place - the Production Shop team and third place - to the Bankers' team.

December

4 December - Online ceremony for the results of the 2020 Environmental Transparency Rating of Oil and Gas Companies organized by WWF with the support of the UN Environment Programme took place. Oil and gas companies from Russia, Kazakhstan and Azerbaijan competed for the title of best. PKOP LLP took the 4th place among 17 other NC KMG JSC's subsidiary and affiliate companies (and the first one among the oil refining companies of the Republic of Kazakhstan).

4 December - A formal ceremony for the employees of PKKR leaving for a much deserved retirement and an honoring of PKKR veterans took place in the sports complex "PetroKazakhstan", timed to coincide with the Independence Day of the Republic of Kazakhstan. B.Kusherbayev, PKKR Vice President for Capital Construction and External Relations, thanked employees for their many years of work and presented them with letters of appreciation and memorable gifts. Also memorable gifts were presented to the pensioners who celebrated their 80th-anniversary, 70th-anniversary and 60th-anniversary this year.

11 December - The results of the online contest "The Great Abai", dedicated to the 175th anniversary of Abai Kunanbayev's birth, were summed up and the winners were awarded in the sport complex "PetroKazakhstan" in Kyzylorda.

On December 15, a special event dedicated to the 29th anniversary of the Independence of the Republic of Kazakhstan was held at the head office of PKKR, which was attended by the company's management, chairman of the trade union committee and the company's employees. PKKR Vice President for Capital Construction and External Relations B.Kusherbayev gave a congratulatory speech. 42 employees of PKKR received a number of awards from the Ministry of Ecology, Geology and Natural Resources of the Republic of Kazakhstan, Regional Akimat, City Akimat and the management of the company for their contribution to the development of the company. Also, through the trade union, its members received awards from the Ministry of Energy of the Republic of Kazakhstan.

Басқарма төрағасының адам ресурстары және әкімшілік жөніндегі орынбасары С.Даминова «Ұлы Абай» онлайн-байқауында 1 орын алғаны үшін ПҚҚР директорының өндірістік қызметтер жөніндегі орынбасары Б.Есіркеповқа марапат табыстауда / Заместитель председателя правления по трудовым ресурсам и администрации С.Даминова вручает награду за 1 место в онлайн-конкурсе «Великий Абай» заместителю директора по производственным услугам ПҚҚР Б.Есіркеповой / Deputy Chairman of the Board for Human Resources and Administration S.Daminova presents the award for the 1st place in the online competition "Great Abai" to B.Yessirkepova, Deputy Director for Production Services of PKKR

15 December B.Kuanyshbekov, Deputy Chairman of Shymkent city branch of the Nur Otan party, congratulated the management of PetroKazakhstan on the Independence Day and presented Mr. Jiang Shi, President of PKOP, with a letter of gratitude from the Shymkent city Akim.

Мұнайшы күнін марапаттау салтанатында, Қызылорда / Церемония награждения в честь Дня нефтяника, Қызылорда / Oilman's Day award ceremony, Kyzylorda

